

revistă de cultură

Contrast literar

No. 1 (3) / 2022

poetul invitat

Daniel CORBU

URECHEA LUI VAN GOGH

Sunt cel pe care abia-l mai zăriți
printre atâtea derizorii scamatorii
sunt prințul visător, boemul,
vagabondul cu aură
scoțându-și inima pe masă
ca pe-un trofeu de dăruit neofiților.
Sunt arpentorul de alese cuvinte
sunt cel așteptat care aduce în sfârșit
SEMNUȚUL.

Și ce dacă mut dintr-un buzunar
în altul
urechea tăiată a lui Van Gogh?

SCRISOARE

(În oraș a murit un poet anonim)

Între timp
pe când sărbătoream cu aplomb
printre sfinți și pahare cu vin

șase sute de ani de atestări documentare
dragul meu leronim,
în orașul celor șapte coline
a mai murit un poet anonim.
Prilej de-ntrebări pentru răspunsul sublim:
Unde ne ducem? De unde venim?
Cutreierând alei de țintirim
se legănau trufașe-ntrebări
despre viața și moartea poetului
cu versul presupus anodin
dar și:
UNDE NE DUCEM? DE UNDE VENIM?

Cutremurați oarecum metafizic
de nemișcarea poetului și de aspectul său fizic
din sicriul înalt și cu toartă
în timp ce unul perora fără sfială
despre gloria defunctului poet, ușor parohială,
unii visau doar zei salvatori intrând pe poartă
și gîngureau cuvinte dintr-o limbă moartă.
Prin urmare iubit leronim

provocînd atîtea-ntrebări pentru
răspunsul sublim
în oraș a mai murit un poet anonim.

URME. LA BABILON

Fără-ndoială, Salah Mahdi, serenissime poet
al iubirii și-al landurilor orientale,
fără-ndoială, e chiar o datorie de onoare
să depui mărturie pentru urmele vechi.
Aici se-ncurcă toate limbile
și te pierzi printre culegătorii de semne.
Sub bolta neagră-a unui lung adio
tîrîndu-și indiferent amuleta

îngeru-și plînge dependența de marijuana.
Din răstimp în răstimp
cît eunucii le hrănesc femeile și cămilele
înstăpîniții de Allah își cheamă stăpînul
lîngă zidurile lor.

Între zări croșetate de nori
fărîmițat de absențe pierdut printre
culegătorii de semne
știi că DOAR ÎN VORBE VEI FI FERICIT.

Nu-i loc de orbire și totuși la Babilon
un vînzător de brocart
înălța imnuri
pentru poetul înghițit de furtună.

**ELEGIA A ȘAI'ȘPEA.
NETERMINATA***Prietenului Liviu Ioan Stoiciu*

Și te mai guduri la picioarele zeului infantil
rătăcit pe străzile Siracuzei acum treizeci
și unu de veacuri. Să lăsăm asta!
Cînd am primit ațoasa-ți scrisoare
Eu tăiam frunze la cîini într-un poem de
Walt Whitman

mă rostogoleam prin ierburi dietetice
trimiteam omagii beznei inconfundabile
de peste ocean
pe cînd în mine ca-ntr-un șanț adînc
își făcuseră loc tînărul Poe cu neprețuita
Lenore.

Acesta-i și prețul înfrîngerii, bunule LIS:
jocul cu fantoșa bîiguielile zîmbetul duios
aruncat copilului care desenează furtuna
în formă de fluture

poate fastul agonice al serilor în care
traversînd cele șapte tipuri de ambiguitate
treci într-o clipă Troia și Siracuză,
Babilonul, Luxorul, Via Apis și
Drumul Damascului

Acesta-i și prețul înfrîngerii, bunule LIS:
cînd administrăm fire lungi de lumină
într-un hău ecologic
cînd se deschid larg ușile și dincolo nu-i nimeni
cînd toți au uitat definiția iubirii
iar plîngerile lui Ieremia par un joc de copii.

BLAZONUL DE ARHONTE

Nici mergător pe sîrmă la circul de stat
nici chelner la Viena după o spiță străbună
nici salvamar la Miami
nici universitar la Heidelberg
nici comis-voyajor nonșalant prin orașele
din Orient
nici călugăr budist prin peșterile Tibetului
nici rege al Etiopiei în fireasca
descendență familială.
Ce-am ajuns noi, Daniel Corbu?
Biet călător prin barăcile visului
sclav al metaforei oferind adăpost pentru
nunțile necesare oferind
lecții mentale de frică și extaz
purtând ca pe-o invizibilă torță

blazonul de arhonte al cuvintelor
ce nu te-au hrănit niciodată de-ajuns.

ÎNGERUL GABRIEL

Astă noapte mi-a căzut din raft
Un veac de singurătate
fantastica baroca celebra carte a lui
Gabriel Garcia Marquez
și odată cu ea *Toamna patriarhului*
Colonelului n-are cine să-i scrie și
Cronica unei morți anunțate.
Să fie doar răzbunarea unor cărți
care se vor recitite sau ce semn îmi dă
regele Gabriel?
Atunci i-am bătut repede cu emailul într-un
geam de laptop prietenului Alvaro Mutis.
Nimic rău, îmi scrisese Alvaro
ți-o fi trimis Gabriel un înger
de mîngîiat nefericirea un semn al
fericitelor sale totemuri.

Atunci am deschis cartea lui
Gabriel Garcia Marquez
și în noaptea limpede am citit:
Viața nu este ce ai trăit, ci ce îți amintești
că ai trăit și cum ți-o amintești
pentru a o povesti.

Și: *Dacă pentru o clipă Dumnezeu ar uita*
că sunt o marionetă de cîrpă
și mi-ar dăruia o bucată
de viață, cu siguranță nu aș spune
tot ce gîndesc, dar aș...
Pe urmă am silabisit împreună
între cărțile nopții:
Nu-plîn-ge – pen-tru – că – s-a – ter-mi-naț,
zîm-beș-te pen-tru – că – s-a – pe-tre-cut!

MICUL FOC AL ÎNFRÎNGERII

Alvaro Mutis, întâlnirea n-a avut loc.
Poemele umilinței
s-au răspîndit asemenea unui gheizer
de păsări.
Exilul asemenea noroiului în soare a pierit cum
rîsul subțire al așteptărilor
jidovul rătăcitor vîntul cel orb
voința mea de ordine în zilele
iritate de prezența învingătorilor.
(Pe masă sandvișul
conserva de pește
cafeaua cu frișcă neatinsă.)

O JUMĂTATE DE VIAȚĂ MI-A LUAT
ORGANIZAREA PUSTIULUI
înaintarea pe
drumurile albe spre clipa de grație.
Totuși, Alvaro Mutis, întâlnirea n-a avut loc
templele au ars
insomniile n-au mai salvat nimic
bicicletele mașinile de cusut tomberoanele
s-au rostogolit odată cu bocitoarele lumii noi.
Cei care căutau urmele lui Dumnezeu
prin deșert se-nvălzesc și azi la micul foc al
înfrîngerii.

Dar întâlnirea n-a avut loc:
o colonie de spirite vlăguite zădăresc fantoma
unei seri de april.
Orbecăim. Ne gândim la
șalupele râului la barăile și fesele fierbinți
la clipele care se sinucid neputincioase în fața
noastră.

Alvaro Mutis

Întâlnirea n-a avut loc! Amintirile rod precum
cariu-n grindă și acesta-i simptomul
că iar voi scrie un lung trist poem
despre devastatoarea Absență.

Dan UERONA

Vocile Răsăritului

Vocile Răsăritului, cunoscute doar Domnului.

Cine s-ar putea lăuda cu traducerea lor
în propria limbă?

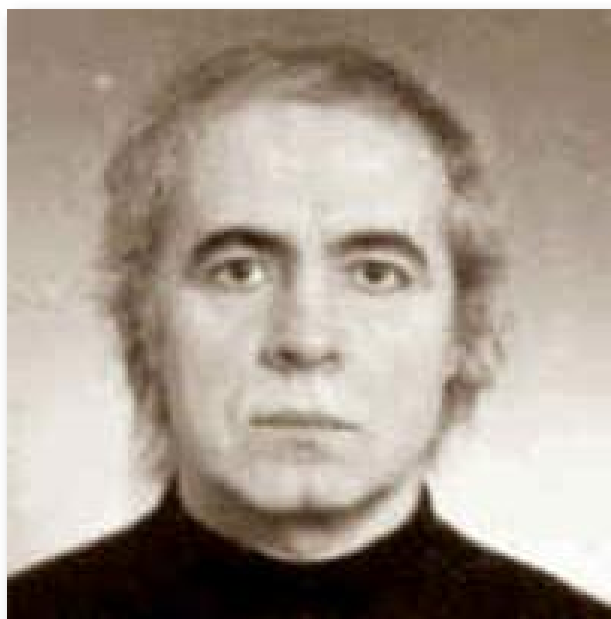
Cine ar putea să descrie exact
sala de operație de la marginea visului
atunci când singurătatea despică pieptul
Răsăriteanului
vrând să știe ce se întâmplă acolo,
în acest fiu al Omului?

Pe-aici clopotele călătoresc în afara timpului
cu amintirea bisericii demolate
sau care încă nici nu s-a născut.

Dangătele lor n-au echivalent în nici un
dicționar
după cum nici copilăria umbrei lui Dumnezeu.

În afara lumii rămâne
vocea îngerului violonist locatar al trenurilor de
pe
linia moartă

În afara lumii
vocea trenurilor care nu duc nicăieri
vocea angajatului la fabrica de zăpadă
din cea mai îndepărtată suburbie a cerului
voci de altare sfărâmate

înjurătura fantomei tremurând de frig în Siberia
balcanică
strigătul morților smulși din gropile lor
de cupa excavatorului, încărcăți în camioane
și duși într-o direcție necunoscută

În afara lumii
vocea cuibului de viespi în călătoria de nuntă

și aura prafului

lacrima Maicii Domnului

și urletul câinilor fugind după piatra vândută
din vechea temelie a casei
și aura prafului

și găfâitul demonului pe sârma ghimpată a
penitenciarelor

și din când în când tropotul calului alb
pe întinderea Răsăritului
și sulita aurită a Sfântului Gheorghe
în urmărirea Fiarei.

Voci ale Răsăritului și lungile perioade
de absență ale Domnului pe care nimeni
nu le poate explica.

Dușmanul potențial după colț încurajând
expedițiile falsului înger pe B-dul Magheru
și trupul de vis părăsind trupul de carne
luând-o pe două străzi paralele

și așteptarea, mereu așteptarea
și strania înclinație a Răsăriteanului pentru
nefericire –
pioșenia din sălile de concerte
atunci când Răsăriteanul cântă la un pian fără
clape
și aplauzele din timpul somnului
bucuria mucenicilor torturați
și musca făcând exerciții de zbor
salutând eternitatea de pe Porțile Orientului
pierzându-se apoi deasupra orașelor
care-și smulg părul.

Iar noi care ne ducem veacul pe-aici
așa cum am fost rânduți
priveghem eternitatea aceleiași amărăciuni
„și strigăm tare să ne audă Domnul
că nu am murit”.

Steaua magilor

Răsăritul e o biblie bătrână îmbrăcată
în patru scânduri în biblioteca lui Dumnezeu.

Un lung șir de lumânări aprinse la ambele
capete.

O promisiune mereu amânată.

Sfinți înghețați la marginea drumului.

Răsăritul trăiește urmărind steaua magilor.

Copilul strânge crivățul în mâini.

Dumnezeu trece uneori în inspecție
sprijinindu-și bicicleta de zidul bisericii

și copii din cartierele Răsăritului
îi fură roțile.

Din mașina poliției coboară duminica
purtând cătușe de ceață.

Răsăritului e un perete de răni

Un urlet tratat cu tranchilizante

Răsăritul e mansarda lumii în care se naște
calul troian
e o ceasornicărie în care fiecare ceas vorbește
pe limba sa
în timp ce Parlamentul votează legea pentru
interzicerea ceasului rău în viața publică.

Răsăritul nu abdică de la vraștea sa
continuă să extragă zahăr din
steaua împărătească urmărită de magi
continuă să renoveze ieslea
transformând-o într-o cantină a săracilor
continuă să spele picioarele Europei
continuă să repare mașinăria ciudată a mielului
Răsăritul nu cedează în fața farfuriilor
zburătoare
nu renunță la barbă și la asin
și magii continuă să taie sârma ghimpată
urmărind steaua împărătească
îndreptându-se în fiecare an spre Betleem.

Așteptările Răsăritului

Răsăritul e o mare colecție de așteptări

Nimeni nu i-a dat vreodată de capăt

Se șterge fața icoanelor
între amenințările profeților
și înzăpezirea trenurilor

Răsăritul așteaptă să se întâmple ceva fără
marginii,
ceva care să-l scoată din eternitate –
pentru un timp ar fi de ajuns.

După aceea va începe iarăși Așteptarea
iarăși invazia lăcustelor în somnul călătorilor
din
Orient-Expres

câinele galben rătăcind din oraș în oraș
o mare iubire plină de praf
cu picioare desculțe
o mare călătorie împachetată într-un ziar
din care au curs toate literele

Așteptarea își instaurează împărăția în trupul
Răsăriteanului
îi ia în robie trupul de vis
intră în pereții casei Răsăriteanului
își face cuib între pietrele de temelie
ca o șerpoaică sugă la ugerul animalelor
Răsăriteanului
îi fură copiii predându-le limba maternă a
Așteptării
îl desparte pe tată de fiu
compune cântecele de nuntă și de
îngropăciune
și nu se lasă până când nu-l vede pe
Răsăritean
cu mâinile ridicate
nu se lasă până când Răsăriteanul nu se predă
până nu-i smulge linia vieții din palmă
dezgropând-o ca pe o cale ferată și
aruncându-i în aer traversele.

Așteptarea intră în jocurile preșcolarilor
îi ademenește transformând creta Răsăritului
într-o
bucătică de zahăr
împrumută culoarea sângelui în laboratorul
spitalelor
se lasă bătută la mașina de scris
introdusă în legi, între bătăile inimii, în dosarele
poliției,
în rația azilului de bătrâni, în rețeaua de
canalizare, în apa de băut, în lapte, întinsă pe
pâine,
în rugăciuni, în uleiul din candelă, în
spovedanie,
în chibrituri, în glonte,
pune capcane în calea fugarilor
le crestează carnea cu briceagul
silindu-i la frăția de cruce
și când nu mai rămâne nimic nesupus
se cațără pe Porțile Orientului
urlându-și biruința
fără să-și dea seama că astfel
în sânul Fecioarei se trezește Mântuitorul.

Pâinea moartă

Se stinge lumina
barbarul din mine începe să urle
îngerul păzitor îmi pune mâna pe umăr
aprind lumina
încerc un poem despre nefericirile Răsăritului și
despre Dumnezeu
Scriu: Lăsați orice speranță
cei ce voiți a-l cunoaște pe Răsăritean.
Eu însumi hrănit cu energia Răsăritului
nu mă cunosc.
Trăiesc seara dinaintea potopului
dar nu reușesc să prind decât imaginea unei pâini
care a murit sufocată în brațele unui copil –
și bunica acelui copil ieșind din brutărie –

o pâine moartă, rece, zdrobită,
refuzată de ceilalți locuitori ai pământului

o pâine pentru care nu se cere cartelă

o pâine moartă ca trupul lui Iisus
coborât de pe cruce

și o bătrână mamă ieșind din orașul cel mort

și copilul în fața ei

și în fața lor un dric ducând o pâine moartă
pe drumurile Răsăritului
pe care le văd acum în lumina lămpii
și Dumnezeu
mergând în urma lor fără un cuvânt.

În căutarea trupului de vis

Neguri răsăritene. Pe trunchiurile lor
cresc bureți. Patronul lumânărilor
își duce cu demnitate viața amnezică.
Înainte de sentință, judecătorul cântă la flaut.
Tunetul își prezintă actele la control.
Se organizează un spectacol de cerneală
invizibilă
pentru fiul Omului.
Transmisie în direct la radio și televiziune.
Din surse demne de încredere
mâine ni se va explica
de ce gropile Răsăritului
sunt pline de morți cumiți
întorși cu fața în jos.

Editorial

Cristina DELEANU

Starea de fapt

Motto:

„Mânia dă putere chiar și brațelor slabe.”

Ovidiu

România împărțită în două. În nouă, în șaptezeci și nouă! România fărâmată. România sărăcită, umilită. România vândută. Crudul adevăr ne izbește în față, ne plesnește ochii, mâinile, trupul și, mai cu osebire, creierul, mintea și sufletul. Din gândire și simțire, în fapt, este consacrat omul, și atunci acestea trebuie distruse, călcate în picioare. Să ne fie foarte clar: se vorbește și, mai ales, se înfăptuiește de mulți, mulți ani planul global al organizării lumii. Adică, ce fel de altă lume? Ce fel de organizare, ce perspectivă luminoasă pentru toată omenirea se preconizează, când totul devine o ambuscadă mondială, o dezordine mondială, o frică mondială? Cum s-a ajuns la asta? Prin mijloace de forță, prin reguli mincinoase, prin măsuri exacerbate – chipurile în favoarea binelui individual. Dar nu cumva mai binele este dușmanul binelui? Ba da! Și asta nu e totul. Trebuie născută și o ideologie. Una nouă, conformă „bunelor” intenții. Și ea a apărut sub incoruptibilul termen - prefix: „neo”. Desigur, fiecare înțelege ce vrea sau ce poate. Eu am înțeles faptele la vedere, pe care oamenii, în timp, nu le-au luat în seamă. Nu le-am dat prea multă importanță, noi toți fiind preocupați de existența de zi cu zi, de meserie, de fapte omenești, de dragoste, de copii, de VIAȚĂ. La fel de preocupați, dar din cu totul alte motive și mari interese financiare, au fost și alți cetățeni ai planetei care, într-un trist moment de reflecție unanimă, au decis că dreptul la viață – să zicem normală – trebuie să le aparțină doar lor. Lor? Care „lor”? Cine sunt „lor”? Întâmplarea i-a plasat la locul potrivit într-un moment foarte potrivit pentru

ei. Și, cum unde sunt mulți, puterea unei idei distrugătoare crește, iată-ne supuși puterii internaționale a unei mâini hrăpărețe. Hrăpărețe de bani, de sănătate, de libertate, ba chiar de vieți umane. De fapt avem de-a face cu o mână agățată cu putere de o armă de război. Ce să ne mai mirăm, eu nu mă îndoiesc nicio clipă, oamenii, prin naștere și prin pofta pe care și-o cultivă în propria evoluție individuală, sunt dornici mai mult de război decât de pace. Și iată-ne ajunși, suspendați într-un punct pe care nu credeam vreodată că îl voi trăi, în care lațul care deja s-a încolăcit de gâtul nostru să urmeze ultima sa mișcare, și anume aceea de a sugruma. La propriu. Dorința acerbă de a supune prin orice mijloace este în creștere, cei hotărâți să domine Universul având unele rezultate în istoria lor secretă și mârșavă și încărcată de ură batjocoritoare la adresa tuturor ființelor umane. Această istorie, întinsă pe zeci de ani, îi face să creadă că în final vor reuși, mai ales după ce – cu mare grijă de oameni și de evoluția vieții –, vor ucide la propriu suficient de multe ființe pentru ca bietul Pământ să nu mai sufere atât!

N-ar fi rău însă să ținem cont de un fapt evident: „Toate tiraniile conduc prin fraudă și forță, dar, de îndată ce fraudă e dată în vileag, atunci trebuie să se bazeze exclusiv pe forță” – semnează George Orwell. Întorcându-mă la neamul nostru, țin să amintesc că și aici găsim multe vorbe înțelepte care pot să ne ghideze în a aprecia într-un anume fel lucrurile. Ce ziceți de „lăcomia sparge sacul”? Dar de „nebunul bate balta și tot el se stropește”!

Și pentru că am ajuns la noi, la țara noastră, să nu credeți că cele ce se petrec prin lume ne ocolesc. Dimpotrivă. Degeaba încercăm să fim uniți, nu suntem și nici nu vom fi lăsați. Resetarea! Cuvântul care îmi zbârnăie în urechi ca o muscă beată. Asta – resetarea (ce cuvânt tâmp!) – înseamnă că orice bună intenție de a ne apăra „nevoile și neamul” se prăvălește în imposibila reîntoarcere la scopul inițial. Îmi pare rău că o spun, dar noi nici nu prea știm ce ni s-a întâmplat acum 30 de ani. Noi, chipurile, am scăpat de cei 50 de ani de ceea ce unii au numit comunism. Nici vorbă! Revoluția noastră, ca multe alte mișcări de pe mapamond, a fost, la rândul ei, programată în planul mondial de înlocuire a sistemului comunist cu cel capitalist. Dar schimbarea nu e de fond, pentru că cele două sisteme care au în comun litera de început – C – nu se deosebesc aproape deloc. Am căzut – ca multe alte țări cărora li s-a promis schimbarea în mai bine – în capcana vorbeii lui Iulius Cezar: „Oamenii cred ușor în ce le place să creadă”. Dar n-am înțeles nicio clipă măcar, de la revoltă încoace, că noi, România, nu am devenit decidentul, nu suntem Occidentul și, de fapt, nici nu trebuie să fim Occidentul. Nicio clipă nu a fost asta scopul în legătură cu soarta noastră. Fără nicio îndoială. Fără să vrem, dar târâți automat de către contribuabilii la dezastrul omenirii, am devenit călători bezmetici prin deșertul necunoașterii, nesimțind că biciul supunerii trosnește prin aer. Am uitat de noi, de cine suntem și, mai ales, cine am fost, măcar din când în când. Ne-au lucit ochii când au început să apară supermarketurile, să apară țoale de firmă sau false-firme, să manevrăm ceva bănuți în băncile care apăreau ca ciupercile după ploaie/ ca și farmaciile, aici trebuia să fim atenți!) și alte câte și mai câte. Și pentru că se instala capitalismul mult râvnit după cei 50 de ani chinuiți, au apărut în viteză supersonică afaceri (corect „bișnițe”), moșteniri, posturi bănoase, terenuri și case de vânzare – cumpărare, cu proprietari sau fără – averi deodată „moștenite” de la străbunici, mult

comerț sub toate formele, multe furturi, imens de multe crime. Și corupția. Eh, da, Asta este capitalismul. Lupta pentru capital. Din păcate, vânzarea a fost și mai dură când, într-o speranță deșartă, alimentată cu zâmbetul pe buze și încurajări mincinoase din partea anumitor șefi de stat păcătoși, oamenii au renunțat de bunăvoie la viața lor de acasă și au luat drumul pribegiei. De ce? Nimeni, niciodată – la fel ca și în vestitul an 2020, înainte de și în continuare – nu le-a propus cetățenilor români un scop în viața de acasă, o soluție cât de cât normală pentru a-i momi să nu părăsească acest pământ. Zecile de „funcții” – că nu pot să le spun oameni, doar cu mici excepții nesemnificative – deci, zecile de funcții au devenit principalul, esențialul și unicul teren de luptă. Dar ce luptă! Război de-a dreptul. Și cum cu strigătul „meritocrației” lipit de buze s-au afirmat cei mai mulți, au început să se înmulțească cei „merituoși” ca furnicile într-un mușuroi. Dar furnicile sunt organizate și își respectă clanul. Noi n-am învățat nimic de la ele. Ba nu, am reinventat și noi mita, bătrâna mită, cu nobilul scop de a fi remarcați cât suntem de buni și de pricepuți. Și tot o ducem așa, consumeriști bezmetici, până ne vom simți total despuiați de vreo urmă de cinste, morală, de vreun scop în viață dublat de drag de muncă și multe alte obiceiuri care sute de ani au născut câte ceva important în istoria omenirii.

Ultimii ani ne-au copleșit prin ură și invidie. De altfel, orice sentiment negativ este o agresivitate. Dacă mă gândesc mai bine, ce se întâmplă astăzi este copia fostelor timpuri de după cel de-al Doilea Război Mondial, cu sărăcirea, umilirea și deci „cucerirea” unui popor supus (al nostru, deci), prea supus, prea forțat să se supună, cu atitudine blândă, dar prea resemnat. Pe vremuri, clișeul de astăzi se chema „eliberarea socială și națională, antifascistă și antiimperialistă”... Astăzi, nu-i știu denumirea exactă, dar să ne rugăm la Dumnezeu să nu se cheme ceva cu „NEO”!!!

Și mai știu și că răul câștigă lupta, dar niciodată războiul!...

Oaspete de onoare

Uarujan UOSGANIAN

Cireșica

- E un soi bun, a spus negustorul, dând deoparte câțiva puieți și scoțând la iveală unul subțire, cât o nuia de alun, cu câteva frunze prizărite în vârf. Face cireșe din alea de le zice inimă de porumbel. Cărnoase și mari, nu-ți încap în gură decât dacă le-ndeși. Da' să știi că nu dă rod mai devreme de șapte ani.

Domnul Simion și-a frământat degetele uscățive care abia îi ieșeau din surtucul larg. Obrajii i s-au acoperit de o îmbujorare stânjenită.

- Înțeleg ce vreți să spuneți. La urma urmei, dacă cireșele sunt așa de gustoase cum spuneți, s-o găsi cineva peste șapte ani să le mănânce.

- N-am vrut să spun asta, s-a apărat negustorul.

- Lăsați, a dat domnul Simion împăciuitoare din mână. La urma urmei, nu ne obligă nimeni să trăim până la adânci bătrâneți. La ce altceva ne-am putea aștepta?

- Știi cum se zice, a râs negustorul care nici el nu era chiar la prima tinerețe. Nu-mi pare rău că trece tinerețea, îmi pare rău că trece bătrânețea.

- Toate trec, a oftat domnul Simion, zgribulindu-se. A arătat spre copăcelul firav: Bine că viața merge înainte.

- Și nu oricum, și-a reintrat negustorul în rol. Ai să vezi ce frumos o să crească, de-o să mă pomenești. Ești cu mașina?

- Nu mai conduc de vreo zece ani. Nu prea văd cu ochiul stâng, am orbul găinilor. Oricum, n-aș avea unde să merg.

- Nu-i problemă. E mai ușor decât o coadă de mătură. Numai să nu-l zgâlțâi, că se scutură, pământul ăsta negru e bun și-l hrănește, ca laptele de țâță. Stai că-ți învelesc rădăcinile într-un plastic, să le ferești.

- N-am mult de mers. De-aici, din Piața Galați, o iau pe Bulevardul Dacia, tai Parcul Ioanid și ajung acasă, pe Dumbrava Roșie.

- Cartier boieresc.

- Boieresc, așa-i. De-aia, când au venit comuniștii, am rămas cu numai două camere din

toată casa. Încă a fost bine, alții s-au trezit cu totul în stradă sau, de-a dreptul, în pușcărie.

- N-ați cerut-o înapoi după Revoluție? Vreau să spun, restul de casă...

- Știi cum e, când e să ți-o ia, nu-ți sare nimeni în ajutor. Când e s-o primești înapoi, te pricopsești cu tot felul de rubedenii de care n-ai auzit niciodată.

- Am auzit și eu de tot felul de țărănoi care s-au boierit după Revoluție.

Domnul Simion a ridicat din umeri:

- Așa-i după fiecare Revoluție.

- Revoluțiile astea sunt făcute pentru ăia care altfel, de capul lor, n-ar fi în stare să se pricopsească.

- D-apoi vezi, a concluzionat, fără patimă, domnul Simion.

Negustorul de puieți terminase de meșterit la rădăcina cireșului. Înainte de a i-l încredința, a ținut să spună:

- Să-l sădești azi, nu mai târziu. Cel mai bine e după apusul soarelui, dar să nu fie încă întuneric.

- Ce știe el, doar nu vede...?

- Știe ce știe orice prunc. Dacă e prea multă lumină, o să-i fie frică de întunericul din pământ și rădăcinile or să se chircească. Dacă e întuneric, ațipește și rădăcinile nu se prind.

- Ia te uită! s-a minunat domnul Simion. Mai ceva ca oamenii...

- Mai ceva, da. Copacul e ca un om cu mâinile și picioarele legate, n-are cum să fugă ori să se apere. Trebuie să fii blând cu el.

Și pe urmă:

- Nu-i trebuie o groapă mare, cam jumate de metru pe toate părțile. Să-l pui la loc deschis, să nu fie pe-aproape o salcie sau un nuc. Salcia îl acoperă cât ai zice pește și nucul îl otrăvește.

Domnul Simion, după atâtea recomandări, a primit puietul cu sfiiciune.

- Cât face?

- Știi ce, ia-l așa cum ți-l dau. Să fie pentru sufletul morților.

Domnul Simion s-a dat, surprins, un pas înapoi:

- De unde știi?

- Mereu e câte-un mort care cere de pomană.

- Poate, totuși..., a mai încercat domnul Simion, ducând mâna la buzunar.

Ca la orice târguială, negustorul a propus ca fiecare să lase ceva de la el:

- Știi ce? Îmi plătești peste șapte ani, după ce mănânci primele cireșe. Să știi de ce-ai plătit. Pe mine tot aici mă găsești.

- Te cam riști.

- Îmi pari om serios. Dacă promiți, o să te ții de cuvânt.

Domnul Simion a încuviințat și a râs. Era o propunere greu de refuzat. Nu mai râsese de ceva vreme și nici nu credea c-o să se mai ivească vreun prilej. Poate că se înșelase și abia azi avea să fie ziua când avea să râdă pentru ultima oară. A fluturat din mână în semn de rămas bun și a pornit spre bulevard. Avea un mers căznit, de om bătrân, cu pași mărunți, așezați unul în fața celuilalt cu băgare de seamă, să nu ia în vârful pantofului vreun colț de caldarâm. Pășea, de aceea, cu capul plecat, nici nu avea de ce să se uite la fețele trecătorilor, cei pe care i-ar fi putut recunoaște muriseră deja sau, dacă mai trăiau, nu umblau pe străzi. A crezut, totuși, că cineva l-a salutat peste umăr, și-a ridicat cu mâna stângă pălăria dar se poate să fi fost doar o părere.

Mâna în care ținea copăcelul îi obosise. L-a ridicat pe umăr ca pe un pușcoci și și-a continuat drumul, oprindu-se din când în când să admire magnoliile care acopereau ca o beteală copăceii rotunzi. A intrat în Parcul Ioanid și s-a oprit să-și tragă sufletul. Era o oră potrivită pentru care ori erau prea mici ori prea vârstnici ca să fie la serviciu la ora aia. O minge a poposit la picioarele lui, copilul s-a oprit la doi pași și l-a privit întrebător. Domnul Simion și-a ridicat pălăria de parcă puștiul îl salutase. Dar micuțul voia doar mingea, fără să cuteze să se apropie.

Domnul Simion a lovit-o cum s-a priceput cu vârful gheții, mingea s-a rostogolit într-o parte, copilul a fugit cu ea cu tot, fără să-i mulțumească. Bătrânul a privit lung în urma lui, bucurându-se de salturile copilărești peste borduri.

- Hei, vecine! s-a auzit dinspre mesele de piatră amenajate pentru amatorii de șah.

I-a trebuit ceva timp să priceapă că despre el e vorba. Trei companioni așezați pe scaunele care, în formă de clepsidră, le imitau pe cele din jurul Mesei Tăcerii, i-au făcut semn să se așeze pe scaunul rămas liber. Și-a proptit, cu băgare de seamă, puietul de tăblia mesei. Vecinii păreau veseli. Domnul Simion se împușinase odată cu vârsta și hainele păstrate dintr-un trecut mai prielnic atârnav pe el ca agățate-n cuier. Vecinilor, în schimb, vârsta le adăugase rotunjimi care făceau pliuri nefolositoare în jurul gâtului, pe șolduri și pe pânțe. Ei, însă, păreau să nu se sinchisească de asta. Timpul sedimentat în straturi adipoase și care le tremura în ritmul vorbirii nu le umbra buna dispoziție. L-au primit numaidecât în conversația lor, după cum urmează:

PRIMUL VECIN: Ce-i nuiua asta pe care-o cari cu dumneata, vecine?

DOMNUL SIMION: Nu e nuiua. E un puiet de cireș.

AL DOILEA VECIN: Nu l-ai cumpărat prea din pripă, vecine? E abia cât deștăl.

AL TREILEA VECIN (cu buza de sus îngroșată peste cea de jos, probabil din pricina unei pareze, toată combinația asta dându-i profilul unui tapir): Nhumai bhun să-l bhagi în cur.

A râs după ce a spus asta, dar zgomotul care s-a auzit a semănat mai degrabă cu un gălgâit.

PRIMUL VECIN: Să-i pui neapărat o atelă, să nu-l rupă vântul. Mie așa mi s-a prăpădit un cais. Și era ditamai pomul, avea douăj' de ani, putea să mai trăiască mult și bine.

AL TREILEA VECIN: Și nhoi mai phutem să trăhim mhult și bhine.

AL DOILEA VECIN (după ce l-a privit cu neîncredere): Să nu exagerăm.

PRIMUL VECIN (către domnul Simion): Noi tocmai încercăm să aflăm care o are mai mare.

DOMNUL SIMION (serios) Și cum voiați să aflați?

PRIMUL VECIN (lovind cu palma în masă): Pe măsuratelea. Te bagi?

DOMNUL SIMION (după ce i-a privit pe rând, ca să vadă dacă nu cumva își bat joc de el): Eu n-am măsurat-o niciodată.

AL DOILEA VECIN: Și atunci cum știi când crește?

DOMNUL SIMION (sincer nedumerit, cu accentul pe primul cuvânt): Când crește?

PRIMUL VECIN: Zice că a crescut deja de la întâi. E lege.

DOMNUL SIMION (și mai nedumerit): Au dat lege pentru asta?

AL DOILEA VECIN: Eu nici nu-l las pe poștaș să plece până nu număr și ultimul bănuț.

PRIMUL VECIN (lămurind cu brațele): Noi despre pensii vorbeam.

AL TREILEA VECIN (cu același râs hăhăit, lipsit de veselie): Dar ce chredeai? Sau te pomenhești că dhumitale nu-ți crește numai phensia...

DOMNUL SIMION (zâmbind stânjenit): Îmi mai trag puțin sufletul și plec, să nu vă deranjez.

PRIMUL VECIN: Nu ne deranjezi deloc. Puneam de-un tabinet și, numai bine ne trebuia a patra mână.

DOMNUL SIMION (fără să dea drumul puietului): N-am dispoziție.

AL DOILEA VECIN: Dar ce-i cu dumneata, vecine? Nu prea ți-s boii acasă.

AL TREILEA VECIN (aplecându-se la urechea celui de-al doilea): Nu știi? I-a murit nhevasta săpthămâna trecută.

Intenția tapirului, oricum pe jumătate surd, fusese aceea de a șopti, dar șoapta, printre buzele clăpăuge i s-a auzit cu prisosință pe deasupra mesei.

AL DOILEA VECIN: Vai, n-am știut.

DOMNUL SIMION (neștiind ce altceva să zică): Se mai întâmplă.

PRIMUL VECIN (fără nicio urmă de compasiune): Asta așa-i. Omul trăiește cât trăiește și, până la urmă, moare. Tot mai bine să vorbim despre pensii. Țasta cu buza clăpăugă are pensia cea mai mare dintre noi. Puteți să-mi spuneți de ce, că eu am ieșit la pensie general și el doar colonel, s-a făcut general abia în rezervă, de 1 Decembrie?

DOMNUL SIMION (încă tulburat de discuția de adineaori): Nu știu.

AL DOILEA VECIN (mândru) Fhuncția dhoboară gradhul.

AL DOILEA VECIN (cu un aer înțelept): Clăpăugul are dreptate. Tu îi raportați lui, nu el ție...

PRIMUL VECIN: Îl bag în mă-sa.

AL TREILEA VECIN (înveselit de-a-devăratelea): Dac-o ghăsești.

(Și apoi, după ce s-a săturat de râs): De ce n-ai zhis asta pe vhhremuri? Îți thăthâia churul pe-athunci...

AL DOILEA VECIN (către domnul Simion) Tu cum te lauzi, vecine? Că veni vorba de pensie...

DOMNUL SIMION (intimidat): Nu mă laud. Am o pensie ca toate pensiile.

PRIMUL VECIN: N-ai și dumneata o stea în plus, o vipușcă, o indemnizație?

DOMNUL SIMION: Mi-au calculat după punctul de pensie, Patruzeci de ani de muncă. Am fost inginer.

AL DOILEA VECIN: Doar... inginer?

DOMNUL SIMION (făcându-se că nu pricepe sau nepricepând de-a binelea) Cum adică?

PRIMUL VECIN (socotind întrebarea prostescă și preferând să nu răspundă, ci să mai adauge o întrebare): Și atunci cum de locuiești în Dumbrava Roșie?

DOMNUL SIMION (ușor iritat) Aici m-am născut. Pe vremea aia nu erau stelele, vipuștile și indemnizațiile astea.

PRIMUL VECIN: Te pomenești, atunci, c-o să ne întrebi de ce locuim noi în Dumbrava Roșie!

AL TREILEA VECIN (incurabil în veselia lui lipsită de veselie) Astha știe thoată lhumea.

AL DOILEA VECIN (către domnul Simion, socotind chestiunea lămurită): S-a chinuit mult? Ce-avea?

Întrebare tipică pentru cel căruia i-e frică de moarte. Așteaptă să-i spui că persoana care a murit era rău de tot, astfel încât ceilalți, care nu se simt așa de bolnavi, nu se află încă în anticamera morții. La aflarea numelui bolii pe care încă n-o are, interlocutorul clatină din cap, cu compasiune, dar în adâncul sufletului se simte ușurat. Dar nu și de data asta, căci

DOMNUL SIMION (oftând): A murit în somn. Dumnezeu a fost bun cu ea, după cum a trăit.

PRIMUL VECIN: Ce chestie! Să-ți fie frică și să adormi.

DOMNUL SIMION: De ce?

N-au găsit răspuns la întrebarea asta. Noroc cu umorul cu vipușcă al tapirului.

AL TREILEA VECIN: Te chulci viu și te threzești mhort.

DOMNUL SIMION (serios, cu toate râsetele celorlalți): Poate că ai dreptate. Cine-o ști ce-om trăi și-n lumea de apoi.

PRIMUL VECIN (pragmatic): Până una-alta, s-o trăim pe asta de-aici.

DOMNUL SIMION (după ce a tras adânc aer în piept): Am plecat. (și arătând spre tăblia de piatră) Facem partida altădată, ne mai întâlnim.

AL DOILEA VECIN: Doar suntem megieși.

AL TREILEA VECIN: În Dhumbrava Roșie. Nu-i puțin lucru.

Asta era adevărat, s-a gândit domnul Simion în timp ce se îndepărta, cu puietul sub braț. N-a fost puțin lucru să rămână în Dumbrava Roșie, chiar și cu un sfert din casa în care crescuse. Odăile golite s-au umplut numaidecât cu reprezentanții unei lumi noi și victorioase. Sau, dacă ne gândim la cei trei vecini, cu reprezentanții unei lumi de două ori reînnoite și de două ori victorioase.

Dumbrava Roșie, lesne de imaginat, e o stradă elegantă, cu case somptuoase, construite între cele două războaie, când boierimea, după reforma agrară și pierderea moșiilor, se trăgea la oraș, iar burghezia, după avântul industrial, scotea cu îndârjire capul în lume. Domnul Simion a mai aruncat o privire în lungul străzii, bucurându-se de liniștitoare ei pustietate, apoi a intrat în curte, nu înainte de a dibui îndelung în buzunare după cheia de la poartă. Intrarea în locuința lui, în colțul din dreapta vilei cu două etaje, se făcea din curte. De data asta cheia n-a mai găsit-o, și abia după ce și-a scotocit toate buzunarele și-a dat că lăsase ușa descuiată. Bine că nu era una dintr-acelea care se închid cu yală, ar fi rămas neputincios în fața ei.

Peretele casei era încă umbrit și sub cornișa lată umbra avea să persiste ceva vreme. Așa încât a rezemat copăcelul, fără să se teamă că razele soarelui or să-l vatăme. A mai estimat din priviri locul unde o să-l sădească: în grădinița de care, printre atâția oameni neatenți sau grăbiți, numai el se îngrijea. Apoi și-a șters tălpile pe ștergătorul de la intrare cu o perseverență pe care dimineața senină o făcea inutilă.

DOMNUL SIMION VORBEȘTE CU TĂCERILE CASEI. Cei care intră într-un vestibul strigă: „Am venit!” Sau nu spun nimic, când nu-i așteaptă nimeni. Domnul Simion a spus: „Am venit!”, dar mai degrabă în șoaptă, pentru că înăuntru era pustiu. Și cu toate astea a zăbovit câteva momente, ascultând. Ceea ce auzea nu erau vocile casei, ci tăcerile casei. Fiecare casă își are tăcerile ei, diferite de ale celorlalte. Și chiar pentru aceeași casă, diferite de la un ceas al zilei la altul, de la un anotimp la altul.

Domnul Simion nu avusese până atunci răbdare să asculte tăcerile casei. Acum, însă, rămas singur în odăile goale, a descoperit că avea și ea suflet, chiar mai bătrân decât al lui. Poate că tăcerile existaseră și altădată, dar le ignorase, atent, îndeosebi, la vocea omenească. Cum, însă, această voce nu se mai auzea, domnul Simion a constatat, cu surprindere, că duhul casei încerca, din răspuțuri, să umple golul lăsat de absența aceea.

Întâi de toate, când nimic altceva nu mai mișca, mai ales noaptea, casa avea un zgomot de fundal, ca un promontoriu spre care valurile se apropie. Casa era vie, îl veghease tot timpul cu o răbdare nesfârșită, încă de când era copil, îl iubise în toate felurile în care un suflet își poate arăta iubire necondiționată. Cu toate astea, domnului Simion sunetul ăsta auzit în același timp din depărtare și din urechea interioară, ca un ghioc lipit de ureche, nu făcea decât să-i sugereze o melancolie fără leac.

Din când în când, vântul se subția printre balamale, apele freatice gâlgâiau prin conducte, clipele foșneau în pânzele de păianjen care sclipeau prin unghere ca borangicul. La întâlnirea dintre arșița zilei și răcoarea nopții grinzile icneau. Totul era acum între ei doi, casa și domnul Simion. Cei trei vecini rămăseseră în Parcul Ioanid să caute, printre alți plimbăreți, a patra mână la tabinet. În odăile de sus, altădată ale saloanelor, locuia acum cel de-al patrulea vecin, cel de-al cincilea vecin și poate cel de-al șaselea. Vecinii se așezau pe Dumbrava Roșie într-un șir pe care nu-l număraseră niciodată, mai ales în vremurile când orice numărătoare era periculoasă și risipitoare, ca măregelele căzute dintr-o împletitură deșirată.

Cei care locuiau în caturile de sus rămăseseră niște venetici. Casa i se adresa doar lui și numai el o auzea. Ar fi trebuit ca asta să-l aline, dar nu făcea decât să-i adâncească starea de singurătate, prezența ei nefăcând altceva decât să invoce odată în plus absența pe care voia s-o acopere.

Căci ceea ce casa nu putea înțelege, își spune domnul Simion, e că tocmai tăcerile ei făcea ca absența să se convertească într-o prezență neînduplecată, de neocolit.

*

DOMNUL SIMION VORBEȘTE CU EL ÎNSUȘI.

„M-am șters bine pe tălpi, Mela, oricum pământul e uscat, n-a mai căzut nicio picătură de ploaie. Aseară am udat florile, petuniile din glastră se pleoștiseră de tot. Trandafirului nu-i pasă, el e mereu înflorit. Așa cum erai tu și mi-ar fi plăcut să mai fii...”

Vorbele pe care și le spunea i s-au oprit în gât, dacă se poate zice așa despre niște gânduri. A rămas cu ochii asupra cuierului. O siluetă fragilă se prefigura în pardesiul subțire, atârnat de unul din vârfurile din corn de cerb care, lipite de o scândură negeluită, întruchipau cuierul. Dedesubt, frumos așezați, pregătiți să le vină rândul la ieșirea în oraș, pantofii cu toc înalt și cu cataramele încheiate. Imaginea aceea a pardesiului, cu mânecile aduse în față, ca și cum ar fi ținut în ambele mâini o poșetă imaginară și pantofii pregătiți de drum, cu vârfurile spre înaintea, dădeau iluzia unei făpturi vii, față în față cu lumea, ezitând între a o părăsi sau a se reîntoarce.

Domnul Simion a mângâiat cu vârfurile degetelor umerii pardesiului, apoi mâneca, i-a netezit pulpana și, în cele din urmă pentru că făptura părea înăuntrul veșmântului neverosimil de reală, a prins marginile cordonului și le-a legat, strângându-le peste mijloc cam pe unde își amintea că s-ar fi potrivit. S-a dat un pas îndărăt. Ce frumoasă ești, Mela, a spus și, într-adevăr, ținuta zveltă a pardesiului și pantofii frumos rânduiți dedesubt păreau fără cusur.

Urma holul strâmt pe care nu-l lumina decât lustra cu trei brațe încheiate prin cupe în formă de lalea din mijlocul cărora scânteiau becurile lunguiete. Pe peretele opus se vedea fotografia regelui, de pe vremea când era tânăr, cu pieptul plin de decorații, cu obrajii netezi și buzele senzuale, cu mâinile încrucișate la piept și privirile sticloase întoarse spre stânga, ca și cum nu te obliga să-i dai binețe, era un musafir ca și tine. Poza aceea nu fusese aleasă dinadins pentru că înfățișa un rege frumos și tânăr, ci fusese așezată acolo încă de pe vremea când regele era frumos și tânăr.

Domnul Simion a pășit pe hol, ținându-se să nu uite să pună apă la florile din ghiveciul de sub poză. Și cum la vârsta lui nu putea fi atent la două lucruri deodată, piciorul drept pe care îl sălta cu dificultate a agățat colțul preșului. Melaniei nu i-ar fi plăcut deloc asta, s-a aplecat,

proptindu-se cu palma de perete și a netezit franjurile, întinzând ciucurii cu degetele făcute piepten.

În stânga era camera lui, iar în dreapta, cea a Melaniei. A ezitat câteva clipe. Ar fi trebuit să intre în camera lui plină de cărți, în care așternutul zăcea răscolit de o săptămână. Dar tot de o săptămână camera ei rămăsese goală, nu se simțea pregătit să se confrunte cu absența ei. Acum însă, după ce îi întrezărise silueta printre piepții și mânecile pardesiului, cu pantofii într-o stare de așteptare, s-a simțit încurajat. A vrut să bată la ușă, așa cum făcea de fiecare dată și, în fond, de ce nu? Apoi a așteptat, ca și cum i-ar fi dat răgaz Melaniei să se pregătească.

Spre deosebire de hol, care nu avea nicio vedere spre curte, camera Melaniei avea ferestre mari, dar perdelele trase cu grijă cerneau lumina, dând încăperii penumbra unei înserări timpurii. Plutea avea un miros fin, ca și cum femeia abia plecase, lăsând în urmă izul acela. Era parfumul ei, Channel nr. 5, subtil, floral, parfumul pe care-l folosisese chiar și pe vremea când doar piața neagră îl putea oferi. „Dă-mi să miros”, spusese domnul Simion, care pe atunci, cu figura lui de băiețandru, nu sugera apelativul de „domn” pe care i-l acordăm noi, deși ar fi meritat-o într-un timp când domnii erau tot mai greu de găsit. Cum Simion suna prea lung și serios, îl strigau doar Simi. Și când el a întins mâna după sticlă, Melania a zâmbit și i-a spus: „Simi, prostuțule, parfumurile nu se miros din sticlă”. Și-a turnat o picătură pe deget, de acolo pe încheietura celeilalte mâini, și-a frecat încheieturile una de alta, ca și cum ar fi fost prinse în cătușe invizibile și i-a întins brațul. Domnul Simion a inspirat adânc, închizând ochii. Melania și-a retras brațul înainte de a-l întinde iarăși „Nu așa, prostuțule. Când deguști, nu dai paharul pe gât. Nu hăpăi aerul când adulmecă. Vrei prea mult și vezi că nu te alegi cu nimic.” Sunt eu, prostuțul, și-a spus domnul Simion, pășind spre mijlocul camerei. Poate că altuia i s-ar fi părut că e luat peste picior, dar domnul Simion se mulțumea cu atât, mai ales că apelativul era însoțit de tonul răsfățat al vocii, de parcă „prostuțule” era cel mai dulce alint. Domnului Simion nu putea să nu-i placă, când era prostuț însemna că prezența lui n-o plictisea. „Era la început, nici măcar nu te sărutasem”, a șoptit domnul Simion amintirii pe care parfumul

i-o stârnise. Mult mai târziu a primit permisiunea să adulmece aromele care se desfăceau din celălalt loc unde sângele e atât de aproape, anume sub lobul urechii.

Cum nu era nimeni să-l poftască să se așeze, a rămas stingher în mijlocul odăii. Nu mai intrase de-atunci în camera Melaniei. Privise nătâng din pragul ușii cum medicul a clătinat din cap, după ce i-a ridicat pleoapa și din lipsa vreunui licăr de lumină a înțeles ceea ce nările ei încremenite și pieptul secătuit, fără nicio tresărire, sugeraseră deja. De undeva, din spate, a apărut Lavinia care, cu simțul practic pe care-l au femeile în astfel de momente, l-a îndemnat să se îndepărteze pe coridor. Melania îi refuzase întotdeauna domnului Simion o anumită intimitate, cum ar fi de pildă s-o vadă dormind și nu se putea ca Lavinia, sora ei, să nu știe asta. Iar moartea, care este cu totul lipsită de pudoare, presupune o intimitate ce i-a fost, la rândul ei, refuzată.

Domnul Simion, privind în urma ambulanței, a simțit că e cumplit de singur și de neajutorat. Lavinia a mai rămas cât să deretice prin cameră. Domnul Simion, fără să se hotărăască dacă exprimarea lucrurilor definitive o dă ordinea sau dezordinea, ar fi vrut s-o roage să înceteze, încât trupului Melaniei să rămână întipărit pe așternut. Era, însă, un sentiment greu de explicat și mai ales Laviniei, care nu-l îndrăgise niciodată și pentru care domnul Simion rămăsese același curtezan lipsit de șansă și nicidecum cumnatul care îi devenise pentru mai bine de cincizeci de ani. Palmele Laviniei neteziseră cearșaful, băătoriseră perna și trăsese cuvertura până sus, ca pe un giulgiu pe care îl ridici până peste creștetul mortului. Ascunsese veșmintele de casă, rânduise sticlutele cu licori și cutiile de găтели, tot ceea ce îi trebuie unei femei la ieșirea în lume, apoi, după ce mai făcuse ochii roată, ieșise, închizând ușa încet după ea, ca și cum Melania dormea și nu voia s-o trezească.

Domnul Simion s-a apropiat de policioara pe care rămăsese cochetațiile ei risipite. Și-a văzut colțul brațului prins în ochiul oglinzii și s-a dat deoparte. Chiar dacă oglinzile n-au memorie, imaginea Melaniei rămăsese întipărită acolo. Dacă s-ar fi așezat în dreptul oglinzii, în loc de chipul lui, ar fi văzut-o pe ea.

N-a știut niciodată ce se ascunde în sertărele acelea. Nimicuri, probabil trusă

pentru unghii, pudre de acoperit indispozițiile de peste zi ale obrazilor, piepteni. O auzea uneori, prin ușa întredeschisă, răscolind prin fundul sertarelor, uneori nu găsea obiectul cu pricina, dar nici nu întreba: „Prostuțule, n-ai găsit din întâmplare cutare lucru?” Ar fi fost o întrebare inutilă, domnul Simion n-ar fi putut da nicio lămurire despre o lume în care accesul îi era interzis. Poate că nici acum, cu toată pedanteria Laviniei, nu toate erau la locul lor, numai că de data asta nimic nu se putea pierde căci n-ar avea cine să aibă nevoie de fleacurile acelea și să le caute. Altminteri, lucrurile de primă necesitate, atât cât se pricepea domnul Simion, erau acolo, pe policioară. Sticla de Channel, Lavinia uitase să șterpelească parfumul asupra căruia domnul Simion o suspecta că pusese ochii. Tot acolo erau și creionul pentru înnegrirea și îngroșarea genelor rărite și albite, fardul pentru pomeții palizi, crema lăptoasă pentru acoperirea ridurilor frunții și ale gâtului. Înainte vreme, domnul Simion îi cumpăra tot felul de mărunțișuri de la parfumerie, cu vremea o parte din ele, ca, de pildă, crema aceea, începuse să i le cumpere de la farmacie. Cum Melania i se părea la fel de frumoasă, nu i-a dezvăluit trecerea lentă a chipului ei de la împodobire la oblojire. „Ce bună e crema asta, de unde te-ai priceput tu, prostuțule, s-o cumperi?” Nu-i spunea, firește, că trecuse peste drum, de la parfumerie la farmacie, ci răspundea „de la drogherie”, ceea ce, fără să mintă, putea să însemne și una, și alta.

În ce privește rujul, nuanța a rămas aceeași: culoarea cireșelor coapte. Melania își desfăcuse pumnul în care se afla fructul copt, inimă de porumbel, i-ar fi spus negustorul din Piața Galați. Nu era un roșu aprins, lumina nu scăpăra în carnea fructului, era mai degrabă un roșu languros în care lumina era densă, dând buzelor tenta unui sărut moale, lung, ca de rămas bun. Domnul Simion a văzut că Melania nu glumea, a luat cireașa și a colindat magazinele, arătând-o vânzătoarelor care au comparat-o, aruncând priviri experte, cu diversele tuburi pe care le răsuceau, desenând linii paralele pe dosul palmei. A găsit, în cele din urmă, nu era chiar la fel, pe buze întotdeauna se mai închide puțin, a spus vânzătoarea, îi dă o lucire în plus, treci cu limba și-l umezești. Apoi, cu un zâmbet complice: „Dacă te-ntorci

noaptea acasă la nevastă nu rămâne pe gulerul cămășii, n-ai grijă!"

Stând într-o parte să nu tulbure apele oglinzii, domnul Simion a luat tubul, l-a deschis și l-a răsucit. Dinăuntru a ieșit moțul de culoarea cireșei coapte, nu mai mare decât un sfârc. A privit fascinat căpșorul acela ieșit din cochilie ca și cum ar fi fost chemat de un descântec. În oglindă a apărut chipul Melaniei frecându-și buzele una de cealaltă, pe urmă făcându-le cerc și încercând, pe cât posibil, să imite forma cireșei pe care o legăna, pereche, la tâmplă. „Ai nimerit, prostuțule!" i-a spus și el se aștepta să-l sărute, să vadă dacă nu se ia, dar Melania a trimis doar un sărut imaginar spre oglindă, scoțând din buzele țuguiate un zgomot ca de clipocit de apă.

Domnul Simion și-a imaginat moțul acela rubiniu alunecând peste buza ei de sus, arcuită ca o acoladă, insistând pe colțurile gurii și întorcându-se pe buza de jos, rășfrântă și cărnoasă. A închis ochii și și-a apropiat rujul de gură, l-a făcut, neîndemânatic, să alunece peste buze, și-a trecut limba pe deasupra și a simțit gustul dulceag, ca șerbetul pe care-l lingea în copilărie de pe lingurița muiată în apă. A rămas așa, cu ochii închiși și cu gustul pe buze, gândindu-se prin ce miracol s-ar fi putut să-l împartă cu ea.

O surprinsese adesea cu un castron plin de cireșe în poală, mâncând cu gesturi lente ca și cum n-ar fi vrut să le termine niciodată și privind visătoare pe fereastră. Domnul Simon o privea stingher, el era și nu era acolo, dacă și-ar fi marcat în vreun fel prezența, Melania ar fi tresărit surprinsă. Când erau încă la început și domnul Simion nu știa ce puține bucurii îi erau permise, i-a spus, cu tandrețe: „Cireșica...". Melania s-a întors către el și fața ei, care până atunci se legăna în visare, s-a înăsprit. „De ce mi spui așa?" Ar fi vrut atunci să fie măcar prostuțul ei, să-l privească iarăși zâmbind în felul în care oamenii privesc lucrurile inofensive și inutile peste care au dat fără să le caute. Dar făcuse, cu siguranță, ceva greșit spunându-i așa, nu știa ce, dacă ar fi încercat să se explice, culoarea cireșelor pe buze, gustul lor, o cireasă legănându-se cu codița prinsă între degetul mare și arătător, ea stăpânind peste toate astea, Cireșica, domnița cireșelor, n-ar fi făcut decât să se repete. Ea a rămas Cireșica, dar numai în

amintirile lui, pe față îi spunea Mela, ceea ce putea fi prescurtarea de la Melania dar și de la Melancolia și când îi spunea Mela simțea mai degrabă melancolie, nu pentru ceva ce trăise, ci pentru ceva ce n-avea să trăiască vreodată. Cireșica, a mai spus domnul Simion pentru sine, trecând cu limba peste buze, acolo unde rujul peste gura lui bătrână căpătase culoarea cireșelor amare. N-a apucat nici măcar acum să rostească numele ei cu voce tare, alesese un puiet de cireș s-o facă în locul lui, copacii cunosc mai bine limba morților.

Pe peretele opus, pe un fel de dressing, o debara fără uși, se vedeau, frumos rânduite, rochiile. Domnul Simion a privit umerășele strânse unele într-altele, Melania, de fiecare dată, ca într-un tablou futurist, dar în ipostaze diferite. Prea multe senzații dintr-o dată. Domnul Simion și-a tras un scaun și s-a așezat cu mâinile pe genunchi, privind acea scenografie mută căreia el îi era singurul spectator. Rochiile veneau pe rând, cu pași mărunți, aproape plutind, ca în dansurile caucaziene, apoi se înclinau către public, lăsându-l să spună povestea în locul lor. Domnul Simion încuviința cu o mișcare a capului, confirmând că fiecare dintre relatări e adevărată.

Faptul că Melania păstrase toate rochiile acelea ar fi putut părea o dovadă de iubire, dar domnul Simion nu-și făcea iluzii. Știa că asta se datora firii ei păstrătoare și poate că asta era și explicația faptului că, printre alte mărunțișuri, îl păstrase și pe domnul Simion lângă ea. Nici nu știa ce să spună legat de asta, dacă pentru Melania obișnuința era o stare de confort sau o formă de resemnare. Ea nu cerea nimic nou, singurul semn de vioiciune era dressing-ul acela care se înțesa cu rochii colorate. El vedea în fiecare nouă rochie o șansă de a înviora spectacolul care deja începuse, deși prologul era mereu amânat. Ea socotea că rochiile o scutesc de efortul de a comunica, ele vorbeau și râdeau în locul ei, veșmântul era un fel de ventriloc.

Rochia primei întâlniri era croită dintr-un material ușor, vâratec, de mătase cu volănașe în dreptul pieptului. Domnul Simion a privit-o cu coada ochiului, Biblioteca Universitară nu era locul cel mai potrivit pentru a arunca ocheade, dar nu s-a putut abține să nu-i admire profilul desenat doar din acolade, fără unghiuri. I-a

remarcat și rochia, oarecum nepotrivită cu ambianța aceea austeră. De unde să-ți vină, însă, îndrăzneala de a intra în vorbă, mai ales într-un loc în care oamenilor le e interzis să vorbească, ce minune ar fi trebuit să se întâmple încât privirile lor să se poată întâlni? Minunea s-a produs, cotul fetei a atins cartea care, parcă îndemnată de el, a căzut. Melania a încremenit, simțind cum capetele celor de la celelalte pupitre se întorc spre ea. Iar domnul Simion, care pe atunci încă nu era prostuț, ci doar candid, și nu era domnul Simion, ci doar Simi, o zvârlugă de om, a sărit de la locul lui și a ridicat cartea. „Tu citești asta?” a întrebat-o în șoaptă. Ea a răspuns, luată pe nepregătite: „N-o citesc, o trăiesc.” Răspuns greu de deslușit căci titlul cărții era „Boala întru moarte” de Søren Kierkegaard, într-o ediție franceză. „Putem să vorbim despre asta?” i-a șoptit domnul Simion. Eu citeam Bergson.” Ca și cum i-ar fi destăinuit parola unei acțiuni conspirative. „Tocmai plecam” a spus ea; chiar și acum, privind rochia aceea care aduna atâtea culori complementare, domnul Simion nu se lămurea dacă ceea ce spusese ea atunci era un refuz sau o acceptare.

Și pentru ca miracolul să continue, domnul Simion și-a adunat hârtiile de pe pupitru, a predat primul cartea și a așteptat-o la ieșire. S-a reîntors după câteva zile și a cerut cartea lui Kierkegaard, să poată înțelege mai multe despre Melania. Bibliotecara i-a adresat o privire rece, titlul fusese trecut la fondul secret și avea nevoie de o aprobare specială pentru a-l putea primi. Mai târziu, când vremurile se schimbaseră și rochia cu volănașe rămăsese pentru totdeauna în dressing-ul din dormitor, domnul Simion repetase întrebarea, privind coperta unei alte cărți, de data asta scrise de Emil Cioran: „Tu citești asta?”. Melania nu i-a mai dat niciun răspuns, probabil că ceea ce trăia nu mai încăpea într-o carte.

Dar în după-amiaza aceea, el nu vedea în Kierkegaard decât capriciul unei femei care, fiind așa de frumoasă, are tot dreptul să aibă capricii, în ciuda lumii întregi. Melania n-a părut surprinsă că-l vede la ieșire, l-a lăsat s-o însoțească cei câțiva pași care despărțeau Biblioteca de Ateneu. „Mă opresc aici” i-a spus, lămurind și ținuta elegantă. Neștiind cum să-i ceară un mic detaliu care să-l ajute s-o regăsească și pentru că ea privea mai degrabă către scările Ateneului,

i-a zis, ca și cum i-ar fi întins mâna peste o punte: „Măine cântă Menuhin. Am un prieten în orchestră, mi-a promis o invitație pentru două locuri. Te aștept tot aici.” Domnul Simion credea că a încuviințat doar ca să scape de el, grăbindu-se către ușile care amenințau să se închidă. A rămas lângă statuia lui Eminescu, privind scările Ateneului, cu sentimentul nelămurit că trăiește legenda în care femeia iubită dispare pentru totdeauna.

N-a fost așa. Iată, alături, rochia neagră, în croiala ei plină de distincție, care își face propria reverență. A fost o seară incredibilă, cu Menuhin și Oistrach schimbându-și viorile și cântând, în fața unei audiențe extaziate, dublul de Bach. Părea că e un moment în care orice era posibil, o arcadă a armoniei universale pe sub care treceau și ei, plimbându-se apoi pe Calea Victoriei, fără să scoată o vorbă. Dacă ar fi plantat atunci un pui de cireș, ca cel din dimineața asta, peste exact șapte ani ar fi putut mânca primele lui cireșe, chiar în ziua căsătoriei lor, în toamna lui 1965. Domnul Simion s-a apropiat și a atins cu degetele umerașele care purtau îmbrăcămintea ei din anii aceia. Taiorul pe care-l folosea în vremea când lucra la diverse edituri, făcând corectură, sau pantalonii ușor evazați care urmau linia actrițelor la modă. Se plimbau prin parc, mergeau la cinema și, firește, la concert. Vorbeau puțin. El, cu băgare de seamă, pentru a nu duce conversația spre concluzii cu asprimea lucrurilor definitive, care să-l împiedice s-o mai vadă. Ea, fără să inițieze noi subiecte, cel mai adesea abia răspunzând.

Domnul Simion era profesor de școală primară dintr-o margine săracă a Bucureștiului, Melania își șubrezea ochii pe șpalturile cu litere mărunte și adesea pe jumătate șterse din cauza plumburilor tocite. Universul lor era restrâns dar chiar și așa vorbeau mai ales despre altceva, rareori despre propriile trăiri și niciodată despre ei doi. Degetul domnului Simion s-a oprit asupra mantoului bun pentru orice anotimp care, dintr-o dată, a făcut ca veșmintele de până atunci să se strângă, agățate de umerașele lor. Mantoul își ținea încă mânecile în buzunare, ca și cum ele ar fi fost încă rotunjite de brațele strecurate în ele iar buzunarele luaseră forma degetelor strânse în pumn, încă nu venise vremea cireșelor coapte, era un început de primăvară, mirosul de zăpadă încă nu trecuse. Cireșii

dădeau în floare, dacă nu cumva tocmai florile albe de cireș miroseau a zăpadă. Melania mergea, ca de obicei, cu o jumătate de pas mai în față, domnul Simion o lăsa dinadins, s-o poată privi, fără ca insistența lui s-o deranjeze. Ea s-a oprit dintr-o dată, ca și cum se hotărâse și-i era teamă, dacă făcea măcar un pas în plus, să nu se răzgândească: „Simi, acum poți să mă ceri de nevastă!”. Domnul Simion a rămas descumpănit, își imaginase de multe ori momentul acela, dar îl amâna mereu pentru că refuzul ei, pe care îl anticipa, i-ar fi dat să înțeleagă că nu mai e nimic de făcut. Era mereu cum voia Melania, se întâlneau când putea ea, se despărțeau când ea se oprea și-și lua rămas bun, chiar dacă era un loc departe de orice, ceea ce însemna că din clipa aceea propriile gânduri îi erau de ajuns. O însoțea când i-o cerea, nu o suna serile acasă și nu apărea neanunțat, cu sentimentul că între ei există un spațiu interzis, un cerc de cenușă, un tărâm al cuvintelor care nu se spun, al subiectelor care nu se abordează, al drumurilor care nu se întretaie. Domnul Simion n-a găsit nimic de spus, răspunsul lui era atât de previzibil încât Melania n-a mai așteptat, l-a luat de braț, ceea ce nu mai făcuse până atunci, și au continuat să meargă așa pe sub castanii de pe strada Berzei, fără să mai scoată o vorbă. Privind mantoul acela și strecurându-și brațul pe lângă mâneca goală, domnul Simion și-a dat seama că, de fapt, el o ceruse tot timpul de nevastă cu privirile lui mute și tăcerile nesfârșite.

În dressing nu exista nicio rochie de mireasă. Mătușile care își petrecuseră tinerețile între București și Paris și care au ales, în cele din urmă, din motive lesne de înțeles, să întrerupă acel du-te-vino, rămânând definitiv în Franța, i-au scris să nu cumva să ia rochie de închiriat sau, dacă o cumpără special, să n-o vândă după aceea, că nu e semn bun, căsnicia se strică. A fost cum au vrut mătușile, căsnicia nu s-a destrămat. Iar rochia de mireasă n-a fost închiriată, nici înstrăinată, pentru simplul motiv că n-a existat vreodată. Femeile visează la ziua nunții lor, mireasa devine centrul universului, îmbrăcată în rochie albă și cu creștetul împodobit de cununa de lămâițe, e mai frumoasă ca oricând. Melania n-a vrut să îmbrace rochia de mireasă și să intre, lăsând trena rochiei să-i alunece în urmă, peste pragul vreunei biserici. În seara căsătoriei, un preot

greco-catolic sosit de la Cluj a oficiat aproape în șoaptă o slujbă iar Isaia a dănuțit pe loc, abia ridicându-se pe vârfuri. Preotul a plecat imediat după aceea, ascunzându-și cu grijă odăjdiiile și insistând ca ceremonia, oficiată sub auspiciile unui rit interzis, să rămână secretă.

Ceva de mireasă a avut, totuși, rochia pe care domnul Simion o privea cu ochii umezi, căci așa cu se întâmplă cu rochiile de mireasă, Melania n-a mai purtat-o niciodată de-atunci. Domnul Simion a prins mâneca brodată și a legănat-o, într-un joc pe de o parte neînceput, pe de o parte neterminat, al lui Isaia dănuind.

Urmau apoi, rochiile și taioarele de fiecare zi. Din când în când, câte o rochie cu umerii drepți, cu pernuțe cusute dedesubt cu semicercul decolteului marcat de o cusătură de borangic sau de împletituri sidefate, pentru teatru sau concert. Singurele lor ieșiri în lume, de fapt, într-o altă lume, care se deosebea de cea în care Simi se căznea să stăpânească haita de cățelandri pe post de elevi ai școlilor din Bucureștii Noi sau Ferentari, în care Melania corecta scrierile noi cu ortografia căznită sau le îndrepta pe cele scrise în ortografia interbelică și în care vecinii din Dumbrava Roșie îi priveau cu disprețul convenit celor învinși de către tagma biruitoare.

Domnul Simion s-a gândit, pentru o clipă, la dulapul lui de haine. Dacă rochiile și mantourile Melaniei îi puteau repovesti viața, așezate într-o ordine care împăcau atât trecutul cât și memoria, ce-ar fi sugerat oare straiile lui atârinate fără nicio noimă, cu haina de la un costum și pantalonii desperecheați de la un altul?

Rochiile Melaniei erau ca învelite în țiplă, curate, călcate, cu toți nasturii bine cusuți și pregătiți să intre în găoacea lor, cu micile perle sau firele de borangic rânduie frumos și urmând tivul, gata de a fi îmbrăcate. Viața domnului Simion se vedea că fusese trăită în grabă. Ca o tentativă zădărniciă de a aduna lucrurile laolaltă, o hăpăială nesănătoasă a cuiva care simte mereu un gol în stomac și oricât înghite pe nemestecate, nu se satură. O viață trăită la întâmplare, căreia speranțele i-o iau mereu înainte și care nu merită nici măcar povestită.

Ultimele rochii care au venit, tăcute, și s-au închinat către public încercau, cu o cochetărie discretă, să acopere, fără să poată îndrepta, trecerea timpului. Bretelele dispăruseră, lăsând

locul mânecilor care acopereau brațele până la încheietura mâinii, la fel dispărușeră și volănașele și broderiile care rotunjeau sau ascuțeau decolteul, rochiile abia dacă decupau linia gâtului, taioarele se încheiau până sus iar lungimea lor era îndeajuns de precaută încât să cadă peste genunchi. Pe domnul Simion, însă, această pudoare vestimentară nu-l întrista, el nu crezuse că Melania ar fi avut de suferit din trecerea timpului. I-a mângâiat primele fire albe cu aceeași duioșie ca pe celelalte de culoarea mătăsii porumbului, ochii ei ca mierea sălbatică erau a fel de limpezi și de conturați chiar și arunci când cozile lor se desfăceau în riduri fine, ca franjurile cozilor de păun, gâtul ei rămăsese arcuit, chiar dacă sub bărbie se mai formase câte un pliu care dădea profilului ei grațios o coborâre în trepte. Chiar dacă linia umerilor era mai lăsată, glezna nu mai tremura deasupra tocului lung și subțire și mijlocul nu mai era atât de subțire încât să poată fi încercuit cu șiretul de la pantof, domnul Simion vedea în ea aceeași femeie frumoasă, o nimfă închisă într-o crisalidă care doar ea era schimbătoare.

Lipsea, desigur, taiorul negru pe care Melania și-l pregătise cu mai mulți ani în urmă pentru vizita la Paris. N-a fost să fie. Îmbrăcată cu taiorul acela, Melania a plecat singură în călătoria fără întoarcere, domnul Simion a rămas pe peron, privind fereastra de la care nu flutura nicio batistă albă. În felul ăsta, povestea Melaniei din dulapul cu haine, în lipsa veșmântului ultimei călătorii, a rămas neterminată. Spectacolul rochiilor și mantourilor, cu această ultimă ieșire la rampă a tuturor protagoniștilor, s-a încheiat cu o nouă înclinare către public. Domnul Simion, care se sfia să aplaude, socotind că o asemenea efuziune zgomotoasă ar fi fost nelalocul ei, a ales să se încline, la rândul lui, o alegere firească dacă socotim că, într-un fel sau altul, făcea și el parte din jocul acela.

Apoi, ostent, s-a așezat pe marginea patului. Era, într-adevăr, un spațiu al ostentelilor. Când venea ora de culcare, Melania era mai mereu ostentă. O vreme, domnul Simion a căutat s-o amuze, imaginând ipostaze năstrușnice. Dar singurul rezultat vizibil a fost că o irita cu insistențele lui, nu devenea mai simpatic, ci ridicol, nu ușura situația ei, dar și-o agrava pe-a lui, nu mai era prostuțul dintotdeauna, ci nătâng

de-a binelea. După nuntă, domnul Simion a putut, în sfârșit, să sărute mireasa dar, așa cum rugăciunile fuseseră spuse cu jumătate de gură și darurile împărătești mai degrabă sugerate, domnul Simion abia i-a prins un colț al buzelor, ca și cum n-ar fi mângâiat dintr-un fluture decât muchia aripilor strânse. Au luat cina la o mică terasă, la umbra unui dud uriaș, apoi Melania, cu o valijoară pe care a ținut să și-o care singură, a pășit pentru prima oară pragul încăperii aceleia care avea să fie numai a ei. Arăta ca o călătoare ce trebuise să plece în grabă, cu strictul necesar, fără să știe încotro, doar văzând cu ochii. A rămas în mijlocul camerei privind fiecare obiect, ca și cum ar fi coborât într-o gară necunoscută și căuta, în sala de așteptare, un loc unde să se așeze. Totul părea la locul lui, mai puțin domnul Simion care rămăsese în ușă, așteptând cu emoție ca cercetarea să se încheie. Melania a zâmbit, în sfârșit o figură cunoscută în gara aceea, dar l-a privit ca și cum, deși figura lui îi părea cunoscută, nu știa de unde să-l ia. Și până să se lămurească, avea nevoie de un răgaz. „Sunt obosită”, i-a spus mireasa. „Te las să te odihnești” a spus mirele, descumpănit dar și cu un sentiment de ușurare, căci nu știa ce imbold l-ar putea încuraja să se apropie de proaspăta lui soție. Și așa s-a petrecut noaptea nunții lor. Fiecare și-a spus cuvintele în șoaptă, continuând la fel de nefiresc o nuntă petrecută în șoaptă. A fost singura oară când ea a trebuit să se scuze în felul ăsta, de atunci domnul Simion a știut, de fiecare dată când ea îl privea zâmbind, că trebuie s-o lase să se odihnească, chiar dacă nu ăsta era leacul pentru ostentelile ei și chiar dacă ostentelile ei păreau fără leac.

Când s-a întâmplat prima oară, domnul Simion și-a amintit că nu-i pusese, ca în fiecare seară, cana cu apă pe noptieră. Ea nu trăsese perdelele, felinarul din stradă arunca o lumină albastruie. Melania era pe jumătate adormită, îl zărea printre gene, dar nu-l alunga. S-a culcat lângă ea. A început s-o mângâie, ea purta o cămașă de noapte subțire ce nu-i acoperea trupul mai mult decât o eșarfă aruncată la întâmplare. Era lungită alene, cu pulpele desfăcute pe care nu le-a strâns când mângâierile lui au început să coboare. N-a sărutat-o, de teamă ca în jocul acela să n-o trezească de-a binelea. S-a strecurat deasupra ei, ca și cum s-ar fi răsucit pe o ramură înflorită,

încet, să nu-i scuture petalele. A pătruns-o încet, oprindu-se la fiecare milimetru și așteptându-i reacția, cu simțurile încordate. Care a venit, în cele din urmă, ca un spasm care a făcut-o să zvâcnească din pulpe, într-o tentativă tardivă de a se apăra. Când s-a retras în camera lui, fără un cuvânt, domnul Simion a găsit pe vârful moale, ca pielea de căprioară, a sexului urma trandafirie a unei feciorii întârziată.

N-au vorbit despre asta. El, de teamă să nu i-o interzică pe viitor, ea, pentru că niciodată nu pomenea despre astfel de lucruri. Din când în când, domnul Simion uita dinadins să-i pună de cu seară cana pe noptieră. Era un fel de cod, ea nu-i amintea niciodată „prostuțule, ai uitat să-mi aduci cana cu apă”, și nici nu mergea să și-o umple singură, ceea ce pentru domnul Simion era un imbold. Spasmul acela fusese, lesne de înțeles, unic, domnul Simion o pătrundea la fel de încet, într-un fel lipsa ei de reacții îi oferea voluptatea de a-i simți corpul, ca atunci când încordându-ți auzul, începi să auzi ticăitul ceasului din odaie. Pielea ei era albă, vinișoarele de sânge se întrezăreau albastrui prin pielea aproape transparentă, ca și cum aveau aceeași culoare ca a lumini felinarului care trecea prin fereastră. Domnul Simion ar fi vrut să-i vorbească despre tăcerea luminoasă din corpul ei care, în timp ce o pătrundea, căpăta pulsațiile luminii de a fi corpuscul și undă. Cum n-a vorbit despre nimic de felul ăsta, domnul Simion s-a abținut mereu să-și dea drumul în ea căci, dacă în rest exista între ei un acord tacit, pentru asta ar fi trebuit să-i ceară voie.

Cum trupul Melaniei rămânea inert, cu o atitudine ambiguă, nici nu-l lua în brațe, dar nici nu-l respingea, ca și cum prezența lui nu era întâmplătoare, ci doar trecătoare, domnul Simion îi asculta universul interior, ca un lutier care stă cu urechea lipită de curbura viorii. Bătăile inimii i le simțea lipindu-și buzele de gâtul ei. Apăsă cu vârful limbii până când îi simțea nu doar pulsațiile ci, așa își închipuia el, gustul dulce, metalic, al sângelui care îi amintea de gustul cireșelor coapte după ploaie. În timpul ăsta, Melania lăsa capul într-o parte, ca pentru a da impresia unei anumite detașări pe care doar lipsa sărutului o poate da. Numai felul în care cei doi se sărută în timpul acuplării poate lămuri dacă ei fac dragoste sau, citise domnul Simion undeva. Dacă asta e adevărat, atunci ei nu făcuseră dragoste

niciodată. Și, totuși, domnul Simion avea sentimentul că îndeplinea un ritual, precum în textul Genezei, pentru el împreunarea era un act de cunoaștere. Săruturile furate din colțul gurii pluteau atunci în jurul lui ca un roi de fluturi. „Acum poți să săruți mireasa”, a spus preotul înainte de a-și scoate în grabă anteriorul dosit de atâta vreme. I-au sunat cuvintele astea în ureche când Melania, cu mâinile împreunate pe piept și cu pomeții neteziți și îngroșați cu pudră roșiatică, își lua, pentru totdeauna, rămas bun. „Acum poți săruta mireasa”, dar ea nu mai putea da capul într-o parte și domnul Simion n-a socotit cuviincios să ignore neputința asta a ei și și-a lăsat, tot așa, un sărut fugar pe colțul rece al gurii.

A mângâiat perna de pe care, dereticând și reazăzând-o, Lavinia îndepărtase urma corpului ei îngreunat de moarte. Apoi a coborât degetele pe urma buzelor, cam pe unde ar fi trebuit să fie gâtul și spre piept, unde a început să găsească părțile trupului care i se ofereau fără să se ferească. Melania avea sânii mici, ar fi încăput, umplându-le totuși, în două cupe de șampanie. Sânii ei au fost, în mod miraculos, acea parte a corpului care nu a îmbătrânit niciodată, Culoarea ochilor s-a îngreunat cu timpul, căpătând lucirea mierii sălbătice. Mijlocul s-a mai îngroșat, pântecul nu mai era plat și căpătase o protuberanță care venea din apăsarea vintrelor. Pielea mâinilor nu mai reușea să se rotunjească peste încheieturile degetelor. Dar sânii rămăseseră la fel, în așteptarea unei maternități ratate, cu sfârcurile feciorelnice ca două alunițe rozalii în jurul cărora se desenau două cercuri mici, de forma guriței unui prunc care nu se născuse niciodată. Domnul Simion iubea cu egală intensitate fiecare parte a corpului ei, dar față de sânii avea un sentiment amestecat, toate vârstele lui se adunau într-una singură.

Degetele porneau pe urmele buzelor și buzele porneau pe urma degetelor. O palmă mai jos, ombilicul se înălța pe abdomenul plat. Acolo domnul Simion simțea locul nașterii și al maternității, vârful limbii lui simțea urma unei cicarice, o moșire grăbită sau neîndemânatică, limba lui peste țumburușul acela imperfect, încercuindu-l într-o mângâiere duioasă și vindecătoare. Melania primea nemișcată, cu mâinile în lături, oblojeala aceea, dar, la un moment dat, abdomenul ei a început să palpite, ca și cum ceva se mișca înăuntru.

Domnul Simion a ajuns, își amintește acum, mângâind cuvertura patului, la concluzia că, pentru a comunica cu trupul Melaniei, chiar și pe acest tărâm al unei sexualități prea puțin primitoare, calea nu este aceea a pătrunderii în corp, ci de a-l mângâia. Astfel, incursiunile lui, după mai multă vreme, au coborât de la gât peste piept, peste pântec spre genunchi și apoi de la subsuora genunchilor spre pulpe, până când au ajuns în punctul în care toate celelalte înfățișări de regăseau. La început, surprins de îndrăzneala lui, nici măcar n-a atins-o, ci a mângâiat-o doar cu respirațiile lui întretăiate. Ea nu s-a mișcat, iar domnul Simion a simțit o stare de așteptare și când și-a coborât buzele între pulpe, corpul ei a tresărit. A avute senzația că e pentru prima oară când sub atingerea lui ceea ce era inert se însuflețește. Domnul Simion a putut, în sfârșit, s-o sărute, chiar dacă asemănarea cu ce credea el că trebuie să fie un sărut era nefirească. La un moment dat, Melania a gemut, ceea ce însemna că, în sfârșit, simțeau împreună. Chiar dacă sărutul era altceva și altundeva decât cel din poveste, frumoasa din pădurea adormită se trezise. Sexul ei vibra, umorile sugerau o emoție profundă. Pe măsură ce domnul Simion își prelungea săruturile și îi dezmiarda pliurile cu vârful limbii, ea continua să geamă ușor și spinarea i se arcuia. Când trupul i s-a destins, pulpele care până atunci rămăseseră depărtate s-au strâns prinzând tâmpile domnului Simion într-o îmbrățișare echivocă, ce sugera mai degrabă că nu mai trebuie să continue.

Domnul Simion s-a întrebat adesea ce simțea ea în timpul ăsta. Ce fantezii avea, de ce numai așa și nu altfel? Cum însă de unul singur nu putea răspunde la asemenea întrebări, ele au rămas doar ca niște frământări pe care nu le putea destăinui nimănui, cu atât mai puțin Melaniei cu care vorbea despre orice altceva, ca și cum rarele și parțialele îmbrățișări nocturne se petreceau în transa unor lunatici.

Și, totuși, Melania a răspuns unei întrebări care nu i-a fost pusă. Data următoare, când domnul Simion și-a reluat traseul coborător și suitor până la pulpele ei întredeschise, i-a găsit pliurile lipsite de părul buclat, îndepărtat cu grijă, pregătite, așadar, să-i primească sărutul. Așa s-a întâmplat că de atunci s-a mulțumit cu atât, ceea ce părea mai puțin, dar era mai mult

decât avusese până atunci, ea era împreună cu el și era bucuros de bucuria ei. Chiar dacă uneori nu se putea abține și sperma îi țâșnea pe cearșaf ca un oftat al sexului tumefiat și care, în felul acela de a o îmbrățișa, nu mai era decât un detaliu.

Domnul Simion a mângâiat cuvertura, dar dintr-o dată degetele i s-au crispat. Femeia cu care a făcut dragoste murise. Ar fi pus o lumânare înfiptă într-o coroniță care să plutească pe apă. Ar fi aprins o flăcăruie într-un lămpaș care să se ridice spre cer. I-ar fi așezat la căpătâiul patului un sfeșnic care să nu se stingă și sfoara împletită în ceara lui să nu fumege. Era ca și cum, în timp ce o iubea, nu erau singuri. Cineva, ceva, poate moartea, era împreună cu ei și gemea în locul Melaniei, aștepta clipa în care să-i ia locul. I s-a părut nedrept că-i supraviețuise femeii pe care-a iubit-o, era ca și cum o trădase, ca și cum, vinovat fiind, fugise de la locul faptei.

Lavinia întinsese pe noptieră un macrameu și așezase deasupra cartea găsită în dimineața aceea lângă pat. Era un Cioran, fără îndoială, și-a spus domnul Simion. Nu vedea nimic rău în pasiunea Melaniei pentru Cioran și îi cumpăra toate traducerile în română, chiar dacă Melania citea cu ușurință în franceză și avea mai toate scrierile lui în original. În mod ciudat, era convins că asta îi dădea îndârjirea de a trăi. Câtă vreme pentru Cioran fiecare zi trăită în plus era o formă de sinucidere, pentru a te sinucide nu trebuie să-ți pui capăt zilelor, dimpotrivă. „Despre neajunsul de a te fi născut” a citit domnul Simion pe copertă. Un carte care încheia cercul pentru cineva care o răsfoiește chiar înainte de a muri.

Cartea s-a deschis singură, ultimele rânduri pe care le-a citit, s-a gândit domnul Simion. Acolo nu era, însă, niciun colț de pagină îndoită, cum avea obiceiul, sau vreo frază subliniată, ci un plic în care se afla, judecând după marginile tăiate cu foarfeca, o scrisoare. Domnul Simion nu-i trimisese niciodată scrisori, nici n-ar fi avut de ce, stătuse mereu în preajma ei, o însoțise pretutindeni, chiar dacă, vorbind atât de puțin despre ei înșiși, îi scrisese în gând numeroase epistole. Poate că, totuși, o făcuse mai demult și uitase, plicul avea marginile îngălbenite ca după o lungă călătorie. Data scrisă pe colțul din stânga al foii i-a spulberat, însă, orice speranță; 13 mai

1958. Domnul Simion o cunoscuse pe Melania abia în toamna acelui an. Obrajii i s-au împurpurat de emoție și de rușine, era ceva doar al ei și nu să cădea să citească. Dar până să se gândească la asta, ochii i-au căzut pe primele rânduri: „Cireșica mea dulce, la tine trebuie să fie vremea cireșelor coapte. Aici, în jurul meu, nu e nici măcar timpul cireșelor putrede, e vremea cenușii, a lucrurilor care au fost și n-or să mai fie.”

A simțit ca și cum un șoc electric i-ar fi zgâlțâit mădulele. A împins hârtia înapoi în plic, de parcă i-ar fi fost teamă să nu-l surprindă cineva. A întors plicul, fără să-și poată aduna gândurile. Un scris aproape șters pusese numele de față și vechea adresă a Melaniei de la Cluj, iar în chip de destinatar un nume: Kerestes Zoltan. Plicul nu avea timbru, nici ștampile, ceea ce însemna că nu fusese depus în vreo cutie poștală. Era limpede, din puținele rânduri citite, că autorul scrisorii era într-un loc foarte diferit și foarte departe de cel în care se afla Melania. Și atunci cum de ajunsese până la ea, dacă nu călătorise cu sacii poștei? Nu părea genul de răvaș strecurat pe sub ușă, după căderea întinericului. Dacă l-ar fi adus un emisar, el nu putea fi cineva cunoscut, căci atunci numele destinatarului nu avea de ce să fie adăugat pe plic. Iar dacă emisarul era necunoscut, de ce să încredințezi o misivă cu un asemenea mesaj unei cunoștințe întâmplătoare? Erau vremuri tulburi, orice era posibil. Kerestes Zoltan, a repetat domnul Simion, ridicând privirile, de parcă se așteptarea ca invocarea numelui să-i aducă în față, ca pe o nălucă, pe purtătorul lui.

A pus plicul cu băgare de seamă între pagini și cartea înapoi pe noptieră. S-a gândit că poate n-a pus plicul chiar între aceleași pagini și Melania ar putea să-i descopere indiscreția. Era o teamă inutilă. Din locul în care se afla, Melania fie nu-și putea da seama de nimic, fie nimic nu-i putea fi ascuns.

O clipă a avut chiar sentimentul imposibil că el, Simion, e autorul scrisorii. Ea era Cireșica și numai el știa asta. Cireșica era numele ei ascuns cu care o striga în gând sau în șoaptă, atunci când era limpede că ea n-avea să-l audă. Era singurul lucru pe care îl făcea împotriva voinței ei, o striga în tăcere „Cireșica”, deși ea îi interzisese s-o facă.

Dar iată că ea era Cireșica înainte de el. Era Cireșica pentru cineva căruia lucrul ăsta nu-i

era interzis. Ca și cum el o aștepta pe peron să se reîntoarcă, ea flutură din mână, el e fericit dar, de fapt, bucuria ei e pentru cineva din spatele lui, care și el o așteaptă, care și el știe că se va reîntoarce, dar așteaptă mai demult și cu și mai multă răbdare, ceea ce face ca acela să fie alesul.

Dintr-o dată domnul Simion s-a simțit stingher. Flacoanele s-au înșurubat și mai strâns în jurul esențelor tari de pe policioarele oglinzii, perna și cuvertura s-au netezit într-atât încât au șters orice amintire a ei, rochiile s-au întors cu spatele. Era străinul, așa fusese întotdeauna și obiectele, care sunt mai răbdătoare dar și mai neîndurătoare decât oamenii, nu se sfiau să i-o arate. Încăperea i s-a refuzat, s-a strâmtat într-atât încât nu mai încăpea decât pe vârfuri și pășind astfel, a părăsit-o.

*

DOMNUL SIMION VORBEȘTE CU FANTOMELE.

- M-ai întrebat dacă, într-un fel sau altul, Melania și-a luat rămas bun de la mine.

Domnul Simion stătea cu genunchii lipiți, cu palmele desfăcute pe genunchi și cu privirile plecate spre vârfurile degetelor. Lavinia îi pusese pe măsută o farfurie cu biscuiți și o ceașcă cu cafea. Domnul Simion mulțumise, dar nu se atinsese de ele. Avea gâtul uscat, a cerut un pahar cu apă din care a băut cu înghițituri mici, uitase să spună să nu fie rece. Lavinia l-a așteptat până ce a pus paharul pe tăblia mesei. Se vede că era o conversație pe care niciunul dintre ei n-o purta cu plăcere și nu se grăbea s-o urnească.

- M-am gândit așa, că înainte de..., a început Lavinia, cu vocea ei dogită de tutun. Oamenii spun lucruri importante, ceva care să prevestească ori să lămurească, să dea de gândit... Care în alte ocazii nu se poate spune.

Domnul Simion a negat, mai degrabă spre sine decât spre Lavinia.

- Nu și-a luat rămas bun. În orice caz, nu de la mine.

Lavinia s-a aplecat, cu coatele pe masă.

- Dar de la cine?

Domnul Simion și-a simțit iarăși gâtul uscat, ca de fiecare dată când șoptea, năuc, numele acela:

- Kerestes Zoltan. Știi cumva cine e?

Lavinia și-a dus mâna la gură a mirare, dar apoi nedumerirea i s-a preschimbat într-un râs care nu avea nicio urmă de veselie. Dar când a văzut chipul încremenit al domnului Simion și-a revenit.

- Zolly? Nu se poate.

Și tot ea, ca răspuns la tresărirea încruntată a privirilor domnului Simion.

- Zolly e mort de mai bine de șaiszeci de ani.

- Am găsit o scrisoare la căpătâiul patului. Era de la el.

- A! scrisoarea aia, s-a dumirit Lavinia. N-am observat-o.

- Era într-o carte.

Și dacă o observai, ce-ai fi făcut? Îi venea săntrebe. Ai fi ascuns-o de mine, firește. În loc de asta, a întrebat:

- L-ai cunoscut?

- Sigur că l-am cunoscut. Era îndrăgostit lulea de Melania.

- Și ea de el?

- Ce mai contează acum? Ce-ai vrea să-și spun?

- Habar n-am, a răspuns, descumpănit, domnul Simion. Dacă aș fi știut ce-o să-mi spui, nu mai veneam.

- Spuneai c-ai găsit scrisoarea. N-ai citit-o?

- Nu se cuvenea.

Lavinia și-a aprins cu gesturi studiate o țigară și l-a privit, printr-un inel de fum:

- Nici măcar n-ai deschis-o?

- Am citit fără să vreau primele rânduri. N-am citit mai departe. Era ceva foarte personal. Domnul Simion a tras adânc aer în piept, înainte de a spune: „Cireșica mea dulce”.

- Țista era Zolly, a încuviințat Lavinia. Melaniei îi plăceau foarte mult cireșele. Dar bănuiesc că tu știi asta.

- Mie nu mi-a dat voie, când i-am spus Cireșica.

- Dar cum de ți-a venit tocmai numele ăsta?

- Când iubești pe cineva, îi găsești numele adevărat. Dar s-a supărat, n-am știut de ce.

- S-a supărat, da. A crezut că știi de Zolly și o faci dinadins. Era convinsă că eu ți-am spus și nu m-a iertat pentru asta. Acum văd că a fost doar o întâmplare.

- Poate că n-a fost doar o întâmplare...

Domnul Simion, văzând paharul de apă gol, s-a hotărât să bea din cafea. Mâna stângă îi tremura, a apucat ceașca cu amândouă mâinile, să n-o verse.

- N-am înțeles de ce trebuia să se supere.

- Era o amintire care o durea. Credea că ai făcut-o dinadins.

- Cum aș fi putut să fac una ca asta?

- Așa cum fac oamenii tot felul de lucruri. Când ai ceva de ascuns, le judeci pe toate după secretul tău.

Domnul Simion și-a coborât din nou privirile încercând să-și nimerească degetele tremurânde de la o mână la alta. Laviniei i s-a făcut milă de el.

- S-a întâmplat demult, Simi, foarte demult. Melania era doar o puștoaică de liceu. Zolly tocmai terminase Universitatea Maghiară. Nu știu unde s-au cunoscut sau dacă nu cumva a văzut-o pe stradă și i-a plăcut de ea așa, fără s-o cunoască. Melania era foarte frumoasă, știi bine...

- Era foarte frumoasă, a repetat domnul Simion, revăzându-i profilul în penumbra Bibliotecii Universitare.

- M-ai întrebat dacă l-a iubit. Da, l-a iubit, așa cum poate iubi o fetișcană de șaisprezece ani, total și închipuit. Erau frumoși împreună.

Domnul Simion și-a mușcat buza de jos. Cumnata lui nu l-a plăcut niciodată, nu se aștepta să-l menajeze. Ba chiar simțea că Lavinia are o licărire de satisfacție, de parcă așteptase clipa în care îi putea vorbi despre lucrurile astea.

- Ciudat, a spus, totuși, domnul Simion, nu că ar fi vrut s-o contrazică, dar ceva din amintirile lui nu se potrivea. Eu eram convins că n-a mai fost cu niciun bărbat.

- Ți-a spus ea asta?

Domnul Simion a simțit ironia mușcătoare din întrebarea aceea.

- Nu trebuia să mi-o spună...

- Oricum, dacă n-a fost Zolly, altcineva nu putea să fie. Nu știu cât de tare l-a iubit când erau împreună. Dar știu că l-a iubit foarte tare când nu mai era lângă ea. L-a iubit absența. Voi, bărbații, nu știți ce înseamnă asta. Voi nu puteți să iubiți decât pe ce puneți mâna. Mă rog, dacă asta se cheamă iubire.

- Mai vreau niște apă, te rog, a îndrăznit domnul Simion, ca să aibă răgazul să-și amintească de cuvertura pe care a netezit-o în absența Melaniei.

Ea l-a lăsat să bea pe îndelete, fixându-l cu o privire pe care domnul Simion nu se simțea în stare s-o înfrunte.

- Probabil că n-au făcut dragoste, a continuat ea, pentru că s-au iubit prea mult. Le era destul și-așa. Zolly i-a promis că nu se atinge de ea până nu împlinește optsprezece ani. Se vede că s-a ținut de cuvânt.

- Nu ți-a spus și asta? nu s-a putut abține domnul Simion.

- Ba da, eram sora ei mai mare și-mi spunea tot. Dar de data asta, nu știu de ce, n-am crezut-o. Vezi că nici noi n-aveam sută la sută încredere una în alta. Deși, cum se vede, și una și cealaltă spuneam adevărul.

- Dar Melania a împlinit într-o bună zi optsprezece ani. Eu tocmai atunci am cunoscut-o.

- Sigur că a împlinit. Mai avea puțin și împlinea chiar optzeci. Numai că, vezi tu, nici n-au apucat să se cunoască bine că Zolly a dispărut. Dintr-o dată n-a mai știut nimeni nimic de el. parcă l-a înghițit pământul. Cineva ne-a spus că l-a văzut la Securitate. Nu era sigur că-i el, era bătut rău, avea fața plină de sânge închegat. Voi, la București, nu prea ați simțit chestia asta, dar la Cluj, în toamna lui '56, a fost prăpăd, au arestat pe capete, mai ales unguri, studenți și profesori de la Universitatea Maghiară. Zolly nu s-a mai întors. Melania l-a tot așteptat, a întrebat în dreapta și-n stânga, mi-era frică să n-o ia și pe ea. Până la urmă s-a confirmat chestia cu Securitatea. Zolly a ajuns la Sighet, fără proces, fără nimic, pe vremea aia nimeni n-avea curaj să le ceară socoteală. Melania aproape că și-a pierdut mințile, o aduceam noaptea din gară, tremura toată și plângea. Aștepta pe peron, nici ea nu știa ce, să se întâmple o minune. Ai mei au zis că dacă rămâne în Cluj înnebunește de-a binelea și ne bagă pe toți în belea. Așa că au trimis-o la București. A fost o surpriză c-a intrat la filologie. Ei franceza i-a plăcut întotdeauna, dar cred că știi și asta.

- Îi plăceau existențialistii, a întărit domnul Simion. Și Cioran.

- Cioran nu-i plăcea, o neliniștea. Dar asta îi făcea bine. Cioran nu era pentru ea un autor, era un interlocutor. Polemiza cu el în gând. Știi, Melania a dus toată viața lipsă de interlocutori.

Domnul Simion a primit și vorbele astea ca pe o arsură, dar n-a replicat. Orice-ar fi fost. nu voia s-o întrerupă. Lavinia și-a mai scos o țigară, apoi i-a întins și lui pachetul.

- Nu fumez, a refuzat domnul Simion. Când

eram student fumam câte un pachet pe zi. De când am cunoscut-o pe Melania m-am lăsat, ei nu-i plăcea.

Lavinia a încuviințat, bun prilej să mai tragă un fum.

- Cu Bucureștiul nu s-a rezolvat nimic, a continuat, cu vocea ei spartă. Cu cât orașul e mai mare, și singurătatea e mai mare. În plus, și în București existau gări și peroane unde poți aștepta trenuri care nu vin niciodată. Până când te-a întâlnit pe tine. O vreme m-am mirat că te acceptă, dar după ce te-am cunoscut mai bine am înțeles de ce. Tu nu ții neapărat s-o faci pe deșteptul, nu vrei să arăți c-ai haz, la drept vorbind nici nu prea ai, nu vrei să dovedești cu tot dinadinsul c-ai dreptate. Erai în preajma ei fără s-o stingherești.

- N-am știut că e așa o calitate să treci neobservat.

- Nu neobservat, dar util. Doar atât cât trebuie, nici mai mult, nici mai puțin.

- N-am știut de fascinația asta a ei pentru gări. Am fost convins că nu-i place să călătorească tocmai pentru că trebuia să luăm trenul.

- Asta s-a întâmplat mai târziu. Atunci îl aștepta pe Zolly. L-a așteptat ani de zile. În gară, pe peron, mâncând cireșe și uitându-se pe fereastră, în toate felurile. Când a venit amnistia, în '64, ne-am trezit cu ea la Cluj, s-o găsească Zolly acasă când îi dau drumul. Numai că el n-a venit. A apărut altcineva care a adus scrisoarea pe care ai găsit-o. Scrisese fiecare câte una și o dăduse celuilalt. Care scapă s-o ducă și pe-a lui. S-a întâmplat că emisarul a fost celălalt. Zolly a dispărut din închisoare în vara lui '58 și dus a fost. Probabil că l-au omorât odată cu Imre Nagy.

- O mie nouă sute cincizeci și opt, a murmurat domnul Simion, gândindu-se la ovațiile din Sala Ateneului pentru Dublul de Bach, cântat, ca un semn al armoniei, de Menuhin și Oistrach, fiecare cu vioara celuilalt.

- M-am întors cu ea la București, nu mai puteam s-o las singură. Mi-era frică să nu se arunce în fața trenului. Nu s-a sinucis, doar s-a măritat cu tine.

- De ce? a întrebat domnul Simion, cu vocea pierită.

- Ca să poată fi singură, presupun. O femeie nemăritată, dacă e tânără și frumoasă, trebuie să reziste la tot felul de îndrăznești și necuviințe. Cu tine se apăra de toți ceilalți.

- De mine cine o apăra?

- De tine o apărai tu....

Domnul Simion n-a găsit de cuviință decât să încuviințeze în gând.

- De-aia a început să urască gările. Pe peron sunt oameni care îi îmbrățișează pe cei care coboară din tren.

- Putea să-mi spună.

- La ce-ar fi folosit? Oricum nu puteai să îndrepti nimic. Nu înțelegi? Ea voia să fie singură cu el, dacă ți-ar fi spus, ar fi fost ca și cum te-ai fi pus între ei. Ar fi trebuit să-și împartă amintirile cu tine.

- Nu mi-a dat nicio șansă, a bâiguit domnul Simion. El era mort, nu mai putea să greșească, era lipsit de păcat. Cum să lupți cu cineva a cărui absență e atât de desăvârșită?

- Nu e ceea ce crezi. Îi erai, într-un fel, drag. Poate că în alte împrejurări, te-ar fi iubit.

- Am știut mereu că nu mă iubește.

- Și atunci cum de ai rămas atâta timp lângă ea?

- Eu cred că poți iubi cu adevărat când nu vrei să birui cu tot dinadinsul.

- Ce să zic? Poate că ar fi trebuit să avem discuția asta acum șaiszeci de ani... la și pachetul, nu știi când îți vine chef să tragi din țigară.

Domnul Simion s-a ridicat cu greutate. Din adolescentul întârziat care vorbise până atunci, redevenise omul bătrân.

- Poate că n-ar fi trebuit să avem discuția asta niciodată, a spus.

- la și pachetul, a mai spus Lavinia. Nu știi când îți vine chef să tragi din țigară.

*

Luna mai, vremea cireșelor coapte. O voce îi repeta în urechi cuvintele astea, domnul Simion se întreba dacă nu cumva, deschizând plicul, eliberase un duh care nu-i mai dădea pace. Parcă nu era adevărat ce i se întâmpla și nici n-ar fi fost surprinzător să fie așa. Fusese spectatorul propriei vieți. Jucase rolul lui Simi cel prostuț și acum, când ajunsese domnul Simion, nu-i rămânea decât să aplaude sau să părăsească sala de spectacol în tăcere. Podiumul pe care rochiile Melaniei făceau câte un pas înainte pentru a face o reverență publicului și a-și spune propria poveste nu era doar o fantezie. Printre ele ar fi trebuit să se afle

și el, partener, pe rând, al fiecăreia, fără ca, totuși, amintirile să fie toate comune.

Domnul Simion a coborât din troleibuz la Piața Galați. A trecut prin dreptul pieței privind într-o parte. Se temea să nu-l vadă negustorul de puieți și să strige după el. Trecătorii care-i mai zăreau cu coada ochiului, îl priveau fără să-l vadă. Lumea își avea ritmul ei, domnul Simion mergea printre ceilalți în slow motion, deja el și ei nu mai puteau exista în același timp. Și, totuși, la intrarea în Parcul Ioanid:

PRIMUL VECIN: Da' știu că umbli, vecine! Mai bine vino pe bancă, lângă noi, să-ți tragi sufletul.

AL TREILEA VECIN: Thrage bhine de shuflet, hă – hă, cu amândhouă mhânilile, să nu ți-l tragă mhoartea. Floare-n mhână, vhată-n nas!

A continuat să behăie, deși nu i-a ținut nimeni izonul. În ce privește simțul umorului se vedea de departe că, între ei trei, e cel mai rafinat. Domnul Simion n-a găsit nimic de spus.

AL DOILEA VECIN: Dacă nu vrei să vorbești cu noi, nu-ți folosește la nimic, pentru că, uite, noi vrem să vorbim cu tine. Și vezi că, oriunde te-nvârți, până la urmă tot de noi dai.

PRIMUL VECIN: De noi ai dat tot timpul, nu-așa, vecine?

DOMNUL SIMION: Așa e. Ne tot întâlnim prin cartier.

PRIMUL VECIN: Suntem bucuroși că ne întâlnim.

AL DOILEA VECIN: Ca între vecini, nu?

AL TREILEA VECIN (cu o căutătură parșivă): Nhumai că nu ne bhucurăm în același timp. Nu ne bhucurăm împhreună.

DOMNUL SIMION (fără să încerce să se apropie). Ce vreți să spuneți?

PRIMUL VECIN: Dumneata te bucuri când vin ai dumatiale, noi ne bucurăm când vin ai noastră.

DOMNUL SIMION (intrigat): Care-s unii și care-s alții?

AL TREILEA VECIN: Ai nhimerit-o, vhecine, să-nthrebi. Parcă acu treizheci de ani știa mai bhine, le-ai phierdut și mhata șhirul.

PRIMUL VECIN (împăciuitor): Oricât ai încerca unii să trântescă ușa după ceilalți, mereu se găsește careva să țină piciorul în ușă, să nu se-nchidă de tot.

AL DOILEA VECIN: Ăla e cel mai deștept.

DOMNUL SIMION (sincer) Nu știu despre cine vorbiți.

PRIMUL VECIN (cu o duioșie prefăcută): Ce bine, nu? Altfel poate că nu apucaai vârsta asta.

DOMNUL SIMION (iritat) Suntem cam de-o vârstă.

PRIMUL VECIN (tăios): Da, dar noi n-am îmbătrânit degeaba.

AL TREILEA VECIN (cu aceeași veselie seacă, nepotolită): Unii îmbătrânesc pe gratis, alții îmbătrânesc pe bhani.

AL DOILEA VECIN: Acuma chiar n-are rost să mai explicăm care-s unii, și care-s alții.

PRIMUL VECIN: Măcar atâta lucru să fi învățat, vecine, că ce bine e să înțelegi din prima.

AL TREILEA VECIN: A-nthâia de vacă, cinșpe cinzeci!

AL DOILEA VECIN: Aia a fost demult, în vremuri normale, când prețurile erau fixe.

AL TREILEA VECIN (insistent): Măcar știi o threabă...

AL DOILEA VECIN: Acum știm mai multe treburi. E mai bine.

PRIMUL VECIN: Mereu e mai bine. Dacă-nțelegi din prima.

AL DOILEA VECIN: Și dacă nu-nțelegi din prima, trebuie să-ți explice cineva. Și-atuncea o să-nțelegi, vrei, nu vrei.

DOMNUL SIMION (uitându-se când la unul, când la altul): Nu-nțeleg ce vreți să spuneți.

AL TREILEA VECIN: Hai că ești shimpatic!

Domnul Simion încuviință pentru sine. Și prostuț, nu numai simpatic.

PRIMUL VECIN: Chiar nu vrei să te așezi cu noi?

AL DOILEA: N-am vrut să te supărăm.

DOMNUL SIMION: De ce să mă supăr? Dar dumneavoastră sunteți între voi trei, le aveți pe-ale voastre.

AL TREILEA VECIN: Asta așa e! Le avem și pe-ale vhoastre! Hă – hă!

PRIMUL VECIN: Nu suntem doar noi trei. Și Dumbrava Roșie nu e doar asta pe care o vezi. Nu e numai strada asta dreaptă care începe la ieșirea din parc. E mult mai lungă și se răsucesce în spirală. Și nici nu știi câți vecini ai.

AL PATRULEA VECIN (iese de după un trunchi): Hei, ce facem noi aici, povestim?

AL CINCILEA VECIN (din spatele tufișurilor de măceș) Nu contează povestea, contează cine povestește.

AL ȘASELEA VECIN (care până atunci era magnolia superbă, cu petale ca gâtul de lebădă): Contează cine numără în poveste.

AL ȘAPTELEA VECIN (care s-a apropiat din spate): Mereu e cineva care contează.

AL OPTULEA VECIN (scoborându-se din copac): Contul contează, cum zice francezul.

Vecinii se înmulțeau în spatele primilor trei. Veneau dinspre Dumbrava Roșie, desprinzându-se din tencuielile îngălbenite, susurau din temelii precum șarpele casei, gâlgâiau precum știmatele printre țevi, săreau ca garguile de pe streșini. Domnul Simion a privit cu ochii măriți de spaimă imaginea aceea în care capetele se îndeseau și se micșorau în depărtare, precum o gămălie de ac. Ar fi arătat precum icoana tuturor sfinților, dacă privirile nu le-ar fi fost încruntate, dacă deasupra-le n-ar fi plutit o pâclă gălbuie ca aburii de pucioasă și dacă, în nemișcarea lor nu ar fi fost un fel de pândă.

Domnul Simion s-a dat, buimac, un pas înapoi, s-a împiedicat de buza aleii și a căzut. S-a ridicat cu greutate, nu-l durea nimic, simțea doar un cerc strângându-i tâmpile. S-a îndepărtat cât a putut de repede, gâfâind și cu inima gata să-i spargă pieptul. Icoana aplecată într-o rână a tuturor vecinilor nu s-a mișcat și totuși o simțea urmându-l fără să pășească, alunecând ca o gasteropodă.

PRIMUL VECIN (cu un glas plin de ecouri, de parcă odată cu sunetul s-ar fi auzit toate armonicele) Unde fugi?

AL DOILEA VECIN (într-o eterofonie): N-ai unde să fugi.

AL TREILEA VECIN (cu toate gâlgîturile, icnetele și nădufurile deodată) Nici Zholly n-a avhut.

Numele acesta s-a auzit deodată deasupra caselor și copacilor, s-a spart în țândări și s-a lovit de pereți, rostogolindu-se. Nu sunt eu Zolly, îi venea să strige, dar nu întorcea privirile, de teamă. A intrat în casă, a închis ușa după el și a rămas așa, cu ochii închiși, cu inima bătându-i nebunește și cu respirația atât de precipitată încât nările îi ardeau. După câteva minute abia s-a dumirit că în jur e liniște, că nu bate nimeni la ușă și nu strigă, adresându-i-se cu nume străine, în batjocură. Lucrurile din hol îl priveau cu aceeași răbdare, ușor nedumerite, mantoul Melaniei, agățat de cuier, părea că a venit odată cu el și că abia și-a scos pantofii care stăteau cuminți, acum cu vârfurile frumos aranjate spre perete.

Domnul Simion a simțit o ușoară amețală care se adăuga imboldului de a urina. Ar fi trebuit să se simtă la adăpost, odată ce ușa se închisese în urma lui. Aici, la el acasă. Numai că avea senzația că a intrat într-o locuință care nu e a lui, trăiește o viață care nu e a lui. S-a temut să se uite în oglinda din hol, poate că ar fi văzut un chip care nu era al lui.

DOMNUL SIMION VORBEȘTE CU SIMI, PROSTUȚUL

care s-a desfăcut din pieptul lui și a pășit înainte, privind din când în când peste umăr. Simi, prostuțul, se simțea în largul lui, domnul Simion îl urma, stânjenit, cu palma lipită de perete, să nu rătăcească. Simi s-a îndreptat cu un mers neobișnuit de tineresc, încetinit doar de timiditate, spre ușa Melaniei.

Năluca s-a strecurat prin întredeschiderea ușii. Acolo era lumea lui Simi, prostuțul. Domnul Simion era un străin, simțea că n-are dreptul să intre. Nu, cel puțin cât timp Simi era acolo, amestecându-se printre rochiile, umflându-le mânecile și ridicându-le pulpanele într-un joc care-i fusese interzis atâta vreme și de care, prostuțul, găsisese prilejul să se bucure acum, respirând adânc parfumul, afundându-și fața în mătasea lor, căutând în ele, pe potriva lui, năluca Melaniei.

Era ca un înger cu aripile strânse, a spus domnul Simion și Simi a încuviințat, așezându-se pe marginea patului. Așa o vedea, cum se strecura să nu intre în vorbă cu oamenii, se adăpostea în unghere, se mulțumea cu spațiile mici și înguste, simțea că asta o apără. Ea, care ar fi putut să strălucească în orice societate, ar fi fost sufletul oricărei petreceri, corpul ei era potrivit pentru orice dans, gâtul și brațele ei nimerite pentru orice giuvaer. Acum în sfârșit, sufletul ei și-a deschis aripile, e undeva deasupra, plutește în cercuri largi, se vede că în cimitirul de dincolo de calea ferată nu se îngroapă și îngerii.

Femeia pe care am iubit-o a murit, a repetat domnul Simion, ceea ce Simi, cât era el de prostuț, privind cu ochii umezi, avea, până la urmă să înțeleagă. E ca și cum atunci când făceam dragoste nu eram singuri. Aveam impresia că împreună cu noi era moartea, dar asta era numai pe jumătate adevărat. Dumnezeu are același nume pentru toți, dar moartea are, odată cu fiecare dintre noi, alt nume.

O iubeam pe Melania, a spus domnul Simion și Simi a încuviințat, mângâind visător, cuvertura care pentru el era netedă, căci pentru năluci, care nu se pot răni, toate suprafețele sunt netede. Făceam dragoste cu ea, a continuat domnul Simion, dar ea nu făcea dragoste cu mine. Când gemea, când pântecul ei se destindea și pe urmă zvâcnea, iar pulpele se strângeau în jurul pulpelor mele, ea se iubea cu Zolly. Se iubea cu moartea, care purta numele lui. Tu, Simi, prostuțule, nu erai decât un medium care o ajuta să intre în transă și să-l vadă. Tu erai un emisar, nu-ți era incredințat niciun mesaj, nu aduceai decât tăcere, restul îl făcea moartea. Iar eu nu eram decât luntrașul și acela legat la ochi, ca să nu vadă îmbrățișările îndrăgostiților cuibăriți în barcă.

Simi s-a întors și l-a privit, iar domnul Simion l-a privit la rândul lui, fără ocolișuri. S-au apropiat și, copleșiți de aceeași durere, s-au îmbrățișat. Când și-a desfăcut brațele, la pieptul domnului Simion nu era nimic, pentru prima oară el și viața lui se întâlniseră cu adevărat. Domnul Simion plătitise prețul pentru a fi el însuși și a vedea lucrurile cu limpezime. Simi prostuțul dispăruse.

Camera a început să se populeze cu umbre, aerul se îndesea și domnul Simion a înțeles că se pregătea inserarea. Era momentul potrivit pentru a reîntoarce rădăcinile puietului în întuneric. A ieșit în hol, cu genunchii încă tremurând și cu năluca zvâcnindu-i în piept. A găsit hârlețul și lopata în debara, acolo unde zăcuseră ani de zile alături de alte unelte care se dovediseră până atunci la fel de nefolositoare. A ieșit în curte, a făcut câțiva pași întinși, ca și cum ar fi măsurat cu metrul, și a înfipt hârlețul cam pe unde socotea că toate recomandările vânzătorului de puieti sunt respectate. A tras cu lopata, cât s-a priceput, un cerc cu o rază de treizeci de centimetri. Pământul era îngăduitor, până de curând acolo fusese un rând de gladiole care se uscaseră.

Și-a scos haina, și-a suflecat mânecile și a împins cu talpa lama hârlețului. Se oprea din când în când și privea cerul lipsit de orice boare și orice urmă de nor. Totul în jur era limpede și încremenit, numai el părea viu.

Movilița de lângă groapă sporise. Domnul Simion răsucea hârlețul în groapă, apoi scotea cu lopata pământul mărunțit. S-a oprit de câteva ori să se îndrepte din șale și să-și tragă sufletul.

Își simțea mâinile și genunchii într-o stare de amorțeală, dar nu mai avea nicio importanță. Ca și hainele mânjite de pământ și ghetetele chinuite de fierul hârlețului. De data asta groapa însemna viață. Când a adâncit-o cât două lungimi de hârleț, a socotit că e de ajuns. A adus copăcelul și l-a proptit pe buza gropii. Domnul Simion a aruncat prima lopată de pământ peste rădăcinile subțiri ca niște artere.

Îl se părea că trăiește un miracol. Tot ceea ce fusese interzis urma să crească prin copăcelul acela care o să dea rod într-o bună zi și în jurul căruia îngerul se rotea cu aripile deschise. Vor trece șapte ani, atât cât e nevoie pentru ca sufletul să se poată desprinde. Dar numai după ce îngerul va culege cireșele coapte și va redeveni Cireșica, așa cum și-o imagina cum privește visătoare pe fereastră, cu buzele umezite de carnea fructelor.

Nu putea fi liber decât dacă o iubea pe Melania. Dar nu putea s-o iubească decât dacă era și ea liberă.

Domnul Simion a simțit că mai lipsește ceva. El era emisarul, luntrașul, și așa trebuia să rămână ca să redevină el însuși. A mai adăugat o lopată-două de pământ, încât copăcelul să-și țină poziția verticală. Apoi a reintrat în casă, a mers orbește prin întunericul coridorului, a intrat

în camera Melaniei, străin la cele din jur, și a dibuit, între paginile cărții, scrisoarea.

Copacul îl aștepta cu aceeași răbdare pe care copacii o au și oamenii n-or s-o aibă niciodată. Domnul Simion a îngenunchiat la buza gropii și a așezat plicul între miceliile rădăcinilor, ca și cum l-ar fi pus între degetele unor mâini împreunate. A rămas așa o vreme, fără să se gândească la nimic, într-o golire de sine. A dibuit pachetul în buzunar și și-a aprins o țigară pe care a fumat-o încet, mirându-se că până și fumul țigării e limpede.

Se simțea pentru prima dată împlinit. Între el și Melania nu mai existau secrete, iubirea lui nu mai era stânjenitoare, putea s-o păstreze pentru sine, ca o bucurie a vieții cât îi mai rămăsese.

Ultimele lopeți de pământ au acoperit scrisoarea. În jurul cireșului se făcuse o moviliță, ca atunci când pământul e răscolit. Va trece timpul și țărâna se va reazeza la loc, așa e de când lumea. Ei doi, Zolly și Cireșica, vor sta de o parte și de cealaltă a trunchiului, Zolly îi va citi scrisoarea și ea o va asculta, în sfârșit, citită de vocea lui. Apoi vor mânca din fructele pomului aceluia și lumea o va lua de la început.

(Nuvelă din volumul „Povestiri despre oameni obișnuiți” în curs de pregătire)

Și totuși, poezia

De-abia zilele astea mi-a venit ideea editorialului, deși întâmplările descrise mai jos s-au petrecut cu ceva anișori în urmă. Să ne întoarcem, așadar, în timp. Am fost invitați – soția mea și cu mine – să inițiem niște cursuri de teatru într-un liceu mai de fițe din București, la inițiativa unui tânăr director, plin de idei și de devotament nedisimulat față de cea mai tânără generație. Din motive lesne de înțeles, nu voi da numele liceului. Am așteptat înscrierea pe listă a viitorilor elevi-actori, constatând cu stupefacție că, în doar câteva minute, lista devenise neîncăpătoare. Firește, părinții celor în cauză își imaginau deja că progeniturile lor vor ajunge cel puțin la Hollywood, după o minusculă și lejeră pregătire de câteva zile. Sau ore... După prima întâlnire, numărul celor de pe listă a scăzut mai mult decât simțitor, când micuții au constatat – cu groază, cred – că se cere multă muncă. Multă atenție. Mult devotament. Multă implicare. Ca să n-o mai lungesc, am rămas la curs cu vreo zece elevi și eleve, care au

părut că sunt chiar interesați de cele propuse de noi. După primele contacte am constatat cu uluire că respectivii copilași erau însă de pe altă lume... Am fost surprinși că nu prea știau cu ce anume se mănâncă poezia, versul, teatrul... Câștigându-le destul de repede încrederea, vorbindu-le strict pe limba lor, folosind frumoasele „arme” ale jocului, ale ludicului, am început să lucrăm cu pasiune de ambele părți, deși aveam la dispoziție foarte puțin timp destinat acestor studii. Nu de alta, dar părinții celor în cauză își înscriseră copiii la nenumărate alte „module” de studiu, începând de la balet până la baschet, muzică, limbi străine, robotică etc. Așa, la grămadă, hai să le încercăm pe toate, ce naiba, copilul trebuie cu orice preț să iasă în față! Ce dacă obosește? Ce dacă nu mai are timp de un minimum de relaxare? Important e ca fiul meu să iasă în evidență! De acord, dar nu așa, cu biciul... Mă rog, asta e o altă problemă...

I-am apropiat pe micuți de poezie – firește, pentru nivelul lor – și am avut plăcuta surpriză de a-i vedea din ce în ce mai pasionați de lumea mirifică a versului. Recitau poeziile pe placul lor, excelau în creionarea admirabilă a unor personaje din fabule celebre, ba chiar am

abordat, alături de ei, câteva texte nu dintre cele mai ușoare ale nemuritorului Shakespeare. Stârnindu-le interesul pe zi ce trece, micuții au început chiar să cocheteze cu pana poetului, aducându-ne poezii scrise chiar de ei, multe dintre ele, dincolo de naivitatea absolut justificată, pline de imagini și gânduri poetice surprinzătoare... La finalul anului, am pus în scenă un mic spectacol-examen, cuprinzând poezii, fabule dramatizate, pantomimă (da, da, ați citit bine!), dans, cântec. Am avut satisfacția de a fi pe placul părinților care ne-au mărturisit, cu bucurie și emoție în glas, că nu se așteptau la o asemenea demonstrație din partea micuților. Cred că tuturor le-a folosit acest demers făcut cu multă, multă dragoste. Ei, și ce să vezi?? Anul următor, încurajați de rezultatul dinainte, am decis, împreună cu direcția liceului, firește, să mergem mai departe. Mare greșală... De pe culmile bucuriei, ne-am prăbușit brusc într-o cruntă dezamăgire. S-au înscris elevi, printre care un băiețel de mare talent, înconjurat, din nefericire, de câteva fetițe manifestând nu numai un dezinteres total, ci, pe alocuri, un fel de rezistență la orice li s-ar fi propus... Rezistență întărită vajnic de nelipsitul telefon de ultimă generație, de care bănuiesc că nu se despărțeau nici în somn. Un somn al rațiunii, desigur, care știm bine ce naște... Ne-am chinuit de-a dreptul sisific, vreme de câteva luni, fără a izbuti să ajungem la vreun rezultat palpabil. Imaginați-vă că, absolut la fiecare curs, le aduceam de acasă texte pe care le propuneam noi, cu acordul lor, desigur, pentru ca, la întâlnirea următoare, să ni se spună „Știți, nu am adus textele, le-am pierdut, le-am uitat acasă, am desenat pe ele, am pus adidașii pe ele la cursul de baschet”... Am renunțat. Și în ziua de azi ne pare rău amândurora de acel băiețel talentat, care, în mod cert, ar fi avut o frumoasă șansă...

Anii au trecut și o nouă invitație a apărut la orizont, un orizont cam întunecat, totuși... De data asta, cursuri de teatru la un liceu industrial. Zis și făcut. Tineri, nu copii. Frumoși, moderni, destul de cuminți și foarte interesați de propunerile noastre. Și pe ei i-am cucerit rapid, tot vorbindu-le pe limba lor, comentând muzica lor, discutând despre modă, despre trupele preferate, într-un cuvânt, realizând o

apropiere umană de care, pare-se, nu prea avuseseră parte până atunci. Cunoașteți: probleme familiale, neglijență, lipsă de dragoste, lipsă de atenție, lipsa discuțiilor părinte-copil etc. Pe scurt, am devenit prieteni. Le-am dat multe cărți cadou, nu înainte de a-i întreba pe fiecare ce preferințe literare au. Problemele au apărut în clipa în care le-am propus – la una dintre primele întâlniri – să citească un text la prima vedere... Lemn, dragii mei! Cuc și altă pasăre, vorbă din popor! Ce-am avut și ce-am pierdut! Ce-ai făcut, Bobiță? Doamnelor și domnilor, respectivii abia se descurcau dinaintea literelor care, mai mult ca sigur, le deveniseră dușmani de neînfrânt în clipa aceea. Buuuun! Răbdare! Răbdare fără tutun, că în liceu nu se fuma... Bine că pe vremea aceea nu apăruseră măștile... Erau de-abia în procesul de proiectare...

Să nu divagăm, însă! Am pornit, practic, de la zero. De la lecturi uneori nesfârșite, la recitări cu analizarea fiecărui vers, fiecărei intenții poetice, lecturi ale unor fragmente din piese de teatru celebre, invitații la spectacole de teatru, la diverse alte manifestări, nu, nu vă gândiți la untold, într-un cuvânt, un pic de cultură. Atât de necesară, nu? După multe întâlniri din ce în ce mai fructuoase, am hotărât împreună să încercăm elaborarea unui spectacol. Măcar să avem o finalitate a muncii. Datorită muncii pline de pasiune a echipei – că deja pot spune că alcătuiam o echipă – am adus în scenă un spectacol, mă rog, un mini-spectacol, în care fiecare dintre cei șapte interpreți și-a dat măsura exactă a talentului, evoluând de la poezie clasică la fabulă, de la dificile exerciții de pantomimă până la punerea în scenă a uneia dintre cele mai grele și ofertante scene din istoria teatrului: scena meșterilor din „Visul unei nopți de vară”, a marelui Will, neuitând de câteva admirabile scene-colaj din piesele lui Goldoni. Parcă sună bine, nu? Interesant e că există și o filmare cu care echipa noastră se mândrește. Nu vorbesc doar cai verzi pe pereți, totuși... Iată deci cum Poezia și-a dovedit din nou calitatea de liant al sufletelor și talentelor. Dacă știi să le descoperi. În viitor, va fi mai greu să promovezi poezia online. Poate viitoarea poezie a roboților. Deși mă îndoiesc că poate exista așa ceva... Dar să nu uităm că „ăștia” sunt în stare de orice...

Adrian ERBICEANU

Canada

Când te-am văzut

Când te-am văzut urcai pe scări spirale
Ținându-te cu mâinile-amândouă.
Un vânt sufla-n tangaje triviale
Făcându-mi vechea pestilență, nouă.

C-un simț arid, avid cerșeam să plouă,
Conturul ud – abisuri sculpturale –
Clipa s-o facă, despicată-n două,
Să-nțelenească-n lumi atemporale.

Stârneai un vânt cu tonuri de furtună,
Predominant, adus la exaltare
De muta, implacabila chemare...

La baza scării, gânduri când se-adună,
Privirea ta căzu, inoportună :
La ce te-aștepți? Nimic nu-i nou sub soare!

Neliniști

Neliniștit, mă-nvălui în tăcere,
(Aripa-i frântă, gându-i auster!)
Să prind eternul – veșnic efemer,
În lumea străjuită de mistere.

Jertfite, dorm pe scut de templier,
Atâtea vremi scăldate în durere,
Că, timorată, clipa-n sine pierde!...
M-aș prinde-n joc și eu, dar ce să-i cer?

Atras în focul sacru, pe nevrute,
Poftirile mă strâng, neomenești,
Să uit de tânguire și virtute,
De drumul rătăcirilor lumești.

Ci-ntemnițată-n umbrele trecute,
Tăcerea doare... spre a ști că ești!...

Sunt umbra ta

Sunt umbra ta... și te urmez de când
Lumina te-a scăldat întâia oară
Cu-aceeași certitudine precară,
De salt între „acum” și... „pe curând”.

Sunt umbra ta și te urmez spre seară
Dar umbrele nasc umbre strecurând
Dorul prin dor... și ne topim arzând –
Îngemănate lumânări de ceară.

Sunt umbra ta și te urmez supus,
Cu fiecare răsărit de soare,
Până și-n golul umbrei interpus

Ca un sigiliu sec, de încifrare
A tainei tale care m-a sedus
Să-nșirui lumea: urme pe-o cărare...

Gând mocnit

Se scurge apa chioară din ciubere...
De unde vin și încotro mă duc,
De nu găsesc Cuvântul să-l traduc
Și-apoi să-l scot luminii la vedere?

Închis în mine, strâns de-un dor năuc,
- Ce-și vântură întreaga lui putere
Să lumineze vechile unghere, -
E semn că n-am pe unde s-o apuc.

Ce forțe mă strunesc, și-a câta oară -
Ca umbra prelungită peste vreme,
Gândul mocnit se zbate să te cheme?...

Dar te-am visat, pe drumul lung de seară,
Plutind pe-o unduire singulară,
Și nu mai am, de-acum, de ce mă teme.

Pe urma ta

Alunecam ca o iscoadă
Ce prinde firul de-nceput,
Când întunericul – pe stradă –
Mă-nvăluia-n necunoscut.

Șaradă trasă prin șaradă!...
Scăpat din frâie, aș fi vrut
Să mă revezi; să-ți fiu dovadă
Că sunt pe urma ta pierdut.

Mă avea suflet o tornadă,
Ardeam închis în dor durut
Și steaua mea mijea... să cadă

Din visul frânt, nestrăbătut,
Pe veci făcut să-mi fie nadă...
De-atuncea nu te-am mai văzut!

Bogdan-Alexandru HAGIU

Umbra zidită^[1]

„Revine iarna... Eu rămân **Străinul**...” [2]

(partea a doua)

Erau treizeci și șapte, dintre care doi sași și un maghiar, restul români. Toți copaci ce nu se hrăniseră decât din propriile rădăcini, așa cum putuseră acestea să crească în pământul sărat și amar al aceluia secol. Strâmbe și departe de rădăcinile copacilor din jur. Din ele n-au sorbit decât ură. Nu le veneau pe buze decât cuvinte pline de venin. Orice azeau li se părea o batjocură, și sângele li se urca în obraji. Căutau mereu pe alții mai slabi ca ei, pe care să-i lovească. Și mai ales erau gata oricând să poarte vorbele sau să trădeze. Le era frică că nu vor putea trăi cu adevărat, că nu vor putea să vadă frumusețea lumii. Îi strânsese Toader de pe străzile Brașovului. Vecini, foști colegi de școală...

- Ați auzit de Horia? Îl va obliga pe Împărat să dea drepturi nu numai românilor, dar și sașilor și maghiarilor fără pământ!

- Și vom avea bani?

- Veți avea!

Și acum, iată-i! Tineri, încă copii aproape, înarmați cu puști, pistoale și săbii, călare pe cai buni. Cheltuiseră ultimii bani ai părinților, ei neavând încă un rost în viață. Îi conducea Toader Ispas, el însuși cu o sabie lungă, de husar, la brâu. Au ajuns la conacul lui Antal Fekete puțin după ora prânzului.

La cele două balcoane din față erau câțiva slujitori înarmați care au deschis focul. Au fost ciuruiți de gloanțele muschetelor.

- Leși afară, Fekete! Nu mai ai oameni, i-am omorât și pe cei de la foșorul de vânătoare, și pe grăjdari!

- Leși afară, Fekete!

- Leși afară, Fekete!

Ușile largi, din lemn sculptat, se deschiseră, și apărură Antal Fekete, palid, cu mâinile ridicate. Din spate venea Vlad Sălăgean, cu un pistol lipit de tâmpla maghiarului.

- Uite-I Toadere! E cam bolnăvior, săracul. De fapt dă ortul popii din clipă în clipă. Așa că, ce facem cu el?

Ura părăsi pe data inima lui Toader. Nu simți decât milă privind ochii încercănați și mâinile tremurânde ale grofului. Oare chiar aveau dreptate? Nu vor fi pedepsiți de Dumnezeu? Nu cumva chiar asta le va fi pedeapsa, dacă vor scăpa de gloanțe și de tăișul săbiilor?

- Îmi pare rău, domnule, dar din această clipă nu mai sunteți proprietarul acestui conac, iar toate averea dumneavoastră va fi a acestor oameni. Sunteți însă liber să plecați, împreună cu familia și slujitorii ce v-au rămas!

- Foarte generos, domnule, însă nu cred că vă pot spune astfel. Nu sunteți decât o bandă de tâlhari, și pedeapsa pentru unii ca voi este ștreangul. L-am lăsat pe neisprăvitul ăsta de Sălăgean să mă aducă aici numai ca să te provoc la duel! Prefer să mor decât să ajung la mila voastră! Oricum veți muri și voi, și încă mai...

- Lasă jos pistolul, Vlade!

- Cum vorbești cu mine, mă? Au ai uitat că eu ți-am spus să vii aici? Sau poate nu știi că o sută de moți așteaptă comanda mea să plecăm spre oastea lui Horia? De fapt nu tu comanzi aici, Toader Ispas, ci eu!

- Vom hotărî chiar acum cine comandă. Pregătește-te!

Toader coborî de pe cal, își scoase tunică strâmtă din piele de căprioară și-și suflecă mânecile largi și albe ale cămășii.

- Pregătește-te, ți-am zis!

Făcu un salt și devie în ultima clipă pistolul lui Sălăgean. Glonțul, în loc să spulbere capul lui Antal, desprinse tencuiala zidului și se pierdu,

țiuind, în căutarea altei umbre. Se întoarse și îi dădu un picior în stomac. Apoi, așa cum se aplecase din șocul loviturii, îi prinse capul în îndoitura cotului drept și cu pumnul stâng îi zdrobi nasul. Îi mai dădu o lovitură care îi spase arcada. Văzu sângele ce picura din ce în ce mai des pe scândurile cerdacului și se opri.

- Mai vrei?

- Doar dacă mai vrei tu, Toadere, eu încă nu am început!

Toader îi privi fața umflată fără nicio părere de rău. Nu i-ar fi lăsat os întreg, Se apropie un băiat din Brașov, fost coleg de școală, scund, pistriuat, cu un cap mare ce se lățea în partea de sus.

- Așa! Sănătos!

- Mai dă-i, Toadere, că altfel și-o ia în cap prea tare!

Descălecaseră și alți bărbați, uitând de prudență. Ar fi putut fi doborâți ușor de la unul din balcoanele conacului. Dacă ar mai fi avut cine trage.

- Nu, cred că ajunge! Dar acum ți-e clar cine e șeful, Vlad Sălăgean?

Sălăgean își tamponă de câteva ori fața cu poalele hainei, care se pătară de sânge.

- Mai vedem noi! Eu am vrut să-l împușc pe dușmanul nostru, netrebnice! Trădătorule!

Sălăgean, din câțiva pași mari, fu lângă unul din călăreți.

- Dă-te jos, nepricopsitul!

Nu mai așteptă răspunsul omului, îl apucă de un picior și îl trânti la pământ.

- Adunătură de muieri! Cu ăștia vrei să te duci în fața tunurilor austriece, măi frumușelule?! Lasă că n-am terminat cu tine!

Se uită la zecile de flinte ațintite asupra sa, mai pufni o dată furios, apoi o porni la galop. Spre liziera albastră a pădurii, spre Sibiu, spre...

- Lăsați-l să se ducă!

- Și să te trezești cu un glonț în cap oricând?

- Voi fi întotdeauna în stare să mă apăr de nepricopsitul ăsta! Acum, domnule grof, cum vrei să ne duelăm?

Toader inspiră adânc, umflându-și pieptul. Își încordă mușchii mari.

- Din câte văd ești grav bolnav. Ce ai, rac?

- Da.

Fu rândul lui Antal să-l măsoare din priviri.

- Dacă aș fi sănătos, te-aș provoca să ne batem cu săbiile. Nu cred că ești prea dibaci. Dar acum...Hai cu pistoalele! Dar, cum mi-ai sal-

vat viața adineauri, îți voi da o șansă: ia-ți oamenii și pleacă!

- Nici gând! Îmi pare rău că refuzi lupta cu sabia, să știi că mă pricep destul de bine. Dați-i un pistol!

- Hai, măi Toadere, chiar nu vezi că de-abia se ține pe picioare?! Vrei să mori prosteste? Du-te în casă, grofule, și așează-te în pat! Trimitem noi pe cineva după popă! Gata, ți-ai arătat curajul destul!

Din casă ieși Remus Silaghi și îl sprijini pe Antal, căruia îi tremurau genunchii.

- Bună ziua, stimați domni! Vă spun sincer că vă așteptam! Ce mai faci, domnule Ispas? Tot mai vrei să te faci pictor?

- ăsta cine-i?

Remus Silaghi clipi, dar continuă cu aceeași voce baritonă:

- Poate că sunteți flămânzi, stimați domni! Noi am mâncat deja, dar două mâncări nu strică, doar două băți! Uite, luați fetele de la bucătărie, vă arată unde sunt oile, prindeți câțiva miei fragezi și...

- Am întrebat cine ești, moșneagule!

- Auzi, Toadere, acești domni nu mă cunosc!

- Lăsați-l în pace! E maestrul Rermus Silaghi. Vestit pictor din Cluj, cunoscut în tot Principatul...

- Și la Viena, Toadere! Și la Budapesta! Și la Paris! Și la Veneția!

- Așa cum spune! E sub protecția mea! Ascultă, Petre! Mergeți la bucătărie, spuneți-le fetelor ăloră să se apuce să gătească pentru toți, dar nu le atingeți! Nu suntem muscalii țarului!

- Dar dacă vor?!

Toader răsă gros, împreună cu oamenii săi.

- Atunci se mai schimbă situația...

- Și când spargem pereții? Unde e aurul?

- Dar voi știți de aur?

- Da, a venit Sălăgean la Brașov și mi-a spus.

- Ei bine, eu știu și asta...Puțină răbdare.

- Trebuie să-l împărțim cu moșii cărora Fekete le-a luat pământul.

Antal, care respira cu greu și abia își ținea ochii întredeschiși, îl privi lung.

- Am...duceți-mă sus, domnule Silaghi, vă rog! Vreau să mor în patul meu.

- Da, desigur. Te aștept la un ceai, Toader! Poate te va interesa ce îți voi povesti.

- Încă ceva: de unde ar putea fi cei o sută de moși de care zicea Sălăgean?

- Mai mult ca sigur că din Valea Adâncă. E cel

mai apropiat sat, am pictat împreună, de curând, o biserică acolo, Vlad hălăduia tot timpul pe la casele alea...prin cimitir...Întrebă de unul Ion Groparul, poate vei afla mai multe decât crezi...

- Poate o fi chiar acolo Sălăgean! Băieți, duceți-vă zece dintre voi în sat. Aduceți merinde, poate oameni, poate...

„Poate moartea!”

Intră în casă împreună cu trei din oamenii săi.

- Îmi pare rău, doamnă, așa e la război!

- Războiul cui, domnule?

Silvana oftă și îl ajută pe Antal să urce scările.

Peste puțin timp se întoarse în salon.

- Ajutați-ne să îngropăm morții! Vai, săracul loji, ce om bun era!

Ochii ei negri zăboviră asupra lui Toader. Îi privi obrazul bine bărbierit, mâinile albe și fine. Nodurile pumnului stâng erau roșii și julite.

- Pari un om educat, domnule Toader! Cum ai putut să faci așa ceva? Își dai seama că ți-ai hotărât acum tot restul vieții?

Fu rândul lui Toader să ofteze. Văzu pe o etajeră niște țigări de foi și își aprinse una. Trase adânc în piept fumul și îl dădu afară încet, în nori mici care se risipeau repede.

- Viața mea a fost hotărâtă deja, de cei împotriva cărora m-am hotărât să lupt! Și voi lupta, indiferent de ce se va întâmpla! Așa mă va găsi moartea, luptând! Nu concept altă moarte!

- Domnule Toader, tu nu ești creștin?

Bărbatul nu răspunse, dar își turnă niște rachiu scump, dintr-o sticlă de cristal.

- Și cine sunt cei care ți-au făcut atât rău, că nu poți să-i mai ierți?

Toader se uită la Remus Silaghi.

„Nu încă, așa m-ai învățat chiar tu, diavole!”

- Dragă domniță, cine ești să-mi pui întrebări și să mă judeci?

Fără să aștepte răspuns, se întoarse către oamenii săi:

- Faceți rost de un târnăcop!

- Da, duceți-vă, băieți, și aduceți două târnăcoape, nu unul, dar mai întâi hai cu mine, Toader, să bem o cafea și să-ți spun ceva!

Cel pe care Toader îl numise Petre, și care venise cu el în loc să meargă la bucătărie, îl privi pe bătrân cu o mirare ostentativă.

- Pot să vin și eu, maestre? Sau măcar să trag cu urechea?

- Desigur că poți, dragul meu băiat! Numai că ție am alte lucruri să-ți spun. Să știi că eu nu

sunt numai pictor, ci și un fel de magician. Vă cunosc mai mult decât vă cunoașteți voi înșivă! Dacă vrei, hai primul! Te-am remarcat de la început! După ce învingeți, veți avea nevoie de avocați! Am să te duc la băiatul meu, Marius, care e avocat la Budapesta. Trebuie însă să ai stofă pentru asta. Și tu ai! Hai sus, să-ți pun câteva întrebări!

Petre dădu un picior într-un fotoliu tapizat cu mătase verde, apoi se așeză pe marginea lui.

- Du-te tu întâi, Toadere! Eu mai stau puțin aici, să fac conversație cu doamnele.

Silvana, care între timp coborâse și își făcea de lucru trăgând draperiile, spuse:

- Desigur, domnilor, desigur! Pentru mine e o plăcere deosebită! Emese! Emese! Adu-le domnilor cafele și dulceturi! Și de trandafiri, și de zmeură! Doar nu în fiecare zi avem oaspeți!

- Și două cafele sus, în camera mea! Mulțumesc, Emese!

Silaghi își adusese în odaia lui câteva cărți rare pe care se grăbi să i le arate lui Toader.

- Uite și tu, Toadere, cum a reprezentat aici acest maestru anonim litera „S”. E un manuscris vechi de sute de ani, dar eu nu mă mai satur să mă inspir din el. Vezi cum îngerul, dar poate că nu e chiar înger, căci aripile sunt doar câteva rânduri cu care începe fraza, stă aplecat și cățarat pe umerii acestei fiare cu picioare și coadă de leu? Vezi cum flutură două clopote legate de o funie? Îngerul închipuie bucla de sus, iar fiara bucla de jos. „S” de la soartă. Chiar crezi că veți câștiga?

- Capul fiarei e de lup.

- Sau vezi aici, litera „T”. Lângă ea e Sfântul Gheorghe ce calcă balaurul în picioare. Dar limba despicată a balaurului se transformă în doi lujeri ce se încolăcesc în spirală de-a lungul literelor.

- Văd și singur, maestre.

- Chiar vezi? „T” de la trădare. Două litere, două luni!

- Două luni?

- La ce te aștepti de la neisprăviții pe care îi cari după tine? Oricare îl va trăda pe Horia.

Toader luă cartea și începu s-o răsfoiască.

- Dar aici? Precum vedeți, limba balaurului se transformă în pânza unei corăbii. Întotdeauna există speranță.

- Dar ce literă e acolo, Toadere? Nu cumva „D”? „D” de la disperare? Unde crezi că poate

duce o corabie ce are drept pânză o limbă de balaur?

- Și chiar dacă ar fi așa, ce pot să fac?

- Ascultă, băiete! Tu ești altfel. E păcat să sfârșești în ștreang.

- Și dacă câștigăm?

- Cum să câștigi? Ești prost? Aveți tunuri?

- Luăm tunuri cu aurul ăsta!

- Așa te vreau! Dar nu e chiar cum gândești acum. Le zici că luați tunuri, dar o parte din bani mi-o dai mie. Chiar crezi că dacă, prin absurd, veți câștiga, ticăloșii ăștia din trupa ta vor fi de acord ca țărani să aibă pământurile înapoi? Vrei să-ți spun eu? Vor fi noii grofi ai Transilvaniei. Mult mai lacomi și mai nemiloși decât cei de acum.

Toader se așează pe marginea patului.

- Și ce să fac?

- Până și un animal prost își face bârlogul cu mai multe ieșiri. Darmite tu, băiat citit?

- Adică? Ce să fac?

- Pune deoparte ceva galbeni. După ce se termină războiul ăsta, sau mai bine zis după ce veți pierde, caută-mă. Aurul poate rezolva multe. Austriecii te vor lăsa în pace, ba chiar vei putea merge la Viena să studiezi pictura. Nu te va mai chema Toader Ispas, ci Theodor...ia să vedem, Theodor...

- „T” de la trădare. Nu accept, maestre, lumea a ajuns aici din cauza unor oameni ca tine!

„Chiar că sunt prost!”

- Faci cum vrei, dar ascultă-mă pe mine: pentru cei ce vor veni, e mai bine să pierdeți decât să câștigați!

Mâna lui Toader se strânse pe mânerul jungherului.

- Ați merita să vă ucid chiar acum, maestre!

Remus Silaghi începu să râdă și se apropie de flăcău cu pieptul ieșit înainte.

- Și de ce n-o faci? Cumva pentru că știi că îmi vei da aurul?

- Și cam la ce sumă v-ați gândit?

- Păi asta nu știu. Vezi și tu, socotește! Cam cât prețuiește viața și fericirea ta!

Toader nu mai știu ce să spună. Luă cartea din mâinile lui Silaghi și începu să se uite cu atenție la fiecare ilustrație, la fiecare literă ornamentată, de parcă ar fi putut găsi un răspuns.

- Și de unde vrei să cumperi tunuri?

- Treaba mea! Să coborâm!

Jos era agitație mare. Intraseră mai mulți re-

voluționari, vociferau, aveau două târnăcoape, nu unul.

- Unde e aurul, Toadere? Muierile astea nu vor să ne spună.

- Dacă ți-am spus că nu știu! Ce vrei acum?

Emese se zbătea să se desprindă din brațele unui tânăr mustăcios, fără a depune însă eforturi prea mari.

- Nici eu nu știu, domnilor, de niciun aur!

Silvana stătea dreaptă în rochia ei albă de dantelă, privindu-i sfidător.

- Liniștiți-vă, copii, potoliți-vă! Știu eu.

- De unde, maestre Silaghi?

- Treaba mea, Toadere. Ți-am spus că eu știu multe. Să zicem că am ghicit în cărțile de tarot.

Silvana pufni cu dispreț.

- Liniștiți-vă, scumpă doamnă! E mai bine să dărâme întreg conacul? Hai, Silvana, îi vezi doar...Uitați, băieți, veniți cu mine...Chiar aici, între ferestre...Și aici...Nu-i nevoie să spargeți tot, lăsați cam două palme de la rame...

- De unde știm că nu e zidit aur și în altă parte, moșule?

- Ia nu te obraznici, flăcău! Mie mi te adresezi cu „domnule Silaghi”! Învață-l, Toadere, să se poarte!

- Da, așa să-i spuneți! V-am spus că e sub protecția mea.

- Am înțeles, domnule Ispas, să trăiți mulți ani fericiți!

Flăcăul înalt, îmbrăcat într-o tunică cu strasuri, făcu în batjocură o reverență.

- Să știi că nu rezolvi nimic cu violența! Nu trebuie să ne batem între noi!

- Tu vorbești?

- Da, eu vorbesc! Dar, dacă totuși vrei...

- Haideți, potoliți-vă, nu merită moșul ăsta... Pardon, domnule Silaghi...

- Să-i dăm drumul!

Târnăcoapele începură să muște cu poftă din tencuială. Norii de praf țîșneau ca stropii unei cascade.

- Bine că nu trebuie spărți și ceilalți pereți! Cine a făcut picturile, dumneavoastră, maestre?

- Nu, zănaticul de Vlad. Nu sunt bune de nimic, și-a bătut joc de dorința lui Antal de a împodobi conacul.

- Nu aș zice că-i chiar așa. Lumea inversată...Pe peretele ăsta de ce nu a făcut nimic?

- Nu a mai apucat. Aici zicea că vrea să pic-teze conacul ăsta, cu cei care-l locuiesc. Sau

care l-au locuit, dar el...

- Parcă m-aș apuca eu. Am să fac o literă „S” mare. Bucla de sus va fi conacul așa cum este acum, iar cea de jos, din lumea răsturnată, conacul așa cum va fi peste câțiva ani.

- Nu cred că peste câțiva ani vei mai pune piciorul aici, Toadere. Dar să dea Dumnezeu să ne întâlnim sănătoși, că am să te învăț eu cum să pictezi!

- Aici este! Aici sunt sacii!

- Și aici! Suntem bogați!

*

Vlad Sălăgean stătea pe o bancă, în curtea unui han aflat pe drumul ce ducea la Cluj. Deodată, văzu cum umbra sa se lungește cu un cap, în timp ce umbrele copacilor de alături rămân la fel.

„Au spart zidul! Au găsit aurul! Aurul meu! Prețul sănătății și fericirii mele!”

Își privi din nou umbra, care îi urmă fidelă gestul de a-și potrivi mai bine tricornul. Era și o parte bună: câștigase câțiva ani de viață, de sănătate.

*

Spre seară au sosit moșii din Valea Adâncă. Toți erau călări, pe cai luați din grajdurile lui Fekete. Ion Groparul era printre ei, dar nu ieșea în față. Puțini aveau pistoale, vreo doi flinte. Majoritatea strângeau în mâini coase.

- Aurul ni se cuvine nouă!

- Ba nicidecum! Banii au fost zidiți după doar două recolte de pe pământurile voastre! Am sta de vorbă cu...cu...

- Cu grofița ai stat de vorbă domnișorul! Apăi îi fi om cu carte, dar tot trebuie să ai frică de Dumnezeu!

Câțiva brașoveni ridicară puștile.

- Să nu încercați ceva! Căpitanul nostru are dreptate!

- Ia spune, Moș Ioane, cui i se cuvine aurul? Ion Groparul se scărpină sub cușmă.

- Apăi voi nici nu erați născuți când Fekete ne-a luat pământurile. V-ați născut robi!

„Și tot ca niște robi veți gândi până la moarte!”

- Dar al cui e aurul, domnișorul?

- Al libertății!

Ochii lui Toader se umplură de lacrimi. În minte îi veniseră toate umilințele. Ion Groparul îl privi lung.

- Tu s-ar putea să scapi de moarte, domnișorul! Ce lucrezi în Brașov? Ai vreun meșteșug?

- Ce importanță are? Nu-i așa că vrei cu toții ca din banii ăștia să cumpărăm tunuri?

Încuviințară toți, și țărani și orășenii.

- Nouă ne trebuie flinte, spuse un moș.

Ion Groparul se apropiase de un prun ce creștea lângă gard și îl mângâia ca pe un copil.

- Ia și niște platoșe, Toadere, să fim echipați ca și cavaleriștii austrieci.

- Câți suntem cu toții...ia...optzecișiopt!

Remus Silaghi aduse din casă hârtie și creion. Era îmbrăcat de gală, cu o redingotă albastră cu manșete pătrate. Își pusese o perucă argintie cu câteva șuvițe albastru deschis. Funda cu care îi legase coada era albă.

- Dar de unde vrei să cumperi tunurile, Toadere? Dacă vrei, îți dau eu adresa unui armurier din Sibiu, care are relații în Țara Românească.

*

În salonul mic al conacului se întinsese o masă îmbelșugată, cu fripturi de pui și de miel. În pahare sticlea un vin rubiniu. Remus Silaghi a băut zdravăn, de la începutul până la sfârșitul mesei. Vorba nu i se împleticea însă.

- Cum să-ți spun, dragul meu băiat, trebuie să înveți o mulțime despre arta picturii. Uite, dacă acum ar fi să-i pictăm pe revoluționari, în frunte cu tine, ne-ar trebui niște puncte de fugă și un punct de dispariție, altfel nu am putea crea perspectiva...Iar dacă nu am adăuga umbre nu ai putea avea lățime, dragul meu...

La masă mai erau tovarășii lui Toader cu care trebuia să plece dimineață spre graniță. Îi servea Emese, îndrumată de Silvana.

- Dar ia zi, Silvana, cum de ai scăpat să nu fi siluită?

Silaghi răsă zgomotos, lăsându-se pe spătarul scaunului.

- Antal ce face, săracul, nu poate veni să stea lângă noi, nu?

- Domnule Silaghi, mai bine explicați-i mai departe acestui tânăr domn tainicul meșteșug al picturii, și lăsați-ne în pace. A fost o zi groaznică! De fapt, nici nu știu cum de stau aici, cu voi la masă...Cred că nu mai știu ce fac...Mai bine m-aș duce la culcare!

Silaghi se trase de favoriții albi.

- Proastă idee! De ce nu ne cântă ceva la pian? Lui Toader îi place muzica compozitorilor de la Viena. Știi vreo piesă?

- Destul, domnule Silaghi! Cum dormiți, unde? Spre că nu...

- Noi ne vom culca chiar aici, pe divanurile astea, cu aurul între noi.

- Mie, doamnă, dacă mi-ați putea da o cameră cu un pat...

- Da, desigur...Păcat de dumneata, domnule Toader...Atât de tânăr și atât de...Sunt convinsă că părinții dumitale s-au străduit să-ți dea o creștere aleasă. Ce-ar zice acum, dacă te-ar vedea?

- Puțin îmi pasă! Eu știu că fac ceea ce trebuie!

- Așa, Toadere, așa! Așa, fii bărbat!

Toader zâmbi și își turnă un pahar de vin. Nu băuse decât două.

- Plecăm mâine, la al treilea cântat al cocoșului. Unde e patul meu?

- Emese! Condu-l pe domnul în camera cu draperii albastre. Patul e gata făcut, da? Încălzește-l, dar vezi să nu zăbovești mult! Poate vrei să faci o baie fierbinte, domnule?

- Auzi, mă! Ești tratat mai ceva ca regele Franței!

- O baie fierbinte, domnule? Un fund cald?

Prăpădindu-se de râs, Petre o prinse de talie pe Emese, care trecea prin fața lui, grăbindu-se să îndeplinească poruncile stăpânei. Fata se smuci, cu un zâmbet obosit.

- Ia spune, Toadere, de cine îți place mai mult, de Emese sau de grofiță? Cu cine vrei să dormi la noapte? Sau tu nu faci așa ceva, prea te-au crescut frumos părinții tăi...

Toader se uită mânios la Silaghi, dar nu-i răspunse. Îi mulțumi stăpânei casei, dacă mai era...

- Cât suntem noi plecați, nimeni să nu se atingă de doamna Fekete sau de Emese! A mai rămas vreun argat? Dacă da, lăsați-i și pe ei în pace.

- Că dacă nu?

- Că dacă nu, nu ai să mă mai recunoști, Petre!

Probabil că avea ceva în voce și în expresie ce impunea teamă, pentru că rânjetul dispăru de pe fața lui Petre. Dar numai pentru o clipă. Izbucniră toți în râs. Toader nu mai zăbovi mult și se duse în încăperea unde Emese îi spusese că poate să facă baie. Servitoarea îi turnase apă fierbinte în cada de porțelan.

- Probabil că stăpâna mă va certa dacă află că ai făcut baie aici, domnule, și nu în hârdău, dar...

Se aplecă să încerce apa cu mâna, atingându-l pe Toader cu șoldul stâng.

- Mulțumesc, Emese, du-te acum!

- Cum vreți, domnule!

Toader se spală repede, vrând parcă să-și curețe acea zi din carne. Privi oglinda uriașă, care se aburise. Își aminti de legenda despre scutul lustruit care reflecta întâmplări viitoare. Scut sau oglindă...Avea curaj să ștergă aburul? Trecu o dată ștergarul alb peste luciul oglinzii. Își văzu ochii triști și adânciturile de la colțurile buzelor. Dâra lată, lucioasă, lăsată de prosop, semăna cu un drum fără de sfârșit.

Nu numai draperiile de la ferestre erau albastre, ci și cele ale patului cu baldachin. Fața de pernă cu ciucuri albi era ca zăpada. Iar casele moșilor aveau o singură odaie, cu pământ bătucit pe jos... Emese îi pregătise chiar și o cămașă de noapte. Reflexia oglinzii...lumea inversată...Se duse în salonul mare, pictat de Vlad Sălăgean. Silvana Fekete stătea în mijlocul camerei, cu un sfeșnic trifurcat în mână, privind picturile.

- Ce faceți aici, doamnă?

- Dar tu ce faci, Toader?

Se apropie de el și, cu mâna liberă, îi mângâie cicatricea de pe gât. Degetele coborâră spre spate, de parcă Silvana ar fi știut că vârca se întindea până acolo.

- Rău ai mai fost mușcat, Toader! Ca și mine! Frunțile li se apropiară. Apoi buzele.

De dincolo de pereți se auzea glasul lui Silaghi.

- Auzi, cică la al treilea cântat al cocoșului! De îndată va fi primul! Alungă strigoii, nu-i așa, loane?

- Hai să mergem în camera cu draperii albastre!

Silvana își scoase toate hainele. Încet, foarte încet, chiar și măregele de la gât, chiar și cerceii din urechi.

-Vino!

Își strânse coapsele în jurul lui, și bărbatul se simți puternic ca un zeu. O îmbrățișă strâns, iar moliciunea și căldura sânilor ei umplură lumea. De acum nu se va putea întâmpla nimic rău. Niciodată!

Nici nu știu când ațipi. Doar că nu mai știu de unde venea căldura, de la trupul femeii pe care o ținea în brațe, sau de la focul șemineului din salonul plin de bărbați beți, ce i se înfățișase în vis. Deschise ochii și văzu privirea strălucitoare a femeii.

- Bine că poți să dormi! Ce ai visat? O pădure?

- Da, o pădure, pe un vârf de munte.

Detaliile visului îi apăreau în minte cu iuțea apelor unei cascade.

- Copacii de pe culme erau întunecați. În special un brad uriaș.

- Mai spre poale creșteau unii cu frunza crudă, nu? Chiar și sălcii...

- Da. Visezi și tu pădurea asta?

- În fața ta era și un podeț, nu? Din funii și bârne.

- Gata să se rupă.

- Duce spre o peșteră, nu?

- La stânga sunt stânci ce împung muntele.

Dar la dreapta e cale liberă.

- Vom muri curând, Toader, și vom merge pe calea liberă, la dreapta...

- Eu simt că nu voi muri așa curând, Silvana!

- Tare mai ești copil! Păi tu crezi că nu i-a anunțat nimeni pe soldații austrieci din Sibiu? Eu în locul căpitanului de husari aș ataca chiar acum, noaptea, să vă iau ca din oală...

Toader se ridică brusc în capul oaselor. De jos se auzeau chiote și cântece deșănțate.

- Și Silaghi? Cum de nu și-a dat seama?

- E petrecerea vieții lui, probabil. La desert vă va admira pe toți spânzurați.

- Tu de ce mă ajuți?

Femeia îl mângâie pe piept cu palma ei caldă.

- Pentru că vreau o parte din bani.

- De ce, pentru că ești grofița Fekete?

- Da. Adică nu numai de asta. Dar îți voi spune mai târziu. Hai să ne îmbrăcăm!

- Spune-mi acum! De fapt, de ce nu-i aștepți și tu pe husari, ca și Silaghi?

- Pentru că... Of!!! Bine, să îți spun în câteva cuvinte. Bani ăștia nu sunt curați. Au fost strânși de tatăl lui Antal și de tatăl lui Vlad Sălăgean. Tatăl lui Sălăgean a fost șeful poliției în Cluj. Bătrânul Fekete i-a acoperit afacerile necurate. De florinii ăștia a știut și Silaghi, voia și el o parte. S-a jucat cu sufletului unui copil. I-a pus pe tatăl meu, Constantin, și pe bătrânul Ion Groparul, pe care l-ai văzut azi, să-i îngroape umbra lui Vlad Sălăgean. Ei erau zidari. Vlad nu ar fi fost așa dus cu capul dacă nu s-ar fi așteptat toată viața... Mă rog, să-ți zic mai departe! Eu nici nu eram născută când s-au petrecut aceste lucruri. Temându-se că știu prea multe, tata și Ion au fugit. Departe. Eu m-am născut în Pécs. Dar când eram mică, tata a murit. Accident, dar putea fi și crimă. Am să-și povestesc altădată.

Dar mie mi-a povestit mama tot ce știa de la tata. Știam de salonul acesta, de banii îngropați între ferestre și de umbra lui Vlad Sălăgean.

- Ce e povestea asta cu umbra?

- Silaghi voia ca Sălăgean să afle unde e îngropată umbra și să spargă zidul. El nu putea, pentru că nu ar fi putut da explicații autorităților de unde știe, de ce vrea o parte... mă rog!

- Diabolic moșul! Așa cum îi stăpânește mintea lui Sălăgean...

- Da, și-ar fi luat partea!

- Eu i-am cam stricat planurile. Dar se descurcă el și cu mine, așa crede!

- Și cu tine, și cu austriecii, dacă vin...

- De unde știe toate astea?

- Nu știu, sunt cărți vechi, care s-au pierdut, dar el le-a învățat...

- Dar cu tine nu se poate pune, nu?

Întunericul nu era deplin, și Toader o văzu surâzând.

- Nu, probabil că nu.

- Cum de l-ai găsit pe Antal? De fapt, n-ai să-mi spui mie! Dar el nu...?

- Nu, tatăl lui a murit de ciumă fără să-i spună. Dar poate avea el niște bănuieli, din moment ce i-a adus pe ăștia aici.

- Dar cum de Vlad nu-l recunoaște pe Ion Groparul?

- Ion a îmbătrânit, și apoi copiii uită întâmplările și chipurile care i-au rănit prea tare.

- Dar tu cum de-l cunoști pe Ion?

- A stat în Pécs, venise cu tata. Ce, crezi că te mint?

- Și de ce nu zice nimic?

- Tu crezi că numai Remus Silaghi are vicleania șarpelui? Crezi că toți sunt așa copii ca tine? Așteaptă și el să vadă ce cărți îi intră... Ai jucat vreodată faraon?

- Dar ce, mă crezi așa copil?

- Din păcate, da, Toader, dar tocmai de aia de iubesc! Culmea e că nici Silaghi nu-l recunoaște pe gropar!

- Nu?

- Nu. Îți spun sigur. Nu-i tocmai întreg la minte.

- De unde știi că te iau cu mine? Și că îți dau o parte?

- Te-ai gândit la ce pierzi?

Își ridică coapsa spre mijlocul lui.

- Nu, stai că nu mai avem timp. Îmbracă-te și strânge-i pe bețivanii ăia!

„S-ar putea să ai totuși unele surprize cu mine!”

*

- Și dimineață, când au ajuns huserii, i-ai de unde nu-s! Fugiseră în toiul nopții, și ei, și țărani! Ba au luat-o și pe grofiță ostatică. Ba chiar și pe fata din casă, Emese! Nu i-au uitat nici pe Remus Silaghi și servitoarea lui! I-a condus unul, Toader Ispas, din Brașov.

- Și de unde au aflat toate acestea dacă erau morți toți...

- De la Antal Fekete. L-au lăsat să moară în patul lui. Groful zice că oricum Ispas e mai omenos și mai onorabil decât Sălăgean, care...

*

- Silvana, trebuie să-ți spun ceva.

- Rău tare?

Femeia îi așează palmele pe sânii ei.

- Da, iartă-mă, de-abia acum mi-am dat seama, altfel îți spuneam mai devreme.

- Dar spune-odată!

- Sălăgean știe unde sunt copiii tăi! La un sas din Brașov, Schmidt, așa-i? Dacă vrea să le...

- Vai de mine!

Silvana sări din pat și-și trase cămașa peste cap.

- Acum mă duc!

- Nu, stai să-i scriem. Oricum ajunge mai repede scrisoarea!

- Tu înțelegi că nu mai pot sta o clipă? Înțelegi ce simte o mamă?

Dădu o palmă peste mâna întinsă spre ea.

- Silvana, nu mă obliga să te ameninț. Nu poți pleca, pui în pericol ce vrem noi să facem.

*

Vlad Sălăgean părăsea Iașul. Se întorcea acasă, în Transilvania. Sau...Vodă nu-l acceptase ca pictor de biserici. Privi clădirile de piatră, coloanele ce aveau la capitel grifoni cu limbi lungi și despicate. Sirene cu două cozi, desfăcute în lături, prinse în mâini. Trecătorii, grăbiți să se adăpostească de ploaia rece și mărunță, nu zăboveau cu privirea asupra lor. Viața era prea scurtă, nu aveau timp să se gândească că puteau apuca doar pe două căi. Pe care se nimerea, ori pe care erau împinși, pe aia mergeau. Potcoavele calului lăsau urme adânci în buștenii putrezi ce pavau străzile. Departe, spre zarea cenușie...Umbra i se așternea înaintea și fugea mai repede, era mereu grăbită. Trecu codrii Pașanilor, codrii Botoșanilor...Copacii își strângeau

crengile în urma sa. Nu va reveni niciodată în Moldova. Din nou îl durea capul și ochii îi zvâcneau, gata să-i iasă din orbite. Știa că Toader Ispas stă ascuns în casa unui moț, neînțelegând decât pe jumătate ce s-a petrecut cu viața lui. Știa și că leșul lui Ion Groparul se odihnea în sfârșit în ștreang, după ce fusese purtat prin toate satele din Apuseni. La amiază intră în ograda unui han din Bucovina, să îmbrace ceva. Un câine negru îi amușină cizmele. Avea cap de om, chipul lui Remus Silaghi. Favoriții albi erau plini de noroi. Îl privi cu ochi rugători, și atunci Vlad știu că murise și pictorul.

- Nu-i da de mâncare, domnule, azi s-a aciuat pe-aici!

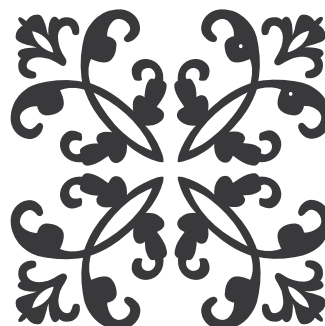
Hangiul îi dădu un picior în fund și potaia fugi chelălăind.

Începeau deja să se aștearnă umbrele înserării. Făcuse de atâtea ori drumul ăsta...Aici e bradul fără vârf, aici e stânca gata să se prăvale peste potecă...Întunericul topea deja toți copacii, și pe cei drepți, și pe cei strâmbi, și pe sănătoși, și pe cei plini de scorbură. Dar pentru el era, parcă, în sfârșit, lumină.

- Sfârșit -

[1] nuvela are la bază fragmente prelucrate din romanul „Umbrele”, de Bogdan-Alexandru Hagiu, Editura PIM, Iași, 2020, ISBN 978-606-13-5574-7

[2] sonet LXXXVIII, volumul „Culorile sonetului” de Tei George, București: Topoexim, 2017, ISBN 978-606-8831-01-5

Constantin I. IANCU

Lecție despre aerul rece al dimineții

pe strada mea
cineva a decapitat un copac
am găsit rumegușul
ca o baltă de sânge
mai spre ruină
cuibul unei vrăbii rătăcitoare

tata m-a tras de mână
la alimentara din colț
era dimineață, iaurtul tremura în borcane

înfulecam un corn
încolăcit ca un șarpe
măturătorii râneau gunoiului putred
cioclii încăreau în mașini
cadavre de copaci pentru coșciuge

„bună dimineața”, ne-a urat o doamnă
cu eu am oftat
offf - așa cum oftează copiii
unei lumi matinale
robotizate
și dureros de rigide

„bună dimineața”, ne-a urat un bătrân
duhnind a băutură de la o poștă
și tata a zis „bună”
printre dinții lui falși
și bătrânul a privit locul copacului ucis
„l-au tăiat și pe-ăsta”, a murmurat
mai beat parcă
și mai bătrân

Lecție despre toamnă

în codrii ruginește frunza
iar vântul rage aspru ca o fiară
puține lucruri au să ne mai doară
când zâmbetul ne va-mpietri pe buze

o toamnă, toamnă ca o bătrânețe
și e dintâia cea mai dureroasă
de după ea o trecere de coasă
ne face semne pline de tandrețe

și-n prag de iarnă vom veni puhoi
pe sub cărări țipând de frunze moarte
va trece caravana mai departe
a timpului prea obosit de noi

Lecție despre moartea stelelor

lângă pădure a căzut o stea
cum cade mută ciuta de pe stâncă
s-a prăvălit în iarbă ca-ntr-o fântână-
adâncă
pe boltă nici un gol nu se zărea

era-n puterea nopții când stelele cântă
simfonii siderale de aur și argint
mă întrebam cine-ar putea s-o plângă
și căutam în iarbă al stelelor mormânt

A patra scrisoare

mamă
ceasul acesta dăruiește-l mie -
lacrimile i-au ruginit pântecul
ceasornicarul a murit așteptându-l

A noua scrisoare

la ora 13 lojile lăcrimează
la ora 14 aburesc cafelele-n ibric
ospătați-vă, prieteni
fum de țigară și cugetări banale
(nimic spiritual, totul gratuit -
talentul se vinde-n librării)

spălați-vă conștiința-n Cinzano
astăzi nu veți fi la apel
nici mâine
nici poimâine
editorii au îmbătrânit

la ora 15 dragostea a murit
și licoarea din tristele pahare
mergeți acasă, plictisiților
viața nu mai are nici un haz
poate singurătatea camerei mai există

Lecție despre transparență

- fiule, ce-s ochii tăi
lacrima când se prelinge?
- dor, măicuță, ochii dor
casa noastră din răscruce...
- fiule, de ce mă strigi
când pe câmp adie vântul?
- dor, măicuță, macii dor
talpa mea mușcând pământul...
- spune-mi, fiule, de știi
cine-i fata asta neagră
ce-ți sărută sângele?
- moartea mea, măicuță dragă
nora ta la căpătâi.

Lecție despre metropolă

Astăzi nu mai e loc în tramvai
Nici măcar pe scara primului troleu
Birjarii rătăcesc prin cârciumi de rai
Trăsurile zac prăfuite-n muzeu

Prin gări subterane se fac prinsori
Se vând indulgențe cu amănuntul
Urcați cu încredere, stimați călători
Metroul trece paralel cu mormântul

Secolul scârțâie de șine și roți
Știința pulsează noi amănunte
Invadează piața poeziei roboți
plini de electronice cuvinte

E loc în metropolă pentru toți
(Purgatoriu între iad și rai)
Pentru domni decenți și pentru hoți
Însă nu e loc în tramvai

Lecție pentru acasă

să îndreptăm
dacă mai putem îndrepta
starea lucrurilor
trecute prin ciur și dărmon
egalete cu zero
apoi uitare

să cârpim
dacă mai putem cârpi
trilul păsărilor
ștrangulat între ziduri
vinovate de o simfonie prea clară

și mai presus de toate să nu mințim
că o putem face
până murim
cu conștiința atrofiată

George ITOAFĂ

Aș vinde iubirea la buchet

Aș vinde iubirea la buchet, fericind oamenii. Izolat într-un spațiu confuz, lângă poarta spitalului neuropsihiatric. Stau marginalizat pe o tarabă agățată de gulerul răvășit al cămășii, întărit de un colier nesfârșit cu dăruire, am adunat inestimabile gânduri plăcute.

Toți uităm să dăruim iubire, uneori uit și eu, până ce bucuria capătă ambră nepotrivită oamenilor hâzi. Și melancolia se vinde risipind intenții. Nu mă poticnesc, caut locul potrivit, locul oamenilor răvășiți, trecuți prin suferințe.

Lor le vând iluzii, deținând termenii parapsihologiei, umblând acolo unde e nevoie. Aș spune că sunt un impostor, dar nu, tangențial poate, însă mă diferențiez prin crez. A crede în acțiunea perceptibilă, e o încununare a noilor simțuri ce-ți crează o stare de beatitudine și bucurie pe termen scurt.

Negustor de iubire, aștept suflete nefericite, spre a le fericii. În zadar!

Oamenii din ziua de azi nu au nevoie de fericire palpabilă, își vând trupurile ieftin, la gramaj, se așează pe taler și trag pe nas fericire. Alții rămân într-o lume imaginară, depresivă. Pe acești nefericiți pot să-i vindec. Să le stau alături, să fiu o prezență vie, să nu mai vorbească singuri, să le ofer brațele mele și inima la nevoie.

Azi nu am vândut, așa că strâng buchetele la ceas târziu. Nimeni nu caută să-și ferească sufletul azi. S-au obișnuit cu drama, consumă din roadele ei până cad într-o depresie indusă.

O bătrânică întreabă: cât costă maică buchetul cu iubire?

- Doi poli, cât de-o țuică.

- Fir-ați ai dracu' de nebuni, umblați liberi și n casă nu-i nimeni!

Eminescu încă tulbură

Și uite cum tot căutând să crească aripi, mult rătăcind, timpu-a trecut și-s pe sfârșite, elogiile împlinite, te poți scăpa dintr-o ntâmplare, scriind un testament banal, un simplu rând cuprins de bine, un pergament aproape alb, ce-nseamnă

ziua care vine, o alta care ți-a scăpat, o aripă atât de lină te-mbracă-n muritor blamat, e încă seară, da-i mai bine, pământul pare înțepenit, de gleznele subțiri atârnă, o biată piatră de mormânt, lopoata pare că se-nalță când soarele-i la asfințit, o floare cade și se-aude atât de tare bubind, văd cenușiul cum se-arată, văd verdele îndepărtând, un mare trist pe miez de lună, alturului i s-a sfârșit, nu vine nimeni, nu se-adună la vechiul gând ce l-am trecut pe pagina din altă lume, am fost închis între coperti și cine-mi spune despre mine, un coate goale, un frustrat. M-am lepădat de tot de lume, ba am uitat că-s trecător, zburam cum zboară toți ca mine, cu mari poezi m-am avântat, nu mi-e rușine de-s o urmă, a celor care m-au călcat, mă cred așa o nemurare și merg la pas, să nu-i mai las, dar văd cum nonvalori se-adună, să-i detroneze pe aleșii, pe cei care ne poartă-n lume cu fruntea sus, eminescenții, vor rămânea pe-nchipuirea celor doți. Mai obosesc când văd cununa pe frunțile ce n-au valoare, privește, ăsta-i paradox. La porți nestinse mai socoți, că poate nu mai are rost și stai închis pe paginile tale, neliniștit de dor și griji, iubita poate astăzi vine să bucure cumva ochi goi, atât de mare a ta trăire, te tulbură-n pe-

reții reci, nu-ți mai pătrunde printre gratii lumina care te-a nălțat, Luceafărul fără glas, trecut-a universul fragmentat prin tine, poate-i păcat, că te-am uitat din vreme-n vreme, mult prea de vreme.

Eminescu încă tulbură, citindu-l iar și iar, te-ndepărtezi de lume, ajungi îndrăgostit de tot ce e pe lume, devii mai mult de-atât, devii genune a unui mare tot, un uragan ce sufletul adună în nebunia lui frumoasă, noi ne rămânem izolați.

Ciulini de Bărăgan

Dacă oamenii au stat înghesuiți și urmăriți de securitate în aceste locuri aride, cu vânturi puternice, de libertate deplină se bucurau ciulinii. Vântul îi plimbă ici-colo, fără a poseda identitate, ca un balon imens, rostogolit spre curțile năpăstuiților. Poate nu știți, dar locuitorii acestor ținuturi erau în mare parte deportați aduși forțat, împotriva voinței lor.

Aici vântul te omoară, dar și sărăcia. Era evident că acea detașare forțată nu era altceva decât o formă de lagăr al distanțelor, unde supraviețuirea era un miracol.

Deportații, cei ostili regimului, în mare parte intelectuali ori chiaburi desproprietăriți, erau aduși cu forța pe acest tărâm neprietenos, fiind urmăriți și eliminați de miliția detașată.

Așadar, în lipsa unor preocupări motivaționale, lipsiți de orice mijloc de procurare a hranei, apelau la artificii ce le satisfăceau anumite necesități. Repet, în acest ținut nici iarba nu crește, doar mărăcinii. Până la aducerea de pământ fertil, construirea de case cât să crezi că sunt locuite, niște bordeie în pământ, locuitorii găseau ca utili acești mărăcini smulși de vânt.

Copiii alergau rostogolind ciulinii cu mânuțele, mai tare decât vântul și uite așa ajungeau în mijlocul bărăganului până când părinții, alertați de strigătele șacalilor, reușeau să îi recupereze cu voie de la ai de sus - ochii și urechile cerului.

Alții domesticeau ciulinii, ba, le puneau și nume. Ei na, drăcia dracului!

Pe bune! Ciulinii crescuți bine erau la mare căutare, alergau mai repede și erau mai feroși. Cei mici erau și neastâmpărați, se cuibăreau prin fiecare orificiu, uneori îi găseau în casă, fiind băgați de grabă în sobă, încălzind apa pentru buze.

Ei, da! Puțină apă cu sare și o mână de iarbă, erau suficiente pentru hrana zilei.

Adolescenții își trimiteau țigarete din foi us-

cate prin ciulini, așteptau bătaia vântului, și direcția, intuind unde vor poposi, erau un fel de curieri.

Apoi cel care primea, dăruia tot prin aceeași metodă, urmărind schimbarea vântului, frunze de coada șoricelului, cunoștea gravele afecțiuni de care suferea destinatarul pachetului, conso-lându-l astfel pe nefericit.

Neavând permisiune să depășească perimetrul, fiind personae proscrise față de clasa muncitoare, aceștia au găsit mijloace de supraviețuire, folosindu-se de ciulinii bărăganului, iar copiii alergau veseli lângă Azorel, Căinica ori Ciulinica.

Se pot captura și astăzi ciulini, ei sunt liberi cum caii de la Letea. Deportății nu au murit, au rămas în conștiința noastră.

Până data viitoare, urc pe-un ciulin năvălaș și vă las!

Forme de mâini

Coapte zile adâncesc miezul strofelor mele, un stilou crește copac și apa-n cerneală.

Mă îngrop în arome de fân secerat, prin dedesubturi stau forme de mâini ce cuprind tot adâncul,

urc doar privirea, cu liftul din pleoape spre țeastă, mă sting într-un somn efemer. Doar geamătul rupt al berzei alungată de vânt mai umblă prin gând.

O stafie mă așează la picioarele ei nevăzute. Iarba nu-i iarbă, sub pat devenind un sicriu ordinar,

toate par mai degrabă franjuri din floare. Iubita aleargă să o prind la piept să-i rămân în iertare,

dar păcatele-au fost rumegate de oi.

Pe câmp pârjolit, crește-o floare, Ești oare!

Pasăre migratoare

Pe o creangă de nor se prelungește sufletul, devenind pasăre migratoare, când sus, când jos, ciugulește în zbor așteptarea,

ne ciripește dumnezeiește, hrânind trupurile aflate într-un purgatoriu greu de înțeles.

Mihai MERTICARU

Bețești

...aceleași explozii de miresme și culori te
întâmpină
la intrarea în satul natal
aceeași orgă gravă de melancolii și înfiorări

același glas de clopot se tânguie în clopotnița
bisericii
de pe dealul de unde copil fiind atingeai cerul
cu fruntea
aceeași tăcere pansează cu smerenie rănila
mult prea adânci cu care se făloșesc sătenii
strecurându-se băjbând prin amintirile din
celălalt veac
liniștea izvorăște din fiecare piatră
din pustiul zilelor îndoliate
din atâtea răni nevindecate

din clipocitul gândurilor nerostite
din pădurea rămasă doar în amintire
și din tristețea zăvorâtă în lăzile de zestre

Bistrița curge printre fiordurile de aur ale
memoriei
ducând la vale umbrele peștilor zglobii de
odinioară

pașii tăi măsoară adâncimea dintre mahnirea
de ieri
și cea de azi a bețeștenilor mult mai bogați în
pagube

îl vezi pe copilul ce-ai fost umblând desculț prin
bruma dimineților de fum

în tâmpile încep să-ți viscolească nostalgii
și auzi ecoul carelor de lemn

neamurile te urmăresc de după gardurile într-o
rână și nu știi pe cine caută în astă
amărăciune
străinul ce-și poartă lacrima pe obraz
ca pe un scump trofeu sau ofrandă adusă unui
zeu

prin oase îți curge o înserare

care mult te doare
prin gânduri îți bat vânturile toamnelor
cu rod jefuit de nerod

cocorii pleacă rânduri-rânduri
de-atâta pustietate mult te mai
îngânduri...

SILFIDĂ

...erai așa de tristă că în jurul tău
toate se transformaseră în piatră
cărbune zgură smoală și înmlăștinată
nevolnicie

într-un târziu când ai zâmbit entazic
pustiul din jur s-a făcut grădină luxuriantă

când ai râs în hohote
zările au început să te strige pe nume
balta plină cu nămol a devenit izvor cristalin
apoi fluviu rostogolindu-se-n cascade și
ocean de miracole

femeie

catedrală a încântării cu portal întrandafirat
erai o tăcere elizeică eram un extaz

erai o fee pantée
eram o alboradă dinamitardă

feciorească uimire
femeie silfidă
tu nu știi că numele tău
e feerie și cânt celest

tu nu știi că ești lacrima
care sprijină muntele
să nu se prăvălească în neant

tu încă nu știi că fără tine
toate planetele ar lua-o razna
prin Univers...

ÎNCÂNTARE ȘI STUPOARE

...doar câteva ceasuri (poate veacuri)
a cântat numai pentru mine
pasărea aceea ciudat de măiastră
prilejuindu-mi fulgurante clipe de magie
și extaz
de cum am ieșit din pădurea fermecată
de pe acel tărâm celest
nu mai cunosc locurile

nu recunosc și nu mă recunoaște nimeni
totul e schimbat

singur griul mânjește și pământ și văzduh
răurile și-au uitat albia
crucile împânzesc orizonturile

oamenii par a fi fanteze de nictalopi
nu mai mănâncă roadele pământului
(înghit niște pastile)
nu mai beau apă de izvor
(se mulțumesc cu un strop de esență de
pustiu)
nu mai vorbesc o limbă inteligibilă
(le este suficientă o coajă de idiom zdrențuit)

neantul pare a fi întemeiat
dinastia nisipului și a zgurii
pe pragul dintre aici și dincolo
numai zei de piatră și îngeri de ghips
ca o paralaxă a amintirii unui paradis

pierdut și a scufundării unui continent
din imperiul inocenței

dezorientat și cuprins de teamă
m-am întors în pădurea fermecată

n-am mai găsit-o
dispăruse fără urmă
cu tot cu pasărea măiastră

URCAT ÎN ȘAUA GÂNDULUI

...înzestrat cu nestăvilită sete de azur
și zări aprinse
urcat în șaua gândului sprintar
străbat marginile nemarginilor
cu pajiști astrale

pentru a dezlega tâlcuri de pe toți versanții
fiorului metafizic și
mesaje încifrate într-o bâlbâială
de întâmplări

mă avânt pe culmile abisului
prin infinitudinea galaxiilor Universului
printre cele nouă ceruri ale neputințelor
omenești
prin deșertul promisiunilor falacioase
prin inima presupozitiei cu miros de dojană
și prin adâncul adâncurilor fără hotare

mă rătăcesc printre stelele și castelele
din Calea Lactee
prin jungla de veacuri și milenii
printre comorile versetelor sacre

prin lumea aceea încă necreată dintr-un
munte de marmură

prin universul din monada lui Leibnitz

printre echinocții și solstiții
printre axiome și paradoxuri

și mă regăsesc transfigurat în sinele meu
cu amintirea unui suflet zdrențuit

mai înțelept cu un ochi de stea
mai sărac cu o aprehensiune
mai bogat cu o taină faustiană...

Ion SCOROBETE

FEERIE MOV

Porumbeii de metal fac talente
se răzvrătesc
sentimentele mov
duc funinginea îngerului îndrăgostit
îmbrobodesc fotografia
din punctele cardinale
un pastel nămolos sunt canalele de vânt putred
la marginea liniei 7
al schemei tramvaiului șubred prin care
o cârpă de cerneală abrazivă
destramă o mână în alta
umblă
trucuri bolnave ale odiosului deceniu
văgăuna se leapădă de sine
pe bulevardul acestui noiembrie
fantomele propriilor emoții nu mă mai recunosc
martor

în fine
durerile râd fericite
frunzele se dezic de trunchiul piramidal
coincidențele fac nod
cu spasmofilia de serviciu
la căpătâiul momentului arta lui Shakespeare e
hoitul defecat
sinele tranzitoriu pare înghețat în formă
dar totuși nuntă cu hăuleli între
maidanezii din cartier

DIN NIMIC S-A ÎȚIT

Când umbrele nu mai răspund la comenzi
soarele e ascuns într-o eboșă
a ucenicului
împing o poartă înțepenită în propriile ei scuze
să plec înhămat pe o idee care nu se lasă
cumpănită prin încercări
buzunarele zilei se feresc să-și reproșeze reci-
proc
dezavantajos pentru că
opuse unul altuia două vise
se opresc totuși la un ceai din fructe
mă cercetează prin aburii periferici de parcă
m-ar preveni cu o dezordine presupusă

în punctul cu mișcare lentă
de-l găsesc pe cel care știe că nu știe
și despărțindu-ne să rămânem
împreună
să mai aruncăm un lemn ostenit pe foc

FOTOGRAFIE DE SEZON

aripile zborului de dimineață repauzat între res-
turi
textile mucuri de țigări întrețin dizarmonii
stinse în partea gravă
povestea unor alibi
cărora sunt parte
mă îndeamnă să-mi văd de drum
țipete surde
lovind mănios arborii despuiați în
sârme de nori
se tăvălesc suspicios liniile
de înaltă tensiune
mă reazemă de imaginile lor șubrede
peste altele
se disconfortează desenul
câmpul mat îmi lipește degete
șablonul ipostazelor
deconturat

POEZIA IN CARE LOCUIESC

are apucături blestemate
 se exhibă în momentele mele critice
 îmi caută de la începutul lumii o iubire care
 s-o taie pe a ăluia
 ce s-a urcat cu scara în mreaja lui Venus
 mă amăgește că ar fi totuși ceva ceva
 de capul meu pătrat
 pe care-l port prin sălile tribunalelor
 s-o găsesc pe duduia legată la ochi
 mă smintește să deschid soarelui poarta
 să-și facă adăpost în inima mea
 să nu mai stau noaptea de veghe pentru
 o pasăre măiastră care
 sigur doarme în brațele altui copac
 iar în ultima vreme mi-a indus
 ocupația extravagantă pentru viața urbană
 să sap
 să cultiv grădina și să las dracului
 rețelele de socializare ălor
 care au fugit de acasă

STRIDENȚA DUPĂ-AMIEZII

presupun că fibra nu mai are dinamică
 elementele de legătură au pus
 lacăt pe distribuția calorilor
 care nu s-au lăsat invitate
 până deunăzi
 țipătul se frânge în cochilie și nu mă
 mai aud
 de atâta tăcere explodată
 în partea în care nimeni nu dă vreun preț
 e violet violet decorul precipitat
 porumbel e coșmarul
 prietenii pentru care-am murit
 se grăbesc să dezică segmentul de umbră
 o regulă aruncă peste gard pe cea
 subredă
 mă închei la palton cu un nasture ce urmează
 să cadă în oricare clipă
 prin preajmă

QUIJOTE

în adâncul furtunii se aude viul
 mă tulbură
 țopăie durerea
 energii de combinație difuză repliază un sens
 acutizează arderea

din marginea lumii axul lor mărunț
 traversează carnea momentului
 sentimentele gândul sunt repere
 căci oricât de constrânse găsesc totuși calea
 să răzbată să se înfățișeze libere
comme par exemple în acest tablou în care
 ies și intră fiori fără limite
 pe aceeași scenă fermecător de abilă
 chiar dacă lupta pare inutilă
 la urma urmei

OBSESIE

ceva nedeslușit nu mă lasă nici să râd
 nici să plâng
 să mă repauzez nici atât
 circulă prin toate văgăunile trupului meu
 închide și deschide cutia poștală
 citește recrutează gândurile
 cârpă uzată de aș fi
 nu și-ar lua libertatea
 să șteargă cu sufletul meu praful
 nu m-ar aștepta la colț când mă întorc de la piață
 să-mi numere mărunțișul
 să purice fiecare clin al buzunarului
 de la piept
 de odihnă nici câine de aș fi de pază
 nu pot să aduc vorba
 o duminică nefolosită după propriul său crez
 se lasă cu sfârâmarea prezentului
 retragerea pe poziții
 și exercițiul se ia de la capăt
 într-o dulce îmbrățișare de roluri

MONA LISA

privirea de smoală din alveole se scurge
 blând
 scormonitoare transmite frunzelor
 intrate în metal
 melancolia brumei de mister
 mă ținutuește cum trec
 sub chipul ei de lună plină
 noaptea
 Luvrul stăpânește teritoriul tău femeie
 prin mine lipăie acest duel
 pe care nu maestrul florentin l-a născut ci
 instrument pe al cărui coardă
 apasă tăcerea
 deschide nestăvilite penumbrele
 pentru mărturia acestui foșnet bizar
 în spectru-i de cornișă

Ana ARDELEANU

sunt ostatecă

în viața de noapte a unui corp străin
după ce i-am străbătut străzile
am dat spargerii muzeelor
pline cu tablouri celebre
chiar în momentul când Mona Lisa
îi zâmbea căpitanului Frans Banning Cocq
acum încerc să mă eliberez
momesc patrula
am nevoie de un ciocan
știi câte tablouri stau să cadă
iar personajele sar din ele
pentru a-și salva onoarea

iau ciocanul în mână
mă feresc de catastrofă
și bat cuiele cu forță -
în peretele interior al trupului
simt o durere genială
cum cea a pictorilor
care au făcut totul pentru a nu mi-o oferi
transformându-mă
în icoana pe care ei o privesc
și nu în tablou
pentru a nu mă recunoaște
în slăbiciunile culorilor sale

„r” de la rai

am intrat într-o sală plină de cuvinte
și am întrebat cine mă cunoaște
cine a stat la o cafea cu mine
ca stelute ale aceluiași cer
pronunțându-l pe „r” de la rai
mult prea graseiat
dorința noastră este să redăm
prin linii orizontale
orice sunet scos din propria-i logică
fiind în câștig numai atunci
când simțim în rucsac o rezervă de emoție
pentru a o scrie cu cerneală roșie
pe obraji tineri
în felul acesta îl vom putea ajuta
pe cel nenăscut, să-și aleagă sexul
printr-o încrucișare de lux

a ideilor îmbrăcate în roz
cu acea străfulgerare de albastru
din omoplat
care s-ar putea scurge desigur
în pântecul literei
provocând travaliul
pregătindu-ne pentru a emite
sunetul de izbândă

nu pot înjura

e doar un nor negru, mă încurajez
iar tu așezi virgula
acolo unde floarea lipsește
n-ai nicio grijă
cineva luptă pentru binele ei
norii negri apar și dispar,
cum moda veșmintelor de abur
toate lucrurile trec
fie biruitoare fie învinse
doar eu rămân
cu norii între dinții privirii
unii trag cu coada ochiului,
vrând să-mi fure exemplul
alții mor cu dreptatea în mână
nu au ajutor de nicăieri,
deși am văzut pe cineva

pe marginea prăpastiei
salvat de aceiași ochi verzi
în care și eu m-am oglindit
doar că, în timpul acesta
altcineva îmi fura pălăria roșie
iar eu nu știu ce Dumnezeu aveam
că nu-l puteam înjura

staționări

drumului făcut prin propria viață
i-au fost recomandate cât mai multe staționări
pentru a se acomoda cu verdele însoțitor
mereu antrenat în munci sentimentale

orice drum are vigoarea celor ce îl parcurg
tendonul lui Ahile
și felul de a saluta din mers
de a face conversație cu străinii
a căror diferență de timp
pe unii i-a încărunțit

cineva dărmă etajul ultimului observator
ochiul i se închide
cum ușa dintre vagoanele anilor
încât nimeni să nu mai treacă
decât în zbor
cântând la o armonică
melodiile care își încearcă norocul
făcând echilibristică
pe note muzicale exacte
cum mersul unui ceas elvețian

flic-flacuri

câte flic-flacuri face inima
atunci când nu-i convine
faptul că muntele lui Mahomed
alunecă pe schiuri în valea sa
oprindu-se în fața mesei de stejar
care a tulburat-o de-atâtea ori
cu rozul vinului pregătit
înroșit în obrajii unui pahar de rubin
neînțelegând cum muntele
ar putea veni la Mahomed
pe schiurile nopților de iarnă
când fiecare gând stă ghemuit în sine
și suferă de anul luna ziua
în care face prea multe flic-flacuri
și pentru ce
nimeni nu-i răfoiește cartea cu povești

rănila nu prind coajă
încă sângerează lacrimi
acolo unde autorii
semnează drame suplimentare
pe foaia velină
precizând pe verso
existența unui singur suspin
ca fiind genial
cum un cadou de casă nouă

orice sondare a vieții
se face cu uneltele perfecțiunii
lucrate în fildes
încât să rămână din ea
ceva la care să se uite lumea
să înmărmurească lângă concluzie
cei ce se retrag ultimii de pe plajă
dărmă concluzia de nisip
fură creionul aflat după urechea tâmplarului
ce a făcut schița fericirii
cineva a comandat-o
pentru a-și umple camera inimii goală
acel cineva nu era un străin
era unul de-al sorții
cunoscut
umblat prin câteva vieți
școlit în mari evenimente
care ne-ar prinde bine și acum
cum un cadou de casă nouă

strigăt de însetare

inima ta nu se dă spre păstrare nimănui
n-ai cum să figurezi în cărțile de geografie
nu ești trecut în pașaport
în țara aceea îndepărtată nu vei ajunge
nu vei fi eroul unei întâmplări
care a salvat o viață
ce urma să-și nască proprii copii
să stea cu ei pe plajă
sub soarele arzător
dându-i acolo sub umbrela cerului
cu creme de alint
mângâindu-le pielea bronzată
cu o pană de pescăruș
și în sfârșit să le spună:
„fiii mei
viața e doar un strigăt de însetare
atunci când gura ți-e uscată
și niciun cuvânt de iubire
n-o mai poate uda”

Nicoleta AURAM

Somn

Dormeam lângă palma ta
și-ți simțeam genele fremătând,
nărilor tremurau ușor,
mâna fierbinte strângând.
Adormisem pe un colț de tâmplă.
picuri de sânge zvâcneau,
Tresăreau buzele cărnoase,
atingându-mi pielea.
Tremuram eu, tu m-ai luat în brațe,
ai oprit timpul și gândul, nu dorința...

Pastel

Din trup îmi mușcă toamna,
cad frunze una câte una,
galbene gutui, galbene surâsuri.
Zile mici, înghesuite
în condei.
Must nou
din trup de vie veche.
Tălpi crude, vineții...

Ora

Aș preschimba clipa asta în miere,
Încet, scurgându-se pe trupurile noastre,
Ducând departe gânduri și fiere
Purtându-ne liberi, albaștri, spre astre.

Aș îngheța un minut din ora înaltă,
Când tu încă dormi lângă mine,
Când eu, zâmbind, mă simt descălțată
De vifor, dar prinsă ferice-n ciorchine.

Aș putea să rămân oglindită în vis
Când somnul dezmiardă chipul tău tânăr?
Ah, ce departe sunt acum de abis!
Fericire, ia-mă de mână!

Dor

Oare te-a durut? Ai simțit cum
îți despică Pieptul?
Sunt o scorbura uscată.

Oare ai plâns?
Ți se înnodau lacrimi sub pleopă?
Sunt apă într-o sticlă.

Oare ai mai putut visa? A venit altfel
noaptea
de atunci?
Sunt freamăt, rău și tăcere...

Dimineața...

...îmi place să am părul răvășit de
dragoste,
Privirea topită în tine.
Eterna metaforă a îndrăgostitului

permanent.
Totul e temporar.

Îți desenează soarele
prin fereastră
cercuri pe piele.
E dimineață.

În place să-ți caut buzele,
sărutul apăsător –
amprenta amăgirii tale.
E târziu...

Copilărie

Vreau fluturi să-mi aduni în păr,
Să îmi legi funde, ațe colorate,
Din spatele grădinii vreau un măr,
Să-l împărțim în tihnă, jumătate.

Vreau iar nisip, pe tălpi și degete
O ploaie rece, crudă, moale.
Săruturi mici s-aștern și pețete
Pe haine, o nesfârșită apă curgătoare.

Vreau pietre albe în icoane mici.
Un joc de umbre-n ceas de seară,
Mâini fragede prinzând un licurici.
Târziu plecăm, înveșmântați în ceară.

Destin

Au murit în mine visuri.
Le-am dat aripi,
dar nu au știut să zboare...
au căzut...
Acum putrezesc înăuntru-mi fulgii, penele
aripilor rupte.
Nu înțeleg de ce mi se închid

pleoapele în noaptea dinaintea Învierii.
Somnul a pierit,
Dar simt cum o frântură din aripa
unui vis îmi leagănă genele.
Să fur clipa de amorțire ?
S-o prefac în vis suav ?
Poate că n-ar mai fi nici ea.
Nu pot învăța visurile să crească
în sălbăticie...

Gând

Trăiesc în mine versuri nenăscute,
Se zbat în mine rime și măsuri,
Iar ritmul lor plătând, duios, ascute
Chemarea veche-a tocului străbun.

Penița zgârie hârtia pură,
Dar nu-și găsesc nici formă și nici sens,
Că rima albă a gândirii mele
Le-a dat mereu, ironic, un nonsens.

Nu au context și nici n-au glas să strige
Mintea-mi omenească le e lagăr.
Sunt cânturi lungi ce-n mine iar tresaltă,
Dar sufletul și mâna-mi sunt o daltă

De vei vrea

De ți-ai deschide ochii-n ochii mei,
Să vezi în taină cum te văd doar ei
Cum mângâie privirea chipul tău
Și-ți strânge pleoapa-n dor precum un tău.

De ți-ai deschide ochii-n ochii mei,
Și așteptând o clipă, de-ai să vrei,
Recăpătând senin întreg și prea
Asupră-mi, visul de ți se oprea...

Adriana CHIDU

*

Mame
 Minciuni repetate
 Grăunțe fragede de iubire
 Minciuni repetate
 Perdele roase de șoriceii fioroși ai inocenței
 Spaime dizolvate în praful din covoare
 Minciuni repetate
 Consistența miilor de cioburi
 Reîntregirea ceșcuțelor de porțelan
 Sparte în fiecare seară
 Și umplute dimineața cu prosoape murdare
 zvârlite peste apele ce mustesc din
 podeaua bucătăriei
 În care se fierb otrăvurile zilei
 Minciuni repetate
 Cântece de petrecere
 Evlavioasele minciuni ale desăvârșirii
 Peste tot te-ai dus să-ți reîntregești
 Viața falsă
 Un dulap plin cu rochii de mireasă
 Pentru fiecare zi de lucru
 Și duminica o luai de la capăt
 Cu ultimul poem mincinos al satanei
 Cu pisicile furate din casa fetei
 Cu moartea fustelor din stofe englezești
 Cu halatele roșii din mătase chinezească
 Cu baticurile pe sub care bigudiurile se
 zvârcoleau în agonie
 Strigând
 Minciună, minciună

*

construim realități
 rostogolim pietre peste nori
 albume poșetuțe picturi
 cu glas plângăcios
 băteam la ușile tale
 mama te mângâia pe față
 degetele osoase
 ți-au pătruns
 prin orbitele de aur
 acum când e prea târziu

să te trezești
 e frig
 pisicile exorcizează iubirea
 mama râde la ușă
 capul desprins de corp
 stă așezat peste
 zâmbetul celui pe care l-am iubit
 amândoi te-au trădat

*

Am stins lumina în bucătărie
 Păpușile au adormit plângând încetișor
 Îți poruncesc să intri înapoi
 Spaimă ciudată
 Să sari peste prinții transformați
 În mări și țări
 Peste platoul de munte
 Unde ai fugit căutând
 Șoriceii de pluș
 Rochițele din mătase roz
 Și catifea cu guler de dantelă
 Acordă-mi un vis un coșmar
 Orice
 Noapte va fi până spun eu destul

Până te direcționezi înspre rafturile
 Pe care stau insultele ordonate după
 culoare

Și mărim

Pretendenții la nemurire se ghiftuiau
Bunule Prospero
Cartofii prăjiți se răceau în farfurie
Unde e foamea de altădată?
Pisicile au vânat grifonii din pod
Le-am auzit țipătul întortocheat
Când se rostogoleau peste undița de bambus
și autorizația de pescuit a tatei
noapte va fi până spun eu
destul

O zi obscură

Am stat la ușă
Cu picioarele înghețate
Lătrată
Căciulița și cafeaua
Da-le de pomană
Sufletul lui o fi oare mulțumit?
Am visat o binecuvântare
Erai atât de cuminte și tânăr
Un copil bun
Agățată de leșul tău
Plutea printre condoleanțe
Cu ochii ei mari
De criminală dulce
Vă spun
Că voi știți tot
Eu doar punctez
Câteva lucruri pe care le-am văzut
Dâra de lacrimi uscate
Pe obrazul galben
Bila de aragonit din vitrina bibliotecii
În care nu era nici o carte
Preșul pus peste covorul persan
Ciorapii transparentți ai verișoarei
Baticul deznodat atârnat
Deasupra ușii de la intrare
Viața cenușie a găinilor de rasă
Fratele bolnav
Nu știam cum să ne luăm rămas-bun
Și nu ne-am luat
O zi obscură

Cușca în care se strecoară amintirile uitate
Lumina ca o închisoare
Doar în somn ești coerent
Doar atunci știi să plângi ca un om inteligent
știi să povestești
să explici în fraze alambicate
de ce destinul tău e atât de paralel cu imaginația ta
ești bătut și ceri îndurare
doar în somn știi să plângi ca un om inteligent

Ce spaimă e, Ioana, dragostea ta
Această hârtie nescrisă neatinsă
Ce spaimă e, Ioana, dragostea ta
Tu, care le știi pe toate
Ce poate simți o femeie
Subțindu-se sub realitate
Cât de departe se poate striga în deșert
și orice deșert, Ioana, e zăpadă
nescrisă neatinsă
ce spaimă e Ioana, dragostea ta
tu, care poți lua căpățâna lui plină de lacrimi
în mâini

...să vorbim atunci despre zâne
Despre îngerii care se arată fetițelor ce nu
au râs niciodată
Despre grădinile încăpățânate ce scot la iveală
Păcatele semănate de pașii noștri despre
vocile calde și mieunatul cotoilor
Ascunși în ramurile uscate ale liliacului
Să vorbim despre binele suprem din burta
nesătulă
A răului să ne întâlnim la malul mării
Cu Kafka

Daniela TOMA

știam că mai văzusem cândva ochiul de lună
împrăștiind umbre pe străzi,
dar pe atunci nu era locuit de nimeni,
pica roșu de așteptări din ecouri și, cu al
șaptelea semn
lega hainele tuturor într-un somn adânc,
un fel de frate nevinovat al mâinii stângi
(știi, mâna aceea care strivea între capricii
felul de a fi al cuiva)
printre resturi se zărea încă de atunci o ușoară
strălucire
a fost nevoie de șapte intenții înalte să treacă
prin gheață
și ochiul de lună să se întorci de nicăieri
cu încă un ochi mai mic
de iertat
peste tot s-au împrăștiat lumini,
nu mai am nevoie de trup,
fără el mă cațăr mai ușor pe cruce

am nimerit în gustul unui adânc neprimenit
care nu știa cine îl hrănește,
dar nici nu-și mângâia cotul de teamă să nu
alunece
în aprinsul de roșu
și de soartă
se închiseseră deocamdată toate dezamăgirile,
alte măști se prindeau într-un cerc argintiu și
imatur,
înhămat să pună aspru complet în trupul
dragostei
apoi, nimic nu mai trebuia spus
ca să nu iasă rădăcinile dezorientate în pauză
și să nu găsească nicio știre izolată
între începutul și sfârșitul lui 7
simplu
și vertical
forme de întreg se cațără pe pieptul înaltului
să-i desăvârșească întruparea de os
aruncat din cer
eu n-am altă treabă,
trag o rugăciune cu urechea

sunt mai tânără când privesc doar părți din
mine,
le răsucesc și le scriu semne pe spate într-un
alfabet morse,
bulversând ritualul de luni seara
tu vezi dinainte lăcomia mea
și atârni repede, să nu se prindă nimeni,
viitorul osului de pește exact în coada
instalației electrizante
la capătul patului, oglinda mea se parfumează
alegând să coboare din frig sub cămașa
poveștii de amor
cu care se ține de vreo câțiva ani de mână
se pare că trupul și-a ales o ținută de gală din
pâinea vieții
și s-a îndreptat spre rai să le servească ceai
cărților de noroc când vor fi bolnave
ce frumusețe adevărată are explozia în
fotografia asta, vei spune,
nici nu mai contează ce se va întâmpla după
aceea în mintea ei!
deși n-am avut chitară, în noaptea asta ți-am
cântat cu trupul meu

în general, am cât timp doresc eu
 însă uneori, dintr-o plăcere sadică, îl torturez
 cu o andrea subțire,
 el se ridică deasupra mea, se lungește și dispare,
 rotindu-se într-o absență cu acordul tacit al
 marelui autor
 dar, pungile de sub ochi mă cunosc bine,
 facem repede bilanțul pierderilor,
 mârâim unele la altele, ne aranjăm cât putem
 de bine expresiile în batiste
 și ajungem la concluzia că zona asta e cam
 dificil de tratat
 în fine, abandonând cartonașele roșii,
 împăunez în ambulatoriu paratrăsnetele de
 companie,
 dulceața ta de ardei iuți și condiționalul optativ
 al serviciului de noapte
 plus adaosul oaselor mele de mătase
 și, uite, îți dau coasa asta tânără să-i sugrumi
 gleznele
 trimit și întăriri

uneori mă ascundeam sub birou, în camera cu
 lambriuri
 care fusese a bunicului meu,
 dar mi-a dăruit-o în schimbul celor trei bastonașe
 care-mi reușiseră perfect în clasa I

eu aș fi vrut un ceas, însă era multă lume la
 petrecere,
 lucrurile se cam încurcaseră între ele
 și m-au trimis la culcare

se zvonea că rochia bunicii ar fi fost vopsită
 în albastru electric și nervos,
 iar ea urma să cânte o piesă acustică

mă uitam pe fereastră – urme pe zăpadă -
 cineva nevăzut desena cu mâna mea pe geam
 o hartă a emoțiilor și un vulcan,
 altcineva, mult mai în vârstă, stropea semaforul
 roșu
 cu patimi pe la tample
 ca el să se ridice cu piruete cu tot
 și să facă dragoste până la epuizare cu toate
 inimile proaspete
 adunate într-o singură inimă

acum, parcă bunicul meu se ascundea sub birou,
 iar eu mă împotriveam rochiei mele de zăpadă
 cu un câmp care ar fi putut fi câprui

melodia bunicii devenise un strigăt de lemn
 pe care l-au tot purtat alții înaintea ei,
 ani de zile

într-o zi, corpul meu e tânăr, în altă zi
 îmbătrânește brusc, nu-l mai recunosc,
 pare o vietate ciudată care bate aerul
 și-l împrăștie disperat pe deasupra lui

cel tânăr stă ascuns bine înăuntrul meu
 celălalt, în afara mea sau împotriva mea ...
 acesta din urmă e reținut, dar fără dovezi,
 mă imploră să cred că-l poate aduce înapoi pe
 manole,
 să-mi zidească vârstele pe dinăuntru,
 să-l privească apoi de sus ca pe un tip norocos

unul dintre aceste două corpuri ale mele e
 neadaptat,
 dar nu știu care
 amândouă se răzgândesc, se schimbă des
 între ele
 și-mi spun ceva despre timp, despre lucruri
 care contează,
 până ce, dintr-odată, înțeleg -
 sunt singurul meu corp închis în propriul corp,
 în mine sunt tot ceea ce sunt
 mă trag cu mâinile de păr și pielea mi se
 aprinde pe față,
 mă văd fără ochelari în trupul meu de ieri,
 mâine s-ar putea să nu mă mai recunosc

arunc oglinda în sus și din ea cad oameni mici,
 pare un fel de temniță inutilă, cu gratii umblând
 libere,
 învelindu-se unele pe altele ca și cum s-ar
 teme să se rumenească
 la poarta sărutului, să n-o țină ocupată

oamenii mici n-au costum,
 dacă se rănesc, își improvizează singuri nume
 noi de botez
 și le înfundă peste rană, să nu se audă urlete
 răsturnate în carnea lor, în trupul de duminică

îngăduința unui zid trăiește și ea destul de puțin

cine știe din ce motiv simt nevoia să-mi spăl
 mâinile în toiul nopții

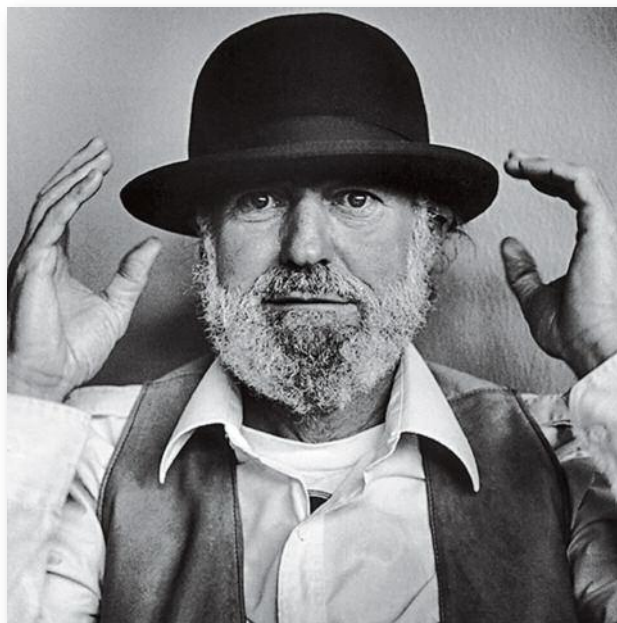
Lawrence FERLINGHETTI

Născut în Yonkers (New York), la 24 martie 1919, poet, pictor și activist politic care a sprijinit lansarea mișcării Beat, a murit pe 22 februarie 2021, în casa lui din San Francisco, la vârsta de 101 ani.

Aștept

Aștept să iasă la iveală cazul meu
și aștept
o renaștere a minunii
și aștept pe cineva
care să descopere cu adevărat America
și să se tângue
și aștept
o descoperire
a unei noi frontiere vestice simbolice
și aștept
Vulturul American
să-și întindă cu adevărat aripile
și să se ridice și să zboare drept
și aștept
Epoca Anxietății
să cadă în moarte
și aștept
ca războiul să fie purtat
spre a face lumea sigură
pentru anarhie
și aștept
ofilirea finală
a tuturor guvernelor
și aștept mereu
o renaștere a minunii

Aștept Cea De-A Doua Venire
și aștept
o renaștere religioasă
să treacă prin statul Arizona
și aștept
ca Fructele Mâniei să fie în depozite
și aștept
de la ele să demonstreze

că Dumnezeu este cu adevărat american
și aștept
să-L văd pe Dumnezeu la televizor
cântând la orgă în altarele bisericii
numai să pot găsi
canalul potrivit
ca să pot vedea
și aștept
să fie servită din nou Cina cea de Taină
cu un nou aperitiv ciudat
și aștept tot mereu
o renaștere a minunii

Aștept să fiu sunat
și aștept
ca Armata Salvării să intervină
și aștept
ca blânzii să fie binecuvântați
și să moștenească pământul
fără taxe
și aștept
păduri și animale
să-și recâștige pământul lor
și aștept
să fie conceput un mod
de a distruge toate naționalismele
fără a ucide pe nimeni
și aștept
cânearii și planetele să cadă cum ploaia
și aștept îndrăgostiții și bocitoarele

să se întindă împreună pe jos
într-o nouă renaștere a minunii

Aștept ca Marea Divizare să fie trecută
și cu nerăbdare aștept
ca secretul vieții veșnice să fie descoperit
de un obscur medic generalist
și aștept
să se termine
furtunile vieții
și aștept
să pornim spre fericire
și aștept
o Mayflower reconstruită
să ajungă în America
cu povestea ei și cu drepturile tv
vândute în avans băștinașilor
și aștept
ca muzica pierdută să sune din nou
pe Continentul Pierdut
într-o nouă renaștere a minunii

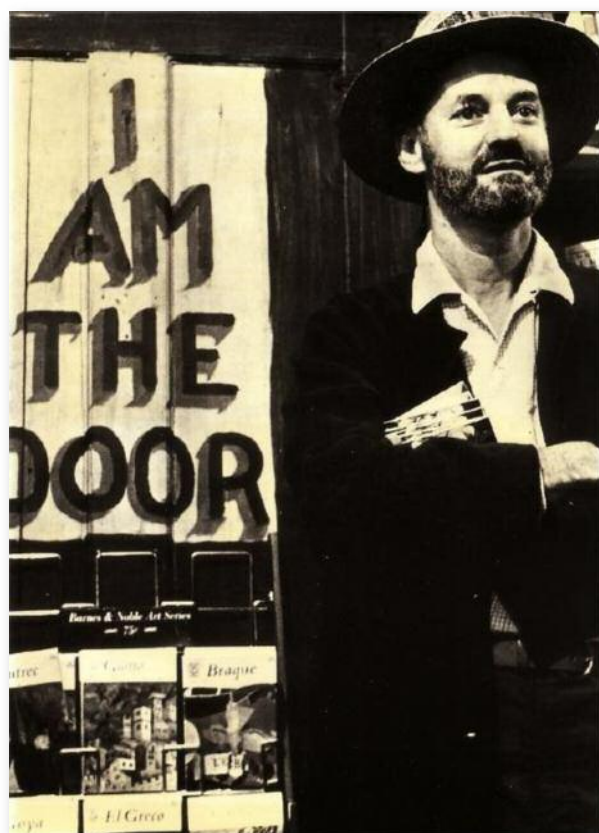
Aștept ziua
care clarifică toate lucrurile
și aștept pedeapsa
pentru ceea ce i-a făcut America
lui Tom Sawyer
și aștept
ca Alice în Țara Minunilor
să-mi retransmită
visul ei total de nevinovăție
și aștept
ca Băiatul American
să-i dai jos hainele Frumuseții
și să se urce pe ea
și aștept
să vină Childe Roland
până la cel mai întunecat turn
și aștept
ca Afroditei
să crească mâini vii
la o conferință finală de dezarmare
într-o nouă renaștere a minunii

Aștept
să obțin niște indicii

despre nemurire
amintindu-mi de frageda pruncie
și aștept
diminețile verzi să vina din nou
câmpurile verzi buimace ale tinereții să se-
ntoarcă
și aștept
niște tulpini de artă nepremeditată
ca să-mi scuture mașina de scris
și aștept să scriu
marele poem de neșters
și aștept
ultimul lung nepăsător extaz
și aștept continuu
ca îndrăgostiții fugind de pe Urna Greacă
să se ajungă în sfârșit unii pe alții
și să se îmbrățișeze
și aștept
veșnic și pentru totdeauna
o renaștere a minunii

Din vol. *A Coney Island of the Mind*, New
Directions, 1958

Tălmăcire de Florin Dochia

Lawrence Ferlinghetti City Lights Bookstore Modern Postcard #2 I Am the Door - \$2.95

Florin GRIGORIU

An eminescian

Argument: Începând din decembrie 1849, toți anii următori sunt ani eminescieni, ajutându-l să se formeze și să ne formeze. Scriitorii despre care scriu l-au citit și bine înțeles, urmându-i calea de slăvire a limbii străbune, a istoriei locurilor și de îmbogățire a teritoriului literar, ziaristic, filozofic etc.

Vom dovedi cu citate.

Întâi un citat dintr-o antologie de Matei Alexandrescu, „Ardealul cântat de poeți”, din anul restriștii 1943, citat de la paginile 22 - 23 din cele 168, cuprinzând 102 texte, două cântece populare/ autori necunoscuți și 54 de poeți știuți sau uitați...de vremuri

BISERICUȚA DIN ALBAC

Bisericuță din Albac.

Tu ești al vremurilor semn,
Tot bietul nostru plâns sărac
E-nchis în trupul tău de lemn.

Din ce-am cerut, din ce-am gândit,
Atâtea rugăciuni cuprinzi
Și-atâta vis neizbutit
Sub vechiul tău tavan de grinzi...

Tu știi cum ne-am trudit stingher
De-a pururi fără crezământ,
La Dumnezeu acolo-n cer
Și la-mpăratul pe pământ...

De-aceea ostenit-acum
De zile rele câte-au fost,
Bătrână te-ai pornit la drum
Să-ți deie frații adăpost...

Rămâi aici, fă-ți un popas,
Fii sfetnic bun din veac în veac
Și spune-acasă ce-a rămas,
Bisericuță din Albac!

OCTAVIAN GOGA

(Octavian Goga, „Din Iarg”, Fundația regală pentru artă și literatură, București, 1933.)

*

Cioran, „Despre Franța”, inedit, Editura Humanitas, București, 2019, text stabilit, prefață și note de Constantin Zaharia, 106 pagini:

„O țară înaintată nu suferă de nici o complicitate cu vreun ideal. Ea adună în sine tot ceea ce ar putea constitui o negație a goticului, adică a avântului, a transcendenței, a înălțimii. Energia ei nu tinde în sus, ci se apleacă. Franța este Notre-Dame răsfrântă în Sena; - o catedrală refuzând cerul. (paginile 74 - 75).

Sunt de acord cu ceea ce spune marele gânditor roman-francez și cred că și cititorii...

*

Isabela Cotelin, „În exil printre oameni”, Editura Rafet, Râmnicu Sărat, 2021, 132 de pagini.

Cele cinci povestiri-capitole, „Exilul”, „Marile orașe”, „Căsătoria”, „Întoarcerea”, „Acasă”... „e cu fete, ce nu-s fete”, dar au o viață...plimbată prin orașe. A povesti, a descrie personajele ar opri citirea cărții. Se impune un citat, dovadă a stilului, priceperii, oralității, prezența unei prozatoare care știe a nara contemporaneitatea: „Se apropia Crăciunul și la familia lui Pablo apăruse un angajat nou. Un om anume tocmit pentru această ocazie, care trebuia să se ocupe de ornamente, aniversarea pentru Moș Crăciun, cum ar fi baloane, cadouri, cumpărături specifice și alte nimicuri organizatorice ce ei i se păreau un lux inutil și o risipă cu același atribut. Adrian, proaspătul angajat periodic, român, și el, o cuceri imediat.”

*

Andreea Cristea, „Iernile bunicilor”, roman, Editura Betta, 2020, 112 pagini.

Avocata din București scrie și poezie, publicistică. Forța literară din acest roman, de mină/lagăr sovietic și de colectiv comunist românesc (capitolul VII al cărții, din opt se și cheamă: „Eu furam din lagăr, ei furau la colectiv”, vorba ceea oltenească, de perfect (ori... prefect?, nu perfect!) simplu, plural, toți fură...)

Iată un fragment (pp 57 - 58) de citat oriunde, în orice studiu literar, ori istorie literară: „Dimineața, când trebuia să răsară soarele, pentru noi începea o nouă noapte în pământ, veniseră să ne ia. În mijlocul curții, un cerc de oameni nemișcați. Toți strigau la noi, urlau, ne amenințau cu câinii, dar nici unul nu se putea mișca.

Mai târziu aveam să aflăm de ce. Cum ne-am îmbrățișat noi, încercând să ne încălzim împinși de disperarea gerului năprasnic, cei rămași la exteriorul cercului de trupuri, pe două rânduri, înghețaseră în picioare, creând în jurul celorlalți un cerc de gheață. O închisoare în închisoare.

Până și cei mai necruțători gardieni au amuțit la această imagine. Cei ce-au supraviețuit, după aproape doi ani de zile, puteau vedea un răsărit de soare în Decembrie.”

*

„Shore Lights, Lumini pe țărm”, tanka, de Magdalena **Dale**, **Luminița Suse**, cu fotografii color de **Luminița Suse**, Ottawa, Ontario, Canada, L’édition des petits nuages, 2017, 70 de pagini.

Iată un poem și traducerea sa (fotografia este cu un fluture pe un nufăr):

„The butterfly/ resting on a flower/ for a moment -/ grain of sand/ in the hourglass”

„Fluturile/ s-a oprit pe o floare/ pentru o clipă/ un grăunte de nisip/ în clepsidra timpului.”

Și eu, cititor, sunt un fluture odihnindu-mi ochii pe frumusețea acestor petale de vers, în această clipă.

*

Dumitru Dănăilă, „Fluturi iernatici”, roman, Editgraph, Buzău, 2017, 194 de pagini.

Autorul scrie monografii și romane, ziaristică, având cu predilecție motive, acțiuni buzoiene,

Cum prefața acestei noi cărți este a lui Ion Roșioru, și cum îmi este prieten, precum și autorul, citez din filologul-scriitor la rândul său, profesorul al multor serii de elevi din Hârșova:

„Acțiunea cărții acestui nou Cezar Petrescu al literaturii române contemporane, după cum i s-a mai spus autorului, într-un meritat și măgulitor răsfăț exegetic, e plasată de data aceasta pe meleaguri băcăuane, adică într-o cu totul altă arie geografică decât cea cu care ne-a obișnuit”

„Fluturi iernatici (...) ar onora în chip strălucit colecția Romanului de dragoste, în cazul în care vreo editură ar mai promova explicit o astfel de colecție.”

Voi face, de ce nu? o listă a personajelor primelor 40 de pagini (ajutând poate un doritor de-a alcătui o lucrare de licență etc. asupra romancierului): Pintilică Roșoveanu/ Catargă/ Lică, Zgribulita, Loriană Demetrașcu, Floricel Țepeleag, Elvira Mardale, mama Calită (mama personajului principal Lică-Pintilică) Culai (tatăl).

Iată un pasaj de câteva fraze, de la pagina 154: ”- Alo! Sărut mâna, apucă să spună Lică aproape speriat că formase, în ciuda voinței lui, îndemnat de o forță mai puternică decât ea, numărul soției sale, al părăsitei.

- Bună, dragă! Te rog să nu închizi! Te rog mult să nu închizi! Am atâtea să-ți spun, răspunde bucuroasă Loriană.”

Eu închid cititul și cartea, având multe a spune. Una ar fi: Aș vrea să mai citesc cărți de Dumitru Dănăilă.

*

Emil Dinga, „Aforisme”, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2016, 84 de pagini.

Gălățeanul (n. 1956 în Cosmești, jud. Galați) cibernetician, economist (1980-licență ASE), doctor în economie (auziți cum sună titlul: „Fenomenul inerțial în procesul economic”, profesor universitar, scrie lucrări științifice, articole, studii, cărți, dar și literatură (iată un rubaiat, din cele 200 ale cărții „Pseudo-rubaiate”, din 2016 – nr. 191 „Lacăt:

„Oprește în calea acelor ochi ce nu-s

Chemați să vadă-aname, iar uneori e pus

Să apere și-o stare sau o virtute dată.

Selecție a celor ce-au un secret de dus.”

(Cred că știutorilor de rubaiate, precum Ion Pillat, Dumitru Nicodim, numitul mai sus Ion Roșioru, N. Gafton, ori traducătorilor lui Omar Khayyam, Al. T. Stamatiad, Paula Romanescu, George Dan, N. Iorga/ Bacău ș. a. le-ar place acest poem. Am fost bucuroși ale citi pe toate cele 200.

Secretul poeziei este cunoscut de multă vreme de muze Emil Dinga, precum însuși spune:

„Ia-te în serios, dar nu prea tare!”

„Dovdești că ai trăit într-o anumită zi cu ceea ce ai scris în acea zi.”

Și zic: Oare dacă citez trei aforisme, am reușit a spune că Emil Dinga nu poate fi citat decât cu toate cele o mie de gânduri-cugetări-maxime?

Totuși, îndrăznesc a scrie pe-al treilea:

„Limba română încă are o datorie față de Eminescu: să-i substantivizeze numele.”

*

Este vorba despre o datorie care este afirmată într-o carte-documentar de **Emil Talianu**, „Mihai Eminescu - 130 de ani de la moarte”, apărută în 2010, la Editura Amurg sentimental, București.

Citez din Iosif Vulcan, anul XXV, numărul 26,

din 25 iunie/ 7 iulie 1889, al revistei „Familia”:

„În doliul general, ”Familia” încă își are partea sa. Căci, după cum se știe, noi am introdus pe Eminescu în literatură și tot la noi s-a reîntors în culmea gloriei sale, cu 7 din cele de pe urmă și mai admirabile poezii lirice ale sale. Aici i-a fost leagănul și mormântul. De aceea consacram în-treg numărul nostru de acum memoriei sale neuitate.

Îndeosebi am ținut să reproducem cu această ocazie primele încercări poetice ale lui Eminescu scrise cele dintâi în etate de 16 ani, pe care puțini le cunosc, căci nu se află în colecția publicată la București. Prin asta, totodată, credem a răspunde la o dorință care ni s-a manifestat într-un cerc literar astă primăvară, pe când redactorul nostru petrecuse la București. Este datoria noastră a tuturor s-adunăm tot ce a scris Eminescu, fără aceste lucrări, volumul său n-ar fi complet, nu l-am cunoaște deplin”

Mai citez din cartea lui Emil Talianu, din capitolul „Boala lui”, ceea ce s-a publicat în „Naționalul” de un amic, care l-a vizitat cu câtea săptămâni înainte de a pleca la Domnul, în spitalul doctorului Șuțu din București:

„Și scrie, scrie mereu, fără întrerupere pe orice petec de hârtie. Pomenește mereu de limba arabă, de limbile slave, de limba sanscrită. (...) Apoi începe a recita versuri din Homer, din Orațiu, din Virgiliu și în urmă spune cuvinte fără nici un înțeles, dar cu un ritm perfect, cu voce cadențată, gravă, pătrunzătoare.”

Mă întreb: Oare în ce limbă veche, străveche vorbea Mihai Eminescu, de prietenul nu înțelegea decât ritmul perfect (muzicalitatea, cadențarea)?

Și spun: Cinste tuturor care l-au făcut și-l fac cunoscut pe adevăratul Mihai Eminescu, substantivându-l, în timp! Numesc printre ei pe: V. G. Morțun (1890, Iași), I. Scurtu (1904), T. V. Stefanelli (1914), I. Crețu (1941), D. Murărașu (1932), Perpessicius, N. Georgescu, Bucur Popescu (2000), Petru Demetru Popescu (1999), Theodor Codreanu, și mulți alții, din diverși ani, care i-au publicat opera și-i mențin vie cugetarea, inclusiv istoricii literari din anul 1999 - 2000: Mihai Cimpoi, Cristiana Crăciun, Victor Crăciun, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Dan Griurescu, George Munteanu, Romul Munteanu, Gh. Petrușan, Adam Puslojici, Ion Rotaru, Eugen Simion, Arcadie Suceveanu, Dimitrie Vatama-

niuc, Anatol Vidrașcu (ș. a. din volumele ”Corpus Eminescu”), revistele, scriitorii contemporani și bilunarul ”Certitudinea” al U. Z. P. R. .

*

Dan Doman, „Urmele pașilor tăi, the traces of your footsteps”, fotohaiku și alte poeme vizuale, în engleză Vasile Moldovan, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2020, 194 de pagini.

„Mica stână
de sub stâncă -
azi pustie.”

„The little sheepland/ under the rock -/ now it's deserted.”

De-ar fi azi pustie doar mica stână, ar fi încă bine. Dar am observat că și alte case, capete, locuri, așezăminte sunt nu prea mobilate...

Observați în poem și stână-stâncă și mult spusul-nespusul în șapte cuvinte...

*

Și pentru a desreți frunțile serios-îngândurate, iată cum sună două poeme-n oglindă, primul de **Ioan Găbudean** din Târgu-Mureș, iar al doilea de **Lucian Perța**, din Vișeu de Sus, ambii profesori, animatori culturii și scriitori de seamă ai vremii noastre, din cartea **Ioan Găbudean, Lucian Perța**, ”De-a telefonul fără fir (schimb de amabilități)” II, Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 2018, 48 de pagini, haikuuri/ pe două coloane/ în oglindă:

«Uitându-se la cer,/ melcul o dă pe latinește:/
”Per aspera ad astra”»,

«”Făcând talente,/ melcul o dă pe latinește:/
”Festina lente!”»

Cele două expresii înseamnă în daco-română: „Spre astre/ stele/ înălțimi/ mergi prin/ treci peste asperități/ cu greu” și: „Grăbește-te încet!” Sau „Nihil sine magno. Vita labore dedit mortalibus”/ Horațiu= Viața nu dă muritorilor nimic fără muncă grea”. „Festina lente”(-Grăbește-te încet), aparține lui Suetonius, ca fiind a împăratului Augustus, sfat către conducătorii armatelor.

Seneca, în „Hercule furios” spune: „Per aspera ad astra”. Dragi, cititori, melci ai vremii de azi: treceți încet, cu grijă, peste greutăți.

Marilena ION CRISTEA

Să îți spun?

Azi să îți spun cum mă simt și ce gânduri
mă-nfioară,
Într-un spațiu rece, strâmt, într-o zi de
primăvară?
Să îți spun cum m-am trezit și ce gânduri își
fac loc,
Chiar și dacă am dormit, dar nu am visat
deloc?

Să îți spun cum mai rezist într-o scorbură prea
rece
Și mă mir că mai exist, ascultând timpul cum
trece?
Să îți povestesc cum geamul, e din ce în ce
mai mat,
Și cum gândul tău și ramul, în fereastră nu mai
bat?

Să îți spun că iarba verde s-a ascuns de ochii
mei,
Că nimic nu se mai vede printre pomi și pe
alei?
Că floarea de liliac a-nflorit numa-n imagini,
Și-n parfumuri o îmbrac, răsfoind câteva
pagini?

Să îți povestesc cum raza stă de-o lună pe
pervaz,
Și nu-mi mai zărește fraza înghețată pe obraz?
Să îți povestesc cum totul îmi pare încă un vis,
Și parcă aș fi robotul unui film ce nu s-a scris?

Să îți spun că în cămară, în candela aurie,
Pâlpâie un strop de ceară care rugăciuni îmi
scrie
Și că în a mea privire, în liniștea dintre seri,
Se află a ta iubire transformată-n primăveri?

Nu știu de ce ți-aș mai spune, nimeni nu mă
mai aude,
Stăm ascunși în altă lume, unde viața ne
exclue!

Viața asta...

Viața asta nu-i tăcere și nici murmur ne-ntrerupt,
Este geană de lumină pe care o văd... Ascult
Scoici mărunte și plăpânde desfăcându-se în
mare,
Umbră de pădure verde ce mă râde și mă doare,

Flori, înfrânte de furtună, luând seva din
pământ,
Ca să se ridice-n grabă și să se transforme-n
cânt,
Stelele mele pe cerul cu priviri întunecate,
Se coboară-n nopți de vară pentru a fi
admirate,

Ochii tăi privind în zare lângă așteptări marine,
Când ai vrea să vină somnul care, însă, nu mai
vine,
Ochii mei plini de speranță ca al ierburilor
verde,
Picurând din bucuria pe care nu poți a pierde...

Viața asta nu-i tăcere și nici murmur ne-
ntrerupt,
Nu-i doar marea cea adâncă și nici malul cel
abrupt,
Este și nisipul mării, când prea fin, când prea
vulgar,
Pe care pășesc în visu-mi, mult prea repede,
sau rar...

Oana CREȚULESCU

258

258 de dacă,
mă iubește sau nu mă mai iubește,
și-au înflorit grăbite păpădiile,
din vorbe despre D-zeu
cântând între diatomee.
258 de doruri,
de bunica,
singura mea rudă orfană.
dor de viață care aprinde o lună plină.
258 de zile trecute
și mă gândesc să-ți scriu o scrisoare
din pieptul coliviei.
dar scrisoarea, după atâtea zile,
mă tem să nu fie scrisă prea târziu.

Târziu în bărci

se prea poate să fie târziu...
orașul cu vuiet de vânt
în catargele blocurilor plutitoare,
e trist printre maluri de humă.
căci el vine din când în gând,
suflat dinspre colțurile străzii
până departe,
până n-a mai existat,
ce-am visat.
în bărcile pline cu inima goală
doar târbocuri și prostovoale.

Minunile văpaie

dacă ar fi minunile văpaie
cu cărți ce ard în poduri spre biblioteci
interstelare
fără țipete în limba păsărilor,
lăstuni și ciocârlii,
prin ulmi
înfloriți înainte de a înfrunzi.
ca doi copii ai după-amiezii,
nictofobi.
fără urme pe apă ale vâslelor mâini
am ajunge,
măine-poimăine
zodii sau galaxii.

Urme

miezul nopții
se desfăcea în două,
una construia între noi un gard
cu primăvara până la glezne,
cealaltă înflorează zarzării cu două vorbe
și ele trecătoare.
apa se revărsa peste dig,
cu peștii ei de humă
și până la urmă,
știam să scriu doar despre noi,
un trilion nu uita, nu mă uita,
cu miliardul lui de miliarde,
până dealurile îmi coborau sub tălpi
și nu știam încotro s-o apuc,
înspre care noapte,
înspre care primăvară
nevrând să las urme.

Anul Nou

printr-un gard de uluci,
anul seamănă cu-n altul
în care se împingeau bunicile-ntr-o rată
cu papornițele lor de nuiete
și-n ele cafea rășnită lângă sticle de agheasmă.
și e la fel ca și atunci
când ne plimbam cu trenul de Buzău

cu picioarele-n vulcanii noroioși
 în noaptea aia
 dealurile se dospeau ca munții spre stele
 cu căpițele uscându-se la lună.
 puteau fi și salbe dulci
 sau curse de cai spovediți
 de la cișmeaua bisericii până în capul satului
 mereu ridicat, cu fruntea brăzdată,
 cu soarele-n obraz
 și găște ciugulindu-l pe buze.
 totuși va fi
 ca nici un altul
 căci vine dinspre mâine spre Cina Cea de Taină.

Masa de Rai

se îngustează drumul dinspre „din ce în ce mai puțin”
 către „ușor, ușor mai mult”
 și în timp se prinde spațiul plin de Maramureș,
 unde picioarele pământului se clătesc în Iza
 și răsăritul se îmbibă-n ceață.
 se aude cum lăcrimez încă verdele tău de
 mesteacăn,
 tristă ca atunci când nu mi-am mai cunoscut părinții,
 într-o singură zi,
 purtată într-un cojoc de blană,
 de la gară și prin iarmaroc, nenumărate cuiburi
 de berze.
 de la poartă și până la sobă devenită la fel de
 orfană ca mama bunicului,
 ziua în care-am descântat o poezie.
 tristă ca rugăciunea începută la masa de rai,
 când apusul e deja la pândă peste sat
 și toamna n-are decât să se despacheteze
 peste pământul nostru încă îndrăgostit.

Dor

în orașul furnicilor
 cu propriul lor „doamne, doamne, nu mă lăsa să-
 mi scap firimitura”,
 umblăm alienați,
 deși ne știm de atât de demult,
 și chiar dacă firimitura ta e mai mare
 iar a mea e anafură zică-se,
 tot spre subțiorii unui copac ne îndreptăm,
 un copac care poate fi un eucalipt uriaș,
 umblător și el prin nări și plămâni.
 cine nu ajunge până acolo rămâne trist,
 cine se grăbește poate scăpa turma,
 copacul-dor e dor care mă cheamă
 încet, încet în lumea din care am venit,
 rupestră.

Vară

vara toată în urme pe nisip,
 exilate de valuri
 în marea soră a cerurilor.
 acum pământul o învârte pe bunica
 și mai repede
 cu tot ce-i al meu de la străbuni.
 și-mi amintesc...
 bunica te iubea și ea
 ca un copil orfan,
 o Papelcuță pieptănată
 cu un Război Mondial.
 vinul ce-l bea era în cinstea ta,
 înainte de masă
 și zilnic îți mătura curtea
 cu umbra corcodușului,
 de grindina care se năpustea
 cu pește și scoici.
 totul o vară, gârla o mare și peștele crez.

Copilărie

cobor...
 înăuntrul meu
 cât mai aproape de gongul care bate să spargă
 suflul aburind toamna-n târziu.
 înspre zilele cu ceața amestecată-n magiun,
 greu de înțeles dacă te-ai născut la scara 1.
 copil sunt
 trecând cu viteza zâmbetului până la lactobar,
 dintr-o băscuță cu brânză
 direct în stele.
 de unde lumea se vede
 ca o întrecere între oameni și ciori
 cu luna mustind între vii.

Cenușă

pădurea trosnea în arderea verii
 și peste ea universul scuipa coji de stele.
 tu îmi rămăseseși prea mic
 depășit de gânduri cu „bine că nu s-a terminat”
 cenușa noastră,
 praful meu magic
 cu care inima bate la toate ușile
 și umple jgheburile cu mustul vieților de dinainte,
 de când urcam dealul bisericii
 să nu lăsăm morții să ne intre în sate
 călători printre luni
 pe care le-am făcut ani.
 și nu știi când o fi trecut noaptea aia
 că m-am trezit cu fruntea ta în mâna mea dreaptă.

Elena MITITELU

Sincopa Timpului

Timpul ne-a oprit în loc pentru o clipă,
Ne-a îngustat și câmpul din priviri,
Apoi, ne-a luat ușor pe-a lui aripă
Și ne-a întors, să răscolim prin amintiri.

Ne-a-ntors în muguri și în cruda iarbă,
În florile care din noi zâmbesc,
În valurile vieții prinse-n salbă,
Dar și în frunzele care îngălbenesc.

În zbaterile lui ne-a coborât în noi,
Curgerea clepsidrei să ne-arate,
Că în lăuntru-ne suntem atât de goi,
Poate, ne-om trezi-n singurătate.

Sincopa datu-ne-a răgaz și-am meditat...
Cât e de prețios, iar noi n-am observat!

La sfat cu Toamna

Toamnă, în răpciune,
tu, n-ai gânduri bune,
nu vii c-altă dat'
în straiu-ți bogat...

Vii, ca o dilie,
cu melancolie,
și ca să usuci,
verdele din lunci,

Vii, ca o nebună,
cu vânt și furtună,
pomii ai scuturat,
florile-ai culcat...

Vii, ca să ne-aduci,
ploaie cu bulbuci,
gârla ai umflat,
podețe-ai luat.

Ne-a rămas în văi,
porumbul în clăi,
nici că se mai văd,
de al tău prăpăd.

Mâine-i săptămâna,
de când storci într-una,
cerul înnorat,
peste al meu sat.

Lași gânduri urâte,
zile mohorâte,
case inundate,
vise scufundate...

Rămâi de povești,
pe cin' pedepsești

Dacă-aș putea

aș răsuci arcul ceasului din urmă...

aș sfredeli timpul
să dăltuiesc
din întortocheatu-mi ghem
capcane
clipelor urâte

celor tăcute
le-aș urzi
din corzile inimii
ascunzișuri dorului

aș scotoci atent
prin breșe
să aflu curcubeiele
ce ne-au fost hărăzite
rupând genunile
dintre noi

apoi
m-aș odihni
sub bătaia de aripă
în rugăciune...

Simona LAZĂR

Pas-de-deux șchiopătat, pe Plaja Pesmetului

Nora înoată leneș, sub soarele care a uitat să ardă, în mijlocul verii, distras/ distrat de jocul rândunelelor de mare. Valurile sunt cuminiți, apa... *căldicea* și *molâie*, mai ales în partea dinspre digul micului port, acolo unde algele abundă și i se înfășoară pe mâini și picioare. Îi convine starea asta blândă a zilei. Poate înota cu ochii închiși, fără teama că va depăși geamandura, fără să-i pese de oamenii care se avântă în apă, de copiii care chiotesc, făcând fel de fel de glumițe, unii pe seama altora. Este înconjurată de voci slave și e firesc să fie așa, acolo, pe țărmul de la Kabacum, plaja sudică a Nisipurilor de Aur. Faptul că nu știe o boabă bulgărește o ajută să se relaxeze. Cuvintele se înșiruie, se în-lănțuie în preajma ei ca un cântec îngânând marea, nicio fărâma de nerv, nicio sinapsă nu este pusă la încercare. Odihnă mentală totală. Ah! Ce inspirată a fost să aleagă partea asta din stațiune, oarecum izolată...! Își poate permite să tacă. Își poate permite să nu asculte. Este aproape ca o reclusiune într-o peșteră din munți. Trebuie doar să deschidă din când în când ochii, să își evalueze traseul, să se poziționeze față de țărm, oameni și geamanduri, față de orizont. Față de sine.

- Doamna Tina, doamna Tina... Vă rog eu din suflet să vorbiți cu ea. Așa nu se mai poate: azi - da, mâine - nu! Că doar nu mi-s nici eu vreun om de pripas... Știți ce vreau să vă zic, nu...?

Nora se-ntoarce brusc înspre locul de unde se aude lamentarea / rugămintea bărbatului. A luat-o prin surprindere vorba asta românească și, na, era cât pe ce să se răstoarne cu susul în jos. Acum are gura amară

– a luat o înghițitură de apă de mare, cu tot cu plancton și resturi de alge. Nu departe de ea, un bărbat și o femeie, amândoi cam la 65-70 de ani, s-au retras în mijlocul valurilor ca să vorbească despre o a treia persoană rămasă, cel mai probabil, pe unul dintre cele 210 șezlonguri, sub una dintre cele 90 de umbrele de pe porțiunea asta de plajă cu plată. (Știe exact câte sunt, le-a numărat în prima zi, pentru că Norei îi place să facă statistici, să alcătuiască liste, să deseneze tabele și să așeze informații, și oameni, și întâmplări în ele).

Cei doi nu au observat mișcarea ei bruscă. Intimitatea discuției lor nu o simt în niciun fel amenințată, chiar dacă ea înoată lent spre ei, ca să le audă mai bine cuvintele. Ca și Nora, cu câteva secunde în urmă, au impresia că sunt singurii români de la Kabacum.

Bărbatul are o claie de păr nisipiu, fața pătrătoasă, înnegrită de soare, și-un lanț gros de aur care, pe pielea bronzată intens, strălucește ostentativ. De sub sprâncenele stufoase și războinice, ochii rugători au culoarea antracitului, cu albul injectat de vinișoare de sânge.

- Oare de ce dracului nu mă vrea? Doamne iartă-mă de vorba proastă, dar umblu după ea de trei vacanțe încoace!... Știți cât de greu mi-a fost să aflu de la agenția de

turism unde mergeți de data asta? Că nu vrea omu' să se certe cu dv. și cu Tinuța... Îl înțeleg și pe el, sunteți clienți fidele – să-ți cumpere cineva 3 ori 4 vacanțe pe an, asta nu-i de le-pădat. Dar și eu am nevoie, doamnă, de un răspuns clar... Nu mai pot așa!

(De fapt, nu voia un răspuns clar, dacă acesta avea să fie negativ. Se temea, chiar, că ea ar fi putut să îi zică răspicat „NU” și asta l-ar fi aruncat în disperare. Decât un „NU”, parcă e mai bine să se scalde în incertitudinea asta care-i mai lasă o geană de speranță.)

Cât bărbatul îi spune ce are de spus, femeia cercetează orizontul. La limita lui, o siluetă alunecă pe apă, de la nord la sud. Are în mâini o singură vâslă, pe care o mănuieste de o parte și de alta a corpului. Cu ochii întredeschiși, ca să nu o rănească lumina, ea nu pricepe cum poate să facă asta. Îi vine în minte Iisus, pe Marea Tiberiadei, pășind pe apă, dinaintea discipolilor. Femeia ridică o mână deasupra frunții, lungind/ lărgind protecția pe care o oferă borul pălăriei cadrilate. Tot nu-și dă seama ce vede, așa că abandonează scrutarea orizontului și se întoarce către bărbatul de lângă ea:

- Domnu' Geo, cu Tinuța e simplu de tot. Abia a trecut prin divorț... Acu' suflă și-n iaurt. Nu-i trebuie ei alt bărbat, alt stăpân pe plan-tație. Gustă și ea libertatea. Eu zic s-o mai lă-sați în pace. Și nu mai veniți după noi peste tot, că așa nu grăbiți lucrurile, doar o faceți să se simtă inconfortabil!

Astea fiind zise, se-ntoarce la silueta de la linia orizontului.

Domnu' Geo nu are replică (deocamdată). Nora face mișcări de aquagym nu departe de ei. Dacă nu deschide gura (și nu are de ce să o facă), ei se vor simți în siguranță și vor continua să vorbească. Ar putea, de exemplu, să-i spună doamnei Tina că omul de la orizont pe care-l tot urmărește are sub picioare o placă de surf inflatabilă și în mâini o padelă. Nu e nicidecum vreun profet, pe apele Pontului Euxin. Iar silueta lui este neagră nu doar pentru că, fiind dimineată, poziția lui este în *contre-jour*, ci și pentru că poartă un costum de neopren închis la culoare. Ar putea să îi zică

asta dar nu o face, pentru a nu se deconspira.

Plictisită să-l tot urmărească pe vâslaș, doamna Tina se întoarce către țarm. Scrutează linia de nisip spre nord, apoi spre sud. În fine, se oprește pe zona centrală a plajei private, acolo unde, pe șezlong, se bronzează Tinuța. Sau *Tiny*, cum o alintă nepoții ei din Wisconsin. Iar numele ăsta chiar i se potrivește, pentru că este micuță de statură, slăbuță și fină (*tiny*), cu un corp armonios, ceea ce o face să pară cu cel puțin un deceniu mai tânără. Tot din pricina asta, pentru că e mignonă, i-au spus Tinuța în copilărie. Și așa i-a rămas numele. Nimeni nu o strigă Cristina Decuseară (nume la care a revenit după divorț) și nici Cristina Zorilă-Decuseară nu i-a spus nimeni. De fapt, cunoscuții se amuzau de oximoronul situației, cât a fost căsătorită. Taică-su, care numai pe ea o avea, ceruse *în mod expres* ca numele de familie *Decuseară* al miresei să fie alăturat celui al mirelui, *Zorilă*, iar Dinu se lăsase înduplecat. Pe vremea aceea, Dinuțu al ei o iubea doar pe ea, o dorea doar pe ea și ar fi făcut orice sacrificiu i se cerea, pentru ca ea să-i fie nevastă. Erau cuplul perfect, Dinuțu și Tinuța! Și ce e un nume, pe altarul iubirii? Lucrurile s-au mai schimbat după... Dar nu-i place să-și amintească acum de asta. Bine că în Wisconsin, unde s-a stabilit Răducu, fiu-su, nimeni nu înțelege cât de hilară e asocierea de cuvinte...

Fără să îl avertizeze în vreun fel pe domnu' Geo, femeia se întoarce pe țarm. El rămâne mofluz, cu neputința lui, mestecând un capăt de înjurătură, *sotto voce*. „*Paștele lor de mu-ier!*...” – atât mai aude Nora, înainte să părăsească și ea postul de observare/ ascultare, concentrată din nou pe înot.

Mai are câteva sute de metri de înotat, ca să atingă ținta dimineții: 2 km. A măsurat, cu pasul, distanța dintre dig și cel de al doilea post al salvamarilor de la Kabacum: 380 m. Mai mult sau mai puțin. Înoată la 3-4 m în larg, urmărind linia nisipului și-a algelor aruncate de valuri. De când era să fie *furată* de Marea Cre-

tei, în largul Kókkini Paralía[1], lângă Akrotiri, în Santorini, se limitează să înoate doar de-a lungul țărmurilor și numai acolo unde apa are adâncimi rezonabile. Sunt aproape ceasurile 11 și nu și-a încheiat observațiile statistice. Azi, din cele 210 șezlonguri, sunt ocupate doar 173. A observat că 7 persoane citesc cărți – 4 femei și 3 bărbați. 5 cărți sunt în bulgară, 1 în engleză și 1 în germană (a aflat asta plimbându-se printre șezlonguri). O femeie citește, în bulgară, de pe un kindle. 3 bărbați citesc ziarul, unul – o revistă. 93 de persoane sunt sub *vraja* ecranului telefonului mobil. Scriu, citesc, se joacă sau conversează cu un interlocutor vesel, într-un apel video. Din cei 68 de turiști care nu au nicio treabă cu lectura sau cu device-urile electronice, exact jumătate sunt în apă, ceilalți dormitează. Va nota și azi în jurnalul de vacanță aceste informații, poate vor fi de folos.

Apropo de lectură și carte, un personaj aparte i-a atras atenția: *scriitorul*. Un bărbat de o frumusețe senină, *un Eminescu* (din fotografia de tinerețe) ajuns la senectute, cu o *Veronică* tânără alături. Bărbatul, întins pe burtă, pe prosopul așternut direct pe nisip, scrie întruna pe foi albe. Poezii. Din când în când, se ridică într-un cot și îi citește. Veronica asta blond-zulufată, cu bust proeminent și talie subțire, impecabilă în costumul ei de baie minuscul, ascultă fără nici o zbatere de nerv odele care i se ridică. Nu spune nimic, este mai bucuroasă când el se întoarce la scris și ea poate să *vapeze* liniștită. Ieri vântul i-a suflat o foaie din mână. Nora a găsit-o mai târziu la capătul zonei libere a plajei. Va ruga pe cineva să-i traducă.

Нямам друго съкровище освен

двата сапфира на очите ви.

Всичко, което съм трупал през целия си живот

Аз ти дадох:

милиони и милиони думи,

написано със сребърното мастило на сутрините,

с течно злато на обяд,

с тихия загар на моите вечери

където те чаках.[2]

Nu i-a înapoiat poetului foaia cu versuri. E sigură că el le-a scris din nou, poate mai bine decât pe hârtia pe care Nora a pus-o pe masa din camera de hotel. A presărat peste cuvinte nisip (când a găsit-o, foaia era umedă) și acum poezia are mireasmă de mare, și de soare torid, și de vânt care ametește istoriile delicioase ale verii, pe plaja de la Kabacum.

Ka-ba-cum! Prima dată când a venit aici a fost curioasă să știe ce înseamnă acest nume. Mishu, șoferul de taxi care vorbește 6 limbi străine (le „rupe”, de fapt, știe câte ceva din toate – turcă, italiană, finlandeză, engleză, română și rusă – a lucrat în toate țările în care aceste limbi se vorbesc), i-a spus că plaja se numește așa pentru că are nisipul „ca pesmetul”. „*Crumble bread*” – i-a zis el. „*Ca pâinea uscată și sfărâmată. Ca pesmetul!*”. Nu este sigură de explicația dată de el, dar îi place. Și se potrivește. Nisipul, în cea mai mare parte, e grunjos. Ceva între pietricele mărunțite și nisip cu bob mare, cu scoici măcinate de zbaterea apelor. Norei îi place să se plimbe pe țărm, la limita valurilor, acolo unde picioarele i se afundă până la glezne. Mersul e îngreunat și consumul caloric mai mare. În plus, e cel mai bun masaj pentru tălpile ei cu bolțile plantare prăbușite. Cura asta de mare și soare, pe *Plaja Pesmetului*, e o adevărată binecuvântare.

Nu mai știe de cât timp e în apă, dar simte că valurile se întesesc. Sunt mai înalte. Izbesc mai puternic. Au început să aducă tot mai multe alge din larg. Dacă steagul din turnul de veghe fusese verde, dimineață, acum e galben. Igor, salvamarul, a intrat și el în apă. Fluieră. Țipă. Nu au voie cu colaci, saltele, pernute și alte gonflabile! Le strigă că sunt în pericol, că valul de retur îi poate trage tot mai mult în larg. „*Not allowed. Danger! Danger!!!*” – încearcă să convingă un turist care nu înțelege avertismentele în bulgară. Igor e departe de imaginea iconică a salvamarului din „*Baywatch*”. Filmul. Cel din 2017, cu Dwayne Johnson. De fapt, este varianta ponosită a actorului american. Șortul, cândva roșu, e de

un corai spălăcit. Mușchii lui nu sunt proeminenți, ca ai lui Dwayne, și nu fac domnișoarele să viseze. Doar tatuajele cu mandale sunt „din film”. La următorul post de veghe nu este deloc agitație. Apa e plină de rațe, lebede, flamingo, pinguini, testoase ninja, unicorni roz, crabi, ciuperci roșii cu buline albe, cai de mare, luni în creștere și... o carte deschisă... toate gonflabile. Zbenguiala e în toi! Boris e mai tânăr. Șortul lui e roșu intens. Face flotări dimineața. Și de două zile chicoțeste cu o roșcovană care îi tot dă târcoale. Nora se gândește că dacă ar fi în pericol și ar putea să aleagă cine să o salveze, ar prefera să fie Igor acela. E mai atent, mai responsabil și, da, înoată mai bine. Chiar dacă nu face exerciții fizice pe plajă.

Soarele s-a ridicat în crucea cerului. Arde. Se va întoarce la hotel. Își adună toate lucrurile de pe șezlong, inclusiv pietricelele de diverse culori, scoicile. Umbra e puțină și lipsită de vlagă; dogoarea dublă – a soarelui și a nisipului – nu-i este pe plac. La numai 2 metri de ea, Doamna Tina și Tinuța vorbesc:

- *De ce nu înțelegi că nu-mi place? E bătrân... – ripostează Tinuța. Și când ai avut un soț frumos cum a fost Dinu, nu poți să te încurci cu orice moș!*

- *Frumos și găunos! Și ce-are-a face una cu alta? Tocmai că a fost frumos, uite unde ai ajuns! L-ai iertat, te-ai împăcat cu soarta. Și el nu s-a ținut de nicio promisiune! Era mai mult cu secretara decât cu voi. Mai știi de câte ori te-a mințit și cum sufereai de fiecare dată?*

- *Ei, haide, că nu a fost dintotdeauna așa!...*

Tinuța încearcă să apere puțină dragoste care i-a mai rămas pentru Dinu. Da, i-a acceptat orice, pentru copil... Dar după ce copilul s-a făcut mare, după ce a plecat cu bursă în America și și-a găsit un rost acolo, după ce au rămas doar ei doi, de ce a mai acceptat? Tot frământă gândul ăsta, de când au divorțat. L-a întors pe toate fețele, l-a scotocit, l-a smotocit, l-a periat, l-a făcut ghemotoc și l-a netezit – numai un răspuns îi vine în minte: timp de treizeci de ani nu a trăit nicio zi pentru ea, ci numai pentru el! I-a gătit mâncărurile care-

i plac, s-a comportat ireproșabil cu musafirii lui. I-a spălat și călcat hainele și a continuat să-i pregătească bagajul, chiar și atunci când știa deja că „deplasarea în interes de serviciu” era de fapt o excursie cu amanta.

- *Știi cum ești tu? Ca femeile alea agresate care suferă de sindromul Stockolm!*

Cuvintele lovesc în moalele capului:

- *De ce spui asta? Știi că Dinu nu m-a agresat niciodată!*

- *Mai bine te lovea, să pricepi mai repede, decât să ajungi în halul acela de umilință!...*

Tinuța știe că prietena ei are dreptate. A uitat demult cum e să fii iubită. Să fii dorită. Nu mai știe să flirteze... Iar Geo, cu insistențele lui, mai mult o sperie decât o cucerește. L-au întâlnit în prima lor vacanță post-pandemie (și post-divorț), în Zanzibar. Au zburat cu același avion, au cumpărat aceleași excursii. A fost amabil cu ele. Dar cine s-ar fi gândit că va ajunge să fie obsedat de ea. Apropo de Zanzibar... a impresionat-o vizita la casa unde s-a născut Freddie Mercury... *Show must go on!...* Da, și viața ei trebuie să meargă mai departe!

Nora a decis să nu mai asculte conversațiile dintre cei trei români de la Kabacum. Stă cât poate de mult departe de ei. Și în apă, și pe nisip. Au trecut trei zile de când i-a văzut/auzit prima oară. Nu îi ascultă, dar surprinde unele gesturi și acțiuni în timp ce înoată, supaveghind întreaga populație din zona cu șezlonguri.

În prima dimineață doar femeile au venit la plajă. Probabil că au discutat tot despre Geo: a observat iritarea Tinuței și nemulțumirea Tinei. De-amiază, a apărut și bărbatul. Și-a întins prosopul lângă ele, fără succes. Femeile au plecat în grabă. În dimineața a doua, a venit el primul. Pe la 11 a apărut și Tinuța, mult prea elegantă pentru plajă. Purta o rochie „Liza Minnelli în spectacol pe Broadway”, cu lurex și franjuri argintii, de la jumătatea coapselor până deasupra genunchilor. În alt context, ar fi putut fi o ținută *chic*. Nu aici, pe Plaja Pesmetului. El i-a întins o cheie (de la camera lui?). Ea a scu-

turat un „Nu” vehement din cap și a plecat ca opărită.

În după-amiaza aceleiași zile, femeile au fost mai amabile cu Domnu’ Geo. Aveau costume de baie noi. Pe plajă, administratorii așezaseră o podișcă de lemn, lungă de vreo 6-7 metri. Ei bine, tocmai acolo ele se distrau, defilând ca pe un podium de prezentare *haute-couture*. Totul s-a încheiat cu hohote de râs – pe trei tonuri –, semn că personajele se împăcaseră. Geo le-a lăsat să se bronzeze în tihnă, nu înainte de a lua din mâna Tinuței... o cheie (aceeași pe care ea o refuzase în seara dinainte!?). În a treia zi nu i-a mai văzut. Era duminică. Sejurul lor se terminase. Nu și vacanța Norei.

În ultima vreme a interesat-o mai mult *Scriitorul*, care a continuat să vină pe *Plaja Pesmetului* împreună cu muza-iubită. Și cu teancul de foi albe, pe care continuă să le umple cu versuri. Acum, de exemplu, folosește corpul muzei lui (care stă întinsă pe șezlong) în loc de masă de scris. Scrie pe foaia albă cu un roller Parker. Îi asigură continuitatea scrisului, un duct elegant și alunecă blând atunci când scrie, ca acum, pe spatele perfect bronzat al iubitei. Norei asta îi sugerează un moment dintr-un film vechi. Cu Isabella Rossellini? Ori cu Malkovich? Nu își aduce aminte numele actorilor, nici filmul, dar știe exact scena. O blană întinsă pe parchet, focul aprins în șemineu și ei doi, goi. Ea – întinsă pe blană, cu capul sprijinit pe brațul flexat, el – scriind versuri pe coala așezată pe spatele ei. Pe Nora imaginea asta o tulbură, dar muza de pe *Plaja Pesmetului* nu are nicio emoție. Nici măcar atunci când el declamă:

От този горещ ден усуквам нишката на поезията

за да тъкат любов към теб
безкрайния.

Обичам те, Алиона!

Винаги ще се връщам при теб,
като това завръщащо се море
на брега с едър пясък, донасяйки ги
предлагане на водорасли.[3]

Ce i se întâmplă *Scriitorului* e ca în vorba

bătrânească: *a risipit orzul pe găște*. Dar nu-l condamnă pentru alegerea făcută. E poet și poezii scriu mai bine când suferă.

În ce privește micul ei studiu statistic, iată ce-și va nota în jurnal, pentru ziua de azi. Din cele 210 șezlonguri, sunt ocupate doar 72. 8 persoane citesc cărți – 4 femei, o fetiță și 3 bărbați. Toate cărțile sunt în bulgară. Fetița citește cu voce tare, în vreme ce mama ei o corectează, o pune să repete... 3 bărbați citesc ziarul. Un adolescent citește pe tabletă și 32 de persoane *butonează* pe telefonul mobil. În apă nu sunt decât 4 persoane, inclusiv ea. Ceilalți stau la soare.

În larg e furtună și marea vine încărcată cu alge pe care le depune pe țarm. Dacă stai pe plajă, poți vedea cavalcada valurilor. Alb-înspumate, până se sparg în pragul de nisip, la vreo 20 de metri de țarm. Apoi își adună forțele și gonesc iar, ca un regiment de dinozauri bătrâni, cu pielea verde și groasă.

Nora și-a legat la mâini și la glezne panglici de alge verzi, diafane și încrețite ca mătasea *surjată* a cordoanelor de la rochiile copilăriei. În seara asta, va pleca și ea cu refluxul. La orizont o așteaptă sirenele...

[1] Κόκκινη παραλία – Plaja Roșie

[2] Nu am altă comoară decât
cele două safire ale ochilor tăi.
Tot ce am teaurizat o viață întreagă
ție ți-am dăruit:

milioane și milioane de cuvinte,
scrise cu cerneala argintie a dimineților,
cu aurul fluid al amiezii,
cu bronzul tăcut al serilor mele
în care te așteptam.

[3] Din ziua aceasta fierbinte torc fir de poezie
să Țes pentru tine dragostea
cea fără de sfârșit.
Te iubesc, Aliona!
Mereu mă voi întoarce la tine,
ca marea aceasta care revine
pe țărmul cu nisip grunjos, aducându-i
ofrandă de alge.

TROIS GOUTTES DE MIEL poésie roumaine

ÉPÎTRE III
MICHEL EMINESCO
(1850-1889)

Reine de la nuit, des ondes, calme verse et sommeil.

Seul, un des fils du grand prince, près d'une tente est en éveil .

Une pensée le fait sourire et une missive il entame,

Qui plus loin qu'**Argesh** encore, ira retrouver sa dame :

«De plus bas que de Rovine

Nos paroles vers toi cheminent.

Non par la bouche, mais par lettre,

Car nous souffrons si loin d'être.

Nous voulons, Madame, prier,

Ici de nous envoyer

Les beautés de ta vallée,

Les clairières, le bois grandi,

Les yeux et les beaux sourcils.

Moi aussi je t'enverrais

Tout ce que plus beau serrait ;

Mon armée et les bannières,

Le grand bois aux branches premières,

Mon casque emplumé et haut,

Les yeux et les sourcils beaux.

Apprends que, bien me portant,

Que le Christ remerciant,

Je t'embrasse gentiment.»

*Traduit par Veturia Drăgănescu
Vericeanu*

SCRISOAREA III

Doamna mărilor și-a nopții varsă liniște și somn.

Lângă corturi, unul dintre fiii falnicului domn
Sta zâmbind de-o amintire, pe genunchi
scriind o carte,

S-o trimiță dragei sale, de la Argeș mai departe:

«De din vale de Rovine

Grăim Doamnă către Tine,

Nu din gură, ci din carte,

Că ne ești așa departe :

Te-am ruga, mări, ruga

Să-mi trimiți prin cineva

Ce-i mai mândru-n țara Ta :

Codrul cu poienele

Ochii cu sprâncenele ;

Că și eu trimite-voi

Ce-i mai mândru pe la noi :

Oastea mea cu flamurile

Codrul și cu ramurile,

Coiful nalt cu penele,

Ochii cu sprâncenele

Și să știi că-s sănătos,

Că, mulțămind lui Cristos,

Te sărut Doamnă frumos».

TESTAMENT TUDOR ARGHEZI (1880-1967)

Je ne veux, pour tout bien, à ma mort, te léguer

Qu'un nom sur un livre ammassé.

Dans le soir orageux qui d'autrefois

S'en vient de mes aïeux jusqu'à toi,

Par fosses et ravins

Que mes vieux on gravis sur les mains,

Et qui, mon fils, t'attendent au long,

Mon livre t'est, oui, un échelon.

Fais-en ton livre de chevet.

Il est votre charte, en effet,

Esclaves aux sayons pleins d'ossements

Qu'en moi je porte, lourdement.

Pour qu'aujourd'hui nous changions, les premiers,
 Bêche et sillon en plume et encrier,
 Nos vieux, auprès des bœufs à robe claire,
 Ont amassé une sueur séculaire.
 De leur parler aux bêtes harassées
 J'ai façonné des mots appareillées,
 Des berceaux pour les maîtres à venir.
 Mille et mille semaines à les pétrir
 J'en ai fait des rêves et des icônes.
 J'ai fait, des haillons, bourgeons et couronnes.
 J'ai transmué le venin, d'abondance,
 En doux miel, gardant toute sa puissance.
 J'ai pris l'outrage et le tissant, léger,
 J'en ai fait baume ou bien dard acéré.
 J'ai pris dans l'âtre la cendre des morts
 Et j'en ai fait un Dieu de pierre, lors
 Haute frontière veillant sur deux mondes,
 Au pic de ton devoir, tout à la ronde.

Traduit par Aurel George Boeșteanu

TESTAMENT

Nu-ți voi lăsa drept bunuri după moarte
 Decât un nume adunat pe-o carte.
 În seara răzvrătită care vine
 De la străbunii mei până la tine
 Prin râpi și gropi adânci
 Suite de bătrânii mei pe brânci
 Și care, tânăr să le urci te-așteaptă
 Cartea mea-i, fiule, o treaptă.

Așează-o cu credință căpătâi
 Ea e hrisovul nostru cel dintâi
 Al robilor cu saricile pline
 De osemintele vărsate-n mine.

Ca să schimbăm acum întâia oară
 Sapa-n condei și brazda-n călimară
 Bătrânii-au adunat printre plăvani
 Sudoarea muncii sutelor de ani.
 Din graiul lor cu-ndemnuri pentru vite
 Eu am ivit cuvinte potrivite
 Și leagăne urmașilor stăpâni.
 Și, frământate mii de săptămâni

Le-am prefăcut în versuri și-n icoane.
 Făcui din zdrențe muguri și coroane.
 Veninul strâns l-am preschimbat în miere
 Lăsând întreagă dulcea lui putere.
 Am luat ocară și torcând ușure
 Am pus-o când să-mbie, când să-njure.
 Am luat cenușa morților din vatră
 Și am făcut-o Dumnezeu de piatră.
 Hotar înalt, cu două lumi în poale
 Păzind în piscul datoriei tale.

DANS LES CHAMPS LUCIEN BLAGA (1895-1961)

De trop de l'or, crèvent les graines de blé.
 Ci et là, de rouges fleurs de coquelicots
 et dans les champs,
 une fille ...
 aux cils longs, comme les épines d'orge.

Elle ramasse du regard les gerbes
 sereines du soleil
 et chante.
 Moi, je gis à l'ombre des coquelicots ;
 Sans désirs, sans remords, sans repentirs
 et sans impulsions, nul que corps
 et nul que glaise.

Elle chante e moi, je l'écoute.
 Sur ses lèvres chaudes, c'est mon âme qui
 naisse.

Traduit par Gabrielle Logojan

ÎN LAN

De prea mult aur, crapă boabele de grâu.
 Ici-colo, roșii flori de mac
 și-n lan o fată, cu gene lungi ca spicele de
 orz.
 Ea prinde cu privirea snopii de senin ai
 cerului și cântă.

Eu zac la umbra unor maci,
 fără dorinți, fără muștrări, fără căinți

și fără-ndemnuri, numai trup
și numai lut.

Ea cântă și eu ascult.
Pe buzele ei calde mi se naște sufletul.

IL LEUR FALLAIT PORTER UN NOM

MARIN SORESCU

(1936 -1996)

Eminesco n'a pas existé.
Seul, il a existé un beau pays
Au bord d'une mer
Où les vagues font de blancs nœuds
Comme la barbe embrouillée de voïvode.
Et des eaux telles des arbres coulants
Où la lune avait pondoir tout rond

Et , surtout, il a existé de simples gens
Qui avaient nom Mircea le Vieux, Étienne
le Grand,
Ou plus simplement : pâtres et laboureurs
Aui aimaient le soir venu dire
Autour du feu des poésies-
«L'Agnelle» et «Hypérion» et la «Troisième
Épître».

Mais, comme ils entendaient tout le temps
Aboyer à leur bergerie les chiens,
Ils partaient se battre avec les Tartares
Et avec les Avars et avec les Huns et
avec les Polonais
Et avec les Turcs.

En leurs moments libres,
Entre deux dangers,
Ces gens faisaient de leurs flûtes
Des rigoles
Pour les larmes des pierres attendries ,
Et lors les doïnas de dévaler
De toutes les montagnes de Moldavie et de
la Valachie
Et du Pays de la Bîrsa et du Pays de
Vrancea

Et d'autres, d'autres pays roumains.

Et il a existé aussi de profondes forêts
Et un jeune homme qui s'entretenait avec
elles
Leur demandant pourquoi donc elles se
balançaient comme ça ,sans brise
aucune ?

Ce jeune homme aux yeux grands
Comme notre histoire,
Passait harcelé de pensées,
Du livre cyrillique en le livre de la vie
Sans trêve comptant les peupliers de la
lumière, de la justice, de l'amour,
Qui toujours lui apparaissaient impairs.

Et il a existé aussi des tilleuls,
Et les amoureux
Qui s'entendaient à en faire neiger toutes
les feurs
Dans un baiser.

Et aussi des oiseaux ou des nuages
Qui sans cesse erraient au-dessus de leurs
têtes
Tels de longues et mouvantes peines.

Et comme toutes ces choses
Devaient porter un nom,
Un seul nom,
On les a appelées
Eminesco.

Traduit par Aurel George Boeșteanu

TREBUIAU SĂ POARTE UN NUME

Eminescu n-a existat.
A existat numai o țară frumoasă
La o margine de mare
Unde valurile făceau noduri albe
Ca o barbă nepieptănată de crai.

Și mai ales, au existat oameni simpli
Pe care-i chema :Mircea cel Bătrân, Ștefan
cel Mare,

Sau mai simplu : păstori și plugari
Căroră le plăcea să spună
Seara în jurul focului, poezii -
« Miorița » și « Luceafărul » și « Scrisoarea
a III-a »

Dar fiindcă auzeau mereu
Lătrând la stâna lor câinii,
Plecau să se bată cu tătarii
Si cu avarii și cu hunii și cu leșii
Si cu turcii.
În timpul care le rămânea între două
primejdii,
Acești oamenii făceau din fluierile lor
Jgheaburi
pentru lacrimile pietrelor înduioșate ,
de curgeau doinele la vale
din toți munții Moldovei și Munteniei
Și ai Țării Bârsei și ai Vrancei
Si ai altor țări românești.

Și au mai existat codri adânci
Si un tânăr care vorbea cu ei
Întrebându-i ce se tot leagănă fără vânt ?

Acest tânăr cu ochii mari
Ca istoria noastră,
Trecea bătut de gânduri
Din cartea chirilică în cartea vieții
Numărând fără încetare plopul luminii, ai
dreptății și ai iubirii
Care îi ieșeau mereu fără soț.

Și au mai existat și niște tei
Si cei doi îndrăgostiți
Care știau să le troienească toată floarea
Într-un sărut.

Și niște păsări sau nouri
Ce tot colindau pe deasupra lor lor
Ca niște lungi și mișcătoare șesuri.

Si cum toate astea
trebuiau să poarte un nume,
un singur nume,
li s-a spus
Eminescu.

sélection et rédaction technique :
Gabrielle Logojan

THÉODOR ERHAN

(1916 - 1988) CURTEA DE ARGEȘ

DUPĂ PLOAIE

Învinși , în goană leii se retrag
Se-ncalecă, se sfâșie-ntre ei
Și se despică haosul când rag
Și varsă-n goană flăcări și scânteii.

În straie lungi și umede abia
Se-aprinde seara calmă de tăcerem
Din lacrimi naște-n neguri prima stea
Și vine-o liniște din alte sfere.

Un ochi de magmă roșie mă ceamă
Rar pleoapa deschizându-și-o dincolo
Mă voi întoarce, suflete, acolo
De unde-mi face semne cu-o năframă?

APRÈS LA PLUIE

Vaincus, maintenant, les lions en rage
reculent,
S'entrechevauchent courant et se déchirent.
Le chaos crève quand ils rugissent et versent
En cavalcade, des flammes et d'étincelles.

En longs habits humides, toute une toile,
S'accroche la soirée calme au silence
De larmes et des hommes naît l'étoile,
La première, venue des autres absences.

Un œil en magma rouge qui m'appelle
Ouvrant sa paupière vers la mémoire...
Rentrerai-je moi, ou bien non, mon âme
rebéle
Là où il fait des signes de son mouchoir ?

Traduit par Gabrielle Logojan

Contrast literar

Cuprins

- Poetul invitat: Liviu Ioan STOICIU / C2+P1
- Editorial - Cristina DELEANU, Pe-al nostru steag / P2
- Povestea mea - Eugen CRISTEA, Cer prea mult? / P4
- Poezie - Vasile MUSTE / P6
- Poezie - Any DRĂGOIANU / P8
- Poezie - Marilena VELICU / P10
- Proză - Bogdan-Alexandru HAGIU - Umbra zidită [1] / P12
- Poezie - George GĂTLAN / P19
- Poezie - Andra DUMINICĂ / P20
- Poezie - Eugenia Rada IONIȚĂ / P22
- Poezie - Roberta SONDRA PILIPĂUȚEANU / P23
- Poezie - Felix MARȚIAN / P24
- Poezie - Claudiu ONIȘOARĂ / P26
- Poezie - Luminița POTĂRNICHE / P28
- Poezie - Lidia POPA / P30
- Poezie - Nuța CRĂCIUN / P32
- Poezie - Cristian BALINT / P34
- Poezie - Alexandru CAZACU / P36
- Proză - Iulian SÂRBU, GHICI CINE VINE LA CINĂ? / P38
- Debut - Andreea NEAGU / P40
- Poezie - Nicolae HOFNĂR / P42
- Poezie - Violetta PETRE / P44
- Poezie - Geo CONSTANTIN / P46
- Recurs la memorie - Cornel PĂUNESCU, Amintiri de la cenaclu / P48
- Poezie - Marinela BELU – CAPȘA / P50
- Poezie - Cristian Ovidiu DINICĂ / P52
- Poezie - Traian VASILCĂU / P54
- Debut - Antonia VLAD / P56
- Poezie - Corina Ofelia CORPODEAN / P58
- Cronica literară - Constantin CUBLEȘAN, Lasă-mi dragostea / P60
- Lumea poeziei - poezia lumii - Nicanor PARRA (Tălmăcire de Florin Dochia) / P62
- Umor - Liviu GOGU, Epigrame / P64
- Eveniment - Lansarea primului număr al revistei „Contrast literar” și a trei titluri de carte / P65

Ilustrația copertelor: Andra Duminică

Director:
Cornel PĂUNESCU

Redactor-șef:
George TEI

Redactor-șef adjunct:
Andra DUMINICĂ

Senior editor:
Eugen CRISTEA

Texte propuse spre publicare se trimit pe adresa de
e-mail: tei_george@yahoo.com
Responsabilitatea pentru conținutul textelor revine în
exclusivitate autorilor.

ISSN 2784 – 384X

ISSN-L 2784 – 384X

